

thiếu nhi

Handwritten signature in blue ink.

CHỦ NHIỆM
NGUYỄN HÙNG TRƯỞNG

CHỦ BIÊN
Huỳnh Văn Minh
KHẮT TIỀN

58

PHÒNG SÁCH MINH ĐỨC

HỘP THƯ

Chị ĐỖ PHƯƠNG KHANH trả lời

Em ở 77 Nguyễn an Ninh, Định Tường : Chị đã nhận được tiền, em cho chị biết tên thật để chị ghi vào bưu phẩm bảo đảm gửi báo bộ và 6 cuốn em thiếu về cho em, phải là tên thật thì em mới lãnh được đó, nghe em.

Các em L. Thủy và N. Lạc, Gò Công : Các em có lòng sốt sắng với TN như vậy, chị rất cảm động. Chị mừng thấy các em được hạnh phúc có các thầy cô thương và mừng chung cho học trò tỉnh em đã được cả tới bác T. Trưởng thương như vậy. Chị ước mong tất cả các em toàn quốc đều được sống trong tình thương yêu như thế em ạ.

Em Tuấn, Biên Hòa : Địa chỉ của hội ái hữu bưu tập viên là 260 Bis Pasteur, em gửi thư về đó để hỏi các thắc mắc bưu hoa em nhé.

Em Như Hà, Đalat : GDTN sắp đổi loạt thẻ mới in 3 màu rất đẹp, tất cả các câu hỏi về gia đình và tòa soạn đều có giải đáp trong số 46. Câu hỏi về 19 liệt sĩ Yên Bái, chị đã chuyển qua chú Bách Khoa nhưng coi sơ qua chị cũng đoán tài liệu 19 liệt sĩ đáng nên thắc mắc vì xưa nay chỉ nghe nói 13 liệt sĩ chứ không nghe 19 liệt sĩ em ạ.

Em TMC, Mỹ Tho : Muốn không bị mất thiện cảm, thì ngay đầu thư, không bao giờ trách móc, chỉ nên hỏi thăm người ta mà thôi. Mà em lo gì chuyện đó, thư em dễ thương quá mà, có bị mất thiện cảm gì đâu. Nếu có lên Saigon, nhớ ghé tòa soạn em nhé.

Em Băng Tuyền, Gia Định : Bút hiệu hay rồi. Chị rất vui nhận em làm em tinh thần em à.

Hai em Ngọc Bích và Minh Hoàng, Gia Định : Tuần lễ Bích đau, chị cũng nhớ. Không bao giờ chị quên ánh mắt của Bích âu yếm nhìn Hoàng và lúc Hoàng thổi harmonica một, Bích vừa quạt vừa lau mồ hôi cho Hoàng. Bích và Hoàng rất xứng đáng là công dân Thiếu Nhi, hai em nên cảm ơn Thượng Đế đã cho các em trái tim đầy tình cảm. Và cái tình cảm chân thành dành cho em của Bích, dành cho chị của Hoàng, sáng rõ bằng ánh mắt nụ cười của hai em, thật là đã làm đẹp lòng Thượng Đế đó hai em ạ.

Em Rong lá Xanh, Biên Hòa : Cảm ơn em đã sốt sắng đi tìm độc giả mới, em nhé. Sao Dung lại lựa bút hiệu giống y như tên một cuốn truyện vậy hở em.

Em Út Cận, Saigon : Chú Nhật Tiến, chú Vi Vi đều đã có đăng hình và tiểu sử. Thư viện mở cửa từ 8g đến 12 giờ ngày chủ nhật. Em cứ phụ với chị của em đi, vậy mới xứng đáng là Thiếu Nhi, còn chuyện trả sách thì đừng quá lo, trễ vài tuần cũng được em ạ. Tòa soạn vẫn luôn luôn bổ túc thêm phần nội dung, phần lớn là do ý kiến của các em đó, báo của các em, thì ý các em là cần chứ, phải không em gái.

Em HTL : Bạn em dư dả tiền, đã mua loại sách báo nhằm nhĩ đọc, mà lại chỉ mượn sách báo lành mạnh, đã thế lại làm nhàu nát quần áo thì bạn em tệ quá, em khỏi phải thắc mắc, không cho mượn nữa là đúng rồi. Em không ích kỷ gì hết, bạn em mới ích kỷ đó em.

Em Tê hát Nguyệt Thi, Đà Nẵng : Bao thư lớn hơn cũng được em ạ. Trường hợp em, phải vừa cương vừa nhu. Nhu là nhượng bộ má và các em, cứ cho các em mượn báo. Cương là cương quyết bắt các em để báo trên bàn, ngồi mà đọc, mỗi khi đọc xong, phải bàn giao cho em tiếp theo, với tinh trung báo nguyên vẹn. Giữ đúng điều đó thì dù hai chục em coi, báo vẫn mới nguyên em ạ.

Em Nguyễn văn Hiệp, Vũng Tàu : Đọc thư em, chị bồi hồi cảm động. Trong thời chiến, cái gì cũng có thể tan vỡ, ngoại trừ những vấn đề tinh thần. Một sớm một chiều, tất cả mọi người đều có thể chết, có thể bơ vơ, có thể lang thang vất vưởng vì chiến tranh đã tàn phá tất cả. Chị không thể làm gì để giúp em một cách cụ thể, nhưng chị mong rằng có thể an ủi em được chút nào. Đừng mang mặc cảm em ạ. Đại văn hào Jack London xưa có lúc nghèo mà không có việc làm, phải đi xin ăn để sống, còn đi làm mướn mà sau nên người thì nhiều lắm, miễn là có chí. Bài gửi về chú NT sẽ đọc và nếu hay thì chú sẽ đăng. Em cứ mượn Thiếu Nhi của con ông chủ mà đọc đều đều, rồi em sẽ tiến bộ hơn. Lý lịch chỗ ghi lóp, trường em bỏ trống là được em ạ.

Em Ngọc Dung, Bảo Lộc : Em ngây thơ quá đi thôi. Vào GDTN được lắm cưng à. Thế má cho 6 ngày 60đ mua TN hết 50đ còn 10đ cho chị cưng chịu không. Dễ thương quá hà.

Em Bướm Mơ, Saigon : Em gửi hình 3X4 vì đợt thẻ mới nhỏ hơn, xinh hơn nên cần hình nhỏ và nhớ kèm phiếu lý lịch khác nhé. Tìm được 6 độc giả thì giỏi lắm rồi đó. Chị hy vọng đúng như em đoán 6 độc giả mới đó sẽ thành 12 rồi 24 rồi 48 v.v... và mọi nhà sẽ đều có Thiếu Nhi nơi bàn học của các em,

em nhĩ. Nếu bạn không xứng đáng thì không bầu là phải, thế mới công bình em ạ.

Em Hoàng Xuân, Cần Thơ : Sao còn ngần ngại, chị hân hoan chào đón em chứ. GDTN có trên 3000 em rồi, mà chỉ có mấy chục em viết văn làm thơ thôi, chứ không phải tất cả đều là văn thi sĩ mà em. Đừng sợ nữa nhé. Em gửi 120đ tem, tòa soạn sẽ gửi hai số ấy về em nhé.

Em Việt Phương, Biên Hòa : Em đã biết chán ghét sách báo nhằm nhĩ mà quá hoang đường, tìm về với Gia Đình Thiếu Nhi, là em đã tiến bộ, chị phải vui mừng chào đón em về với «chính nghĩa» chứ. Này, cây bút chưa hết mực, đừng có nói dối, quen tính đi nhé, chị là thám tử đấy, nghe cậu bé ! (Đúng hay sai, nói thật nghe chú em).

Em T.P, Đà Nẵng : Thư em chứng tỏ em mới đọc Thiếu Nhi lần đầu. Chị ước mong ngoài Đà Nẵng sẽ có đại lý báo đóng bộ để em có thể mua lại Thiếu Nhi từ số 1 và em sẽ học hỏi được nhiều, rất nhiều, cho xứng đáng với lòng mong mỏi của bạn em, người đã hết lòng giới thiệu Thiếu Nhi với em. Em viết thư cho chị N.T, người mà em đã đoán với số tuổi đó, bằng lời văn như thế, không được em ạ. Phải trọng tuổi tác của người lớn nghe em. Vui vẻ và lễ phép là tác phong của người có giáo dục, không đồng nghĩa với cợt nhả vô lễ em à. Lòng chị mong mỗi em tiến bộ để sẽ thành công trong đời sống, mong em lưu ý mặc dầu chị không ghi rõ tên em.

Em Lam Vũ, Đà Nẵng : Em ngoan lắm. Em đang làm công việc của nhà truyền giáo đó em. Thượng đế gửi người nghèo cho người giàu giúp đỡ, gửi người kém cho người giỏi dìu dắt gửi người tàn tật cho người lành mạnh bảo vệ, đúng lắm đó, em cứ theo con đường đang làm, tìm thêm nhiều em về với Đại Gia Đình Thiếu Nhi, em nhé.

Em Tân Sắc, Bình Lợi : Bút hiệu cũng hay hay đó em à. Chị chuyển thắc mắc của em qua chú Bách Khoa rồi. Dù không gặp chị, muốn nói gì, em cứ nhắn với chị N.T. cũng được, nghe em.

Em Nguyễn ngọc Phương, Nha Trang : Chị không thể trả lời thư riêng, đừng buồn em nhé. Em cứ coi cả hộp thư như chị trả lời em, chị mừng lắm. Vì chị nghĩ dù chị em mình chưa biết nhau, vô tình, chị đã giải đáp được thắc mắc của em rồi, phải không em. Mỗi khi phiên nhà hàng, em lại phải mua một món đồ, như vậy không phải là em nhát, mà chỉ vì em là người đang nghèo, và cả về, không muốn gây phiền cho người khác, tốt lắm chứ em. Phải tập viết thư em nhé.

thiếu nhi

Chủ Nhiệm : NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG
 Chủ biên : NHẬT TIẾN

Tòa soạn : 159 Thiệu Trị (Phú Nhuận)
 Sài Gòn — Đ.T 42.152
 Cơ Sở phát hành : 82 Lê Lợi Sài Gòn
 Đ.T 20.348

Năm thứ hai — Số 58 — ngày 1-10-1972
 Giá : 50 đ

MỤC LỤC

● Thư Chủ Nhiệm của Nguyễn-Hùng-Trương 1 ● Thắc mắc của Em : Bách Khoa 2 ● Truyện ngắn Mẹ và chị em Ti của Xung Nhang 3 ● Cuộc thi sáng tác : Giã từ dấu yêu của Nhà An 20 ● Em tập viết văn : Nhật-Tiến phụ trách 14 ● Bướm muôn màu 7 ♦ Sưu tầm : Người máy đa dụng của Tây Hà 10 Vua đi dây trên thác Niagara của Đặng Hoàng 12 — Chuyện con chồn đèn của Đặng Hoàng 23 — Chuyện con rùa của Trường Kỳ 26 — Các em học chơi Bánh Tròn của Vạn Lý 28 ● Ảo thuật : Cây bút chì biết khóc 9 ● Giải trí : Ô chữ Trần hưng Đạo của Trần linh Nga 8 — đồ vui hàng tuần 8 — Thơ đồ của Mai thị Cẩm Phú 8 — Tranh bày diêm sai của Vi Vi 9 ● Vườn Hồng : Suối mát của Đỗ phương Khanh 16 — Tay ngọc bên bếp hồng của Lam Vân 17 Chị ơi của Mai Loan 18 — Chị Lụa của Lạc Thủy 18 ● Bướm trong vườn 19 ● Triền lằm nụ cười 15 ● Tranh phim : Tí xú đại thần lực 24 Truyện dài : Thuở mơ làm văn sĩ của Nhật Tiến 30.

TRANH BÌA CỦA VI VI

THIẾU NHI DỰNG LẠI TRANG
 SỬ OAI HÙNG : TRẦN HUNG
 ĐẠO ĐAI PHÁ QUÂN NGUYỄN

Thư Chủ nhiệm

GỬI CÁC EM THIẾU NHI

Các em thân mến,

Một em ở Tân định viết đến chúng tôi : Bác chủ nhiệm thường khuyên chúng cháu nên thương yêu, giúp đỡ mọi người. Nhưng hôm qua, cháu đi dạo phố, tình cờ cháu thấy chiếc xe đạp ai để ở bên đường bị gió thổi ngã, cháu đến dựng đứng lên, sợ rủi có chiếc xe ô-tô chạy qua cán phải. Ngay lúc đó, người chủ chiếc xe đạp trong tiệm kể bên chạy ra chẳng những không cảm ơn cháu lại còn có cử chỉ nghi ngờ, cháu định ăn cắp xe của ông ta. Vậy bác xem như vậy có phải « làm ơn mắc oán » không ?

Ngày xưa, Đồng Trác đem quân đi đánh giặc Huỳnh Cán. Đồng Trác đánh không lại, bỏ chạy, bị giặc đuổi theo. Đồng Trác đánh trận đã đỡ nhưng chạy trốn cũng không giỏi tí nào, nên bị giặc đuổi theo bên gót. Trong lúc nguy nan, may thay Lưu Bị, Quan Công và Trương Phi đi ngang đấy trông thấy, xông ra chặn đánh tan tành đám giặc Huỳnh Cán và cứu được Đồng Trác đưa về trại.

Về đến trại của mình, Đồng Trác mời kỏi Lưu Bị, Quan Công và Trương Phi :

— Ba người làm chức chi ?

Lưu Bị trả lời : Chúng tôi là kẻ bạch đình (nghĩa là kẻ không chức tước gì).

Đồng Trác chẳng những không tỏ vẻ gì biết ơn, lại nhìn trừng trừng ba người đầy khinh khi và cho quân hầu đuổi ra ngoài.

Đồng Trác nghĩ rằng với chức vụ Thái thú quận Hà Đông đầy uy quyền, mọi người đều khiếp sợ, nay mặc dù với binh tướng đông đảo lại thua chạy, suýt bị bắt, đến phải nhờ ba kẻ cùng đình cứu mạng, thì thật là hổ thẹn.

Đồng Trác vì lòng tự ái quá cao đã phủ nhận công ơn những người giúp mình.

Gần đây, có hãng nọ cần tuyển một nhân viên. Nhiều người đến xin việc. Trong số này, có hai người đầy hy vọng. Một người đã từng nhảy xuống biển cứu ông chủ hãng khỏi chết đuối trong một dịp ông ta đi tắm bể ở Vũng Tàu. Người kia được ông chủ hãng quen biết trong trường hợp chính ông đã cứu anh ta. Trong đơn xin việc, hai người đều nhắc đến chuyện cũ.

Các em nghĩ xem ai được nhận làm. Hẳn các em nghĩ là người cứu mạng ông chủ sẽ được lựa chọn ? Không ! Ông ta thích thấy được đề cao tính hào hiệp của ông ta hơn luôn luôn bị mặc cảm mình yếu kém về phương diện nào, phải nhờ vả, nên ông ta chọn người sau.

Các em thân mến,

Trên đời, chúng ta làm ơn cho ai thường hay được người đó nhớ ơn. Có dịp là người thọ ơn làm ơn lại chúng ta.

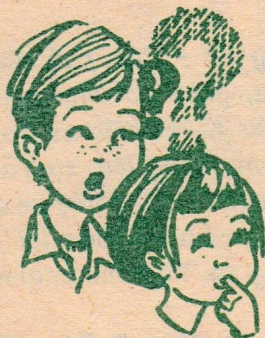
Nhưng cũng có nhiều trường hợp đặc biệt mà người làm ơn bị hiểu lầm nên sinh oán thù hay bị hại,

Chúng ta nên tránh đừng làm cho người mang ơn chúng ta bị

mất mặt, nhất là chúng ta đừng nhắc lại chuyện làm ơn, để người thọ ơn tự đi bị va chạm mà họ quên ơn và có khi lại oán ghét chúng ta.

Một khi giúp đỡ ai, các em đừng nên xem đây là làm ơn, mà chỉ coi như một bổn phận của con người, như vậy các em không còn phải thắc mắc về việc người ta nhớ hay quên ơn các em. Tri các em sẽ được thanh thoi và lòng các em sẽ sung sướng.

Thân mến chào các em
NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG

**thắc
mắc
của em**

BÁCH KHOA PHỤ TRÁCH

HỎI: Thành phố Đà Lạt do ai tìm ra? Vào năm nào?

DINH-THỊ-MINH-CHÂU
(Biên Hòa)

ĐÁP: Người đầu tiên khám phá ra Đà Lạt là Bác sĩ Yersin (Yéc-Xanh) người Thụy Sĩ, nhập quốc tịch Pháp, qua Đông Dương vào năm 1889 làm Y sĩ cho hãng tàu Messagerie Maritimes (Mét-xa-giơ-ri Ma-ri-tim). Ông thường thực hiện những cuộc du hành bằng đường bộ xuyên qua miền Trường Sơn để thỏa trí mạo hiểm và tò mò. Theo nhật ký của ông để lại thì ông đã tới thác Prenn (Pờ-ren) vào hồi 1225 chiều ngày 21-6-1893, và tới Đà Lạt vào 3330 chiều cùng ngày. Nhận thấy Đà Lạt là nơi có đầy đủ điều kiện để thiết lập một nơi nghỉ mát cho người Pháp vào thời kỳ đó, nên tới năm 1900 thì Yersin lập bản phúc trình công cuộc khám phá Đà Lạt lên viên toàn quyền Đông Dương lúc đó là Doumer (Đu-me). Khoảng tháng 2, tháng 3 năm 1900, Doumer đích thân lên quan sát tại chỗ và quyết định thiết lập Đà Lạt làm nơi nghỉ mát.

Nhân đây cũng xin đề cập đến địa danh Đà Lạt để đính chính một bài sưu tầm gần của em Hoài Sơn đăng

ở Thiếu Nhi số 54, trang 12. Theo em Hoài Sơn sưu tầm thì hai chữ Đà Lạt phiên âm từ chữ Da Lat, là chữ tắt của câu châm ngôn ghi trên chợ cũ Đà Lạt thời tiền chiến «Dat Aliis Laetitiam Aliis Temperantiam» có nghĩa là «Tặng cho người này sự hân hoan, người khác dồi dào sức khỏe». Sự thực câu châm ngôn này chỉ dựa vào địa danh DaLat đã có sẵn để chiết lấy những mẫu tự D,A,L,A,T rồi khéo léo ghép thành câu châm ngôn bằng tiếng La tinh như ở trên. Còn xuất xứ của chữ DaLat, theo ông Cunhac một nhân viên trong phái đoàn đầu tiên thăm dò, nghiên cứu để thành lập Đà Lạt, thì Da hay Dak tiếng người Mọi có nghĩa là Nước. Nước này là do một con suối (nay là suối Cam Ly) chảy qua bộ lạc của người Lat, là một sắc dân Indonésien (Anh Đô Nê Diêng) thuộc nhóm Môn Khờ Me ở cao nguyên Lâm Viên. Như thế DaLat có nghĩa là nước của người Lat hay suối của người Lat, rồi về sau tiếng này dùng cho cả vùng có con suối ấy.

HỎI: Xin anh B.K trả lời dùm:
Nước Alcool làm bằng chất gì?

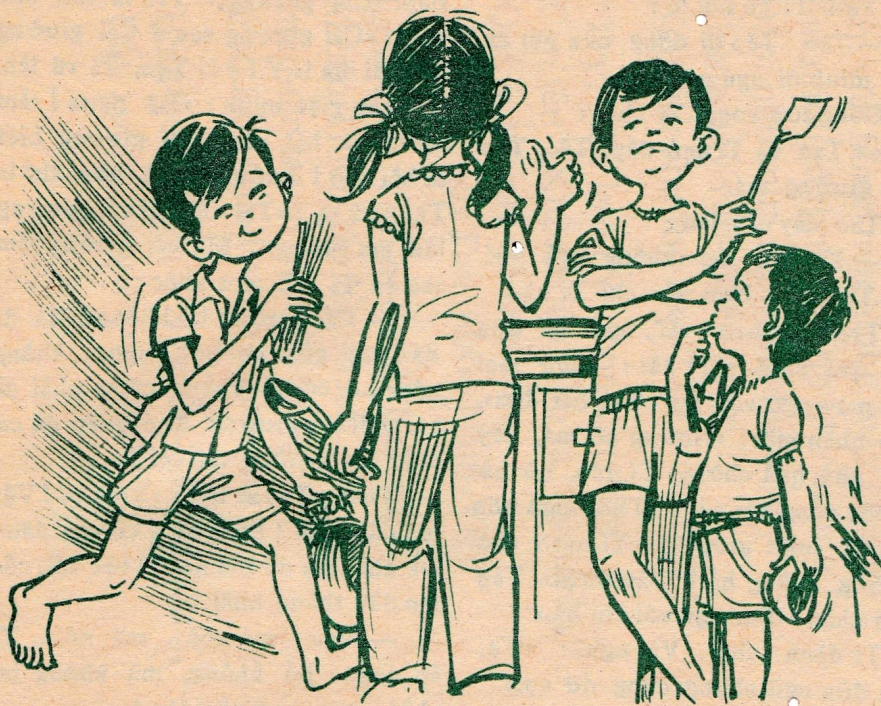
NGUYỄN-HỮU-MINH tức
Hoàng Hôn (Đà Nẵng)

ĐÁP: Nước Alcool (An-côn) hay còn gọi độ bán ở tiệm thuốc tức là rượu Ethylique (Ê-ty-lich) có 90 phần trăm nguyên chất pha với 10 phần trăm nước. Thực ra nhà thuốc còn phải pha thêm Acétone (A-xê-tôn) để rượu có mùi vị khó uống, làm cho các bợm nhậu bó tay, không thể mua về chế thêm nước cho nhạt bớt mà xài Rượu Ethylique xuất xứ từ sự lên men của đường Glucose (glu-cô-z). Người ta chế rượu bằng cách để bột lên men thành đường, rồi đường lên men thành rượu. Rượu thu được có chuẩn độ thấp (chừng 12 độ). Muốn có rượu chuẩn độ cao hơn phải đem cất đi cất lại nhiều lần, nghĩa là đem rượu đun nóng cho rượu bốc hơi lên và làm ngưng trong nước lạnh.

HỎI: Ai sáng chế ra cách làm giấy? Ở Việt Nam bắt đầu biết làm giấy từ bao giờ?

NGUYỄN-TRỌNG-THO
(Hóc Môn)

ĐÁP: Dân tộc biết làm giấy đầu tiên là dân tộc Trung Hoa. Trước khi có giấy người ta phải viết lên các thẻ tre, thanh gỗ. Sau một viên quan dưới triều vua Chương Đế thuộc nhà Hậu Hán (105 năm sau kỷ nguyên Tây Lịch) tên là Sái Luân mới nghĩ ra cách nghiền vỏ cây dâu thành bột rồi cán mỏng, phơi khô để phát minh được ra giấy. Ở VN, có thể giấy bắt đầu được sử dụng vào thời kỳ cai trị của Thái thú Sĩ Nhiếp (187 — 226 sau Thiên Chúa giáng sinh) vì viên Thái thú này muốn truyền bá văn minh Trung Hoa sang Việt Nam. Nhưng dân ta chỉ biết xài giấy mà chưa nghĩ tới việc làm giấy. Mãi tới thời vua Lê Thái Tông (1434—1443) ông Lương Nhữ Hộc đi sứ qua Trung Hoa học được nghề khắc bản in, đem về truyền lại cho dân chúng, thì sau đó nhu cầu về giấy mới khiến cho người VN tìm hiểu cách làm giấy. Đến thế kỷ thứ 19, VN mới có những làng chuyên về công nghệ làm giấy như làng Hồ Khầu, Đông Xã, An Thái (Bưởi) ở gần Hồ Tây Hà Nội. Khi người Pháp qua VN thì họ thiết lập một nhà máy giấy ở Đáp Cầu (Bắc Ninh) và một nhà ở Việt Trì sử dụng nguyên liệu tre nứa từ vùng thượng du Bắc Việt.

MẸ VÀ CHỊ EM TÌ.

XUNG NHANG

Trưa nay, lũ nhóc bày cờ cá ngựa ra chơi. Lúc Tì đang nằm trên giường ư ư hát: ... Một chiều xưa, trăng nước chưa thành thơ...

Có tiếng cãi nhau chỉ choé của lũ nhóc ở nhà dưới. Tì nhăn mặt, gấp tập nhạc lại. Vòng tay dưới đầu, ngửa mặt lên trần nhà... Buổi trưa, trời nóng quá. Có lẽ mái tôn đang hùng hực lửa.

Má đã đi Cam Ranh hồi sáng, để thăm bà ngoại. Mai má mới về. Ba Tì mất đã lâu rồi, nên nhà chỉ còn lại bốn chị em Tì. Buổi sáng, trước khi đi, má kêu chị em Tì lại, cho mỗi đứa ba chục đồng. Riêng Tì một trăm rưỡi. Đề đi chợ nữa má nói. Khi má đi rồi, Tì thấy mình lớn hẳn lên. Và lòng vui như mở hội. Lũ nhóc có lẽ cũng vậy, chúng la hét, giỡn cợt với nhau. Chả sợ ai la rầy cả. Tì mong má đi lâu lâu, ít ra cũng hai, ba ngày. Bởi lẽ, má ở nhà, tụi Tì hay bị la hét. Lại nữa, phải làm việc, không nặng, chỉ lật vật nhưng Tì không thích. Tì cũng chẳng có thì giờ để tập hát mấy bản nhạc. Mượn con Bích gần một tháng, mà Tì chỉ đưa mắt lọc. Chứ hở miệng ra hát một tí là bị má la: «Làm không hết chuyện mà hát với hò. Tao xé bây

giờ!» Và bây giờ Tì thấy mình như được thảo củi xò lông mặc sức tung hoành ngang dọc. Điện hình nhất là sáng nay, Tì khỏi cần việc nấu cơm sáng. Lũ nhóc cũng có tì, mặt đứa nào đứa nấy tươi rói. Tì kêu bà bán xôi, mỗi đứa một gói. Cầm gói xôi, mồm nhai nhồm nhem.

— Xôi ngon hơn cơm nhiều. Tì nói.

Tèo vừa nhai ngồm ngoàm vừa nhìn Tì:

— Ừa, xôi ngon ghê. Má không đi, tụi mình sức mảy mà được ăn phải không Tì?

Tì nhe răng cười: Chứ siêu!

Tèo nắm tay Tì:

— Ngon hé! Xôi ngon quá chời.

Tì háy: Tụi mày ngon vì xôi. Tao ngon vì khỏi rửa chén. Ờ, mà tụi mày thích má đi lâu không?

Tì mở lớn mắt:

— Đi lâu hả? Ờ, ờ... đi lâu cũng thích chớ.

Tèo gật gù như ông cụ non:

— Tuyệt, má đi lâu ngon quá chời.

Tì bức em nhiều vì cái tiếng quá chời đáng ghét đó. Có vẻ du côn quá. Thằng Tèo đã bị Tì cốc mấy cái nên thân vì xài tiếng quá chời.

Đáng lý lần này phải cốc cho cu cậu một cái nữa. Nhưng thôi, hôm nay là ngày vui, từ bi hỉ xả một tí. Tì nhìn lũ nhóc, khò hời:

— Hôm nay là ngày lễ. Ngày chính thề dân chủ. Quý vị được quyền tự do trưng cầu ý kiến: Hôm nay ăn gì?

Ba ông nhóc vỗ tay nhảy tung tung. Hoan hô chị Tì! Tèo thêm: «Ăn nói nghe ngon. Chị Tì tuyệt quá chời». Tì trừng mắt: «Nói vậy hả?» Tèo le lưỡi, cười khì. Tì giật tay Tì:

— Chị Tì này, ăn tôm lăn chiên bột, gà nấu miến. Thịt...

Tèo ôm bụng cười to:

— Hí... hí! Thằng Tì đóng vai bà Bảy Ủ.

Tì đỏ mặt đứng ngay người. Thằng Tèo bần:

— Thôi, nấu cho ăn đi, chị Tì. Cháo cá thu đó, ngon quá chời.

Tì cười toét miệng: «Đúng đó, thằng Tèo giỏi... quá chời». Tèo nguyệt Tì: Chỉ tỏ chọc người ta.

Và trưa nay, chị em Tì ăn cháo. Tèo hít hà: «Chị Tì nấu cháo ngon quá chời». Tì nghiêng đầu: «Nấu nghề quá, không thua má một li». Tì nở mũi ghé góm, nhưng vờ nghiêm trang: (bề gì cũng là chỉ huy cao cấp mờ)

— Ăn đi, cứ lo nói chuyện..

... Lúc Tì thức dậy thì đã bốn giờ. Nhìn xuống đất, ba ông nhóc nằm lăn lóc ngủ, ba cái mồm ngoác ra. Tì bắt tức cười, và bước xuống nhà dưới. Hồi mai mua cái đầu cá thu bảy chục đồng. Chà! chà! mua gì bây giờ khó quá. Phải chỉ có má! Ờ, mà thôi, còn tám chục mua ba cái hột vịt, hai chục đồng rau vậy. Tì lăm bằm và bắt đầu nấu cơm.

Lúc ba ông nhai ngồi dậy, thì Tì nấu ăn vừa xong. Bữa cơm có rau luộc chấm nước mắm đậm trứng luộc. Ba ông nhai ăn như heo. Tì vênh mặt: «Nấu ngon không, mấy ông tướng?» Tèo cười hí hí: «Chị... ngon quá chời» Tì gạ:

— Chị Tì nấu ăn tài quá, ngon tuyệt. Mai má về, Tì khen chị với má. Chị cho Tì mười đồng nhá!

Tì trừng mắt:

— Thôi đi ông, dụ khị hả?

Tì cụt hứng, làm lơ và cầm củi ăn.

Dọn dẹp xong, đúng sáu giờ. Lũ nhãi đã phóng đi đâu mất tiêu. Ba ông tướng thiệt... Ti lăm bầm và lấy tập nhạc ra hát.. Suối mơ! Bên rừng thu vắng... giòng nước trôi lững lờ ngoài nắng... ngày chưa.. Chị Ti ơi! Chị Ti! Thăng Tèo hào hèn chạy vào, réo lên. Ti đang ư ư, bị Tèo kêu giật ngược, nôi xung, Ti hét lên: «Ti! Ti! Con khỉ! ồn quá, có đi không?»

Tèo nhăn mặt:

Thăng Ti lòi giò ngoài kia kia! hát! hát hoài!

Ti hoảng hốt:

— Trời ơi! sao vậy, gầy chân hả?

Ti phóng xuống giường. Chạy bay ra cửa. Thăng Tèo chạy theo lải nhải: «Máu chảy ghê quá chời!» Đến chỗ, Ti thấy Ti đang ngồi ôm chân nhảnh nhó. Tèo lúi cúi một bên. Thấy Ti ra, Ti khóc òa lên làm Ti càng thêm hoảng:

— Sao thế! trời ơi! gầy chân hả em?

Ti mếu máo. Tèo cãi:

— Đâu phải, nó trượt té đau chân ấy chứ.

Ti mở mắt lớn mắt: «Ừa, đau chân thôi hả Ti?»

Ti nhăn nhó gật đầu:

— Anh Tèo rượt Ti chạy, trượt. Đau quá hà.

Lúc này, Ti mới thấy chả có một giọt máu quái nào. Con giận bưng bưng, Ti quay sang cốc lên đầu Tèo một cái cốc. Tèo ôm đầu nhảnh nhó. Ti hét toáng lên: «Đồ quỷ! Vậy mà... Ti cùi xuống, đỡ Ti dậy: «Thôi vào nhà ông tướng! Cả hai ông kia nữa. Mai về tao mát má...»

Trời tối dần, Ti bảo Tèo đi thắp đèn. Và Ti lấy dầu thoa chân cho Ti. Ông nhãi nằm trên giường, rên hừ hừ. Ti day nghiêng: «Cho chừa! Đáng kiếp! Giỡn quá mà! du còn quá mà. Hành hạ người ta hoài.. phải chi có má...» Tèo đứng bên nói leo: «Phải chi có má, mình đỡ lo há chị Ti?»

Ngon đèn dầu thắp lên. Ánh sáng vằng vặc. mọi hôm Ti thấy nó ấm cúng, bây giờ Ti thấy ghê ghê. Vắng má, căn nhà trống vắng làm sao! Tự nhiên Ti thấy lo lo. Trừ Ti, hai ông nhãi kia hình như cũng bớt

về tươi vui. Không khí nặng nề, rờn rợn, Ti cố nói to:

— Tèo, Tèo đi đóng cửa hết đi. Tụi mình đi ngủ sớm.

Đóng cửa xong, Ti chia:

— Tao và Tí ngủ đây. Tèo, Tèo ngủ giường má.

Tèo dầy này lên:

— Không, em không ngủ với anh Tèo đâu. Ngủ với chị Ti hà!

Tèo hứa theo: «Ừ, ngủ hai đứa ghê quá chời!» Ti gắt: «Chứ mọi bữa mày ngủ với tao cũng hai đứa». Tèo nhăn mặt: «Nhưng có má, bây giờ ghê quá chời». Ti rên hừ hừ nhưng cũng nói với: «Thôi ngủ bốn đứa đi, một giường.» Ti nạt: «Bỏ giường không hả? Đâu được» Tèo dậm chân: «Em ngủ với chị hà.»

Ti đành chịu. Và nghĩ: «Ừa, bốn đứa ngủ chung cũng đỡ sợ.»

Bốn chị em lên giường nằm. Tèo nằm trong, kế là Tèo, rồi Ti và Ti nằm ngoài. Ngon đèn đã được vặn thấp, ánh sáng vàng mù, chập chờn, Ti chợt nhớ đến lời con Bích: «Nhà không có người lớn, mà nó vào chơi liền tù tì.» Ti hãi hồn, và tưởng tượng... Cái áo dài đi học của Ti treo lủng lẳng trên cái móc, Ti tưởng như đó là một người hồng chân và không đầu. Ti rúm người lại và nghĩ đến má. Tiếng thăng Tèo than: «Nóng quá chời. Bốn đứa nóng quá.» Ti gắt: «Đã bảo.» chợt Ti hoảng lên: «Chết rồi!» Tèo giật

minh: «Cái gì thế chị Ti?» Ti lấp bắp. «Cái giường.» Tèo la lên nho nhỏ: «Cái giường sao? Cái giường biết đi hả!» Ý! ý! Tèo, Ti rú lên. Ti cũng giật mình: «Đồ ngựa! làm người ta hết hồn! Cái giường biết đi hồi nào! Tưởng gì mà gớm thế!» Tèo thở ra: «Tại chị nói cái giường làm em tưởng... Mà cái giường làm sao?» Ti nói như khóc:

— Cái giường bỏ không! Má đã dặn cái giường bỏ không, không nên. Lỡ có bỏ không cũng phải để cái chổi lên giường. Tao quên để cái chổi lên giường má rồi!»

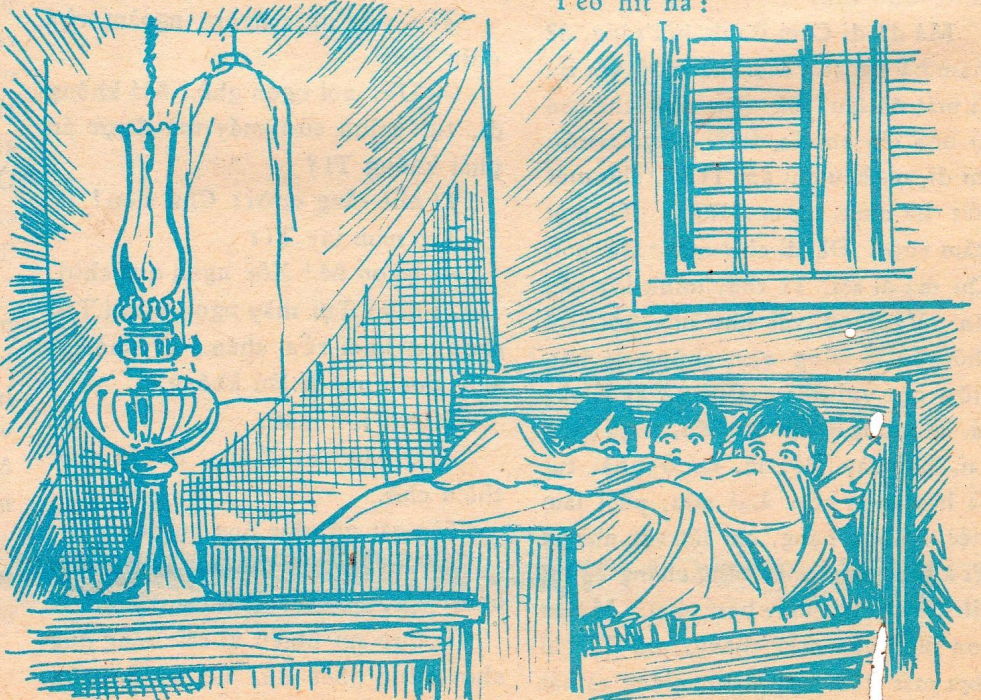
Thăng Tèo xì lên: «Trời ơi! Vậy mà cũng rồi! Bỏ không có sao đâu! Để chổi lên dơ thêm.» Tí tức tối, cốc lên đầu thăng nhãi:

— Ngủ! má nói... má nói... Ti ấp úng... bỏ không, mà không bỏ chổi... ma... nó nằm lên!

Ý! á! ý!... Ba ông nhãi rú to lên ôm chầm lấy nhau. Ti cũng hoảng người ôm cứng thăng Tí, mà miệng lấp bắp: «Ngựa... ngựa...a... Làm gì... kỳ... vậy?» Tiếng thăng Tèo rên lên nho nhỏ: «Trời ơi... trời ơi! ghê quá chời!» Thăng Tí khóc nức lên: «Hu... hu... má ơi! ma nó...» Ti bịt miệng Tí: «Khùng hả? nín không?» Tèo cũng cũng nghẹn lại: «Bây giờ làm sao hả chị Ti?» Ti vẫn ôm thăng Tí, và bịt miệng nó:

— Thì bây giờ mình dậy, lấy chổi để lên.

Tèo hít hà:

— Em bỏ chồi ngoài nhà hết rồi. Bây giờ có lấy phải ra mở cửa. Mà lỡ mình vừa mở cửa ra, mà nó chực sẵn chụp tay mình sao? » Thằng Tèo bắt đầu mếu máo :

— Ừa! Ừa! Chẳng nói chi, mình thõ chân xuống giường, nó thò tay kéo chân mình sao !»

Lời nói vừa dứt, bốn cặp chân rút lên cao liền một lúc. Ti run rẩy cả người nhưng vẫn cố gượng cho khỏi bật khóc ; (Dù sao mình cũng là chị, phải can đảm chứ.) Ti thì thầm : «Tao nghĩ ra rồi... mình khỏi lấy chồi, tao lấy tượng Quan Âm mà tao đeo ở cổ đó, bỏ lên giường...» Ti nín khóc ngay :

— Ừa! Bỏ lên đi chị Ti. Chứ lỡ nó trèo lên ngồi lù lù ở giường thì sao ?

Ti nạt : « Nói bậy! Thằng Tèo đi với tao »

Tèo đùn cho Tèo : « Thôi, em nằm ở trong khó lắm. Thằng Tèo đó.. Tèo dấy lên : « Không chịu! không chịu! Em sợ ma nó kéo chân lắm! » Nước mắt Ti đã chảy ra, phần sợ, phần tức, Ti găm gù : «Mày đi với tao, không đi thì ma nó tới, nó bóp cổ bốn đứa. »

Tèo đành rón rén ngồi dậy, nắm chặt tay Ti. Ti nhẹ vén mùng, thò chân xuống đất mà muốn rút lại. Tay Ti mò lên mặt dây chuyền có hình Quan âm. Chao ơi ! Giường Ti cách giường má có một thước rưỡi mà sao Ti thấy dài thế. Tới giường má, Ti nhẹ mặt dây chuyền lên. Và nắm tay Tèo chạy vụt về giường. Hú hồn! Ba ông nhãi nằm im thín thít. Ti bắt đầu rên hừ hừ : đau quá ! đau quá ! Tèo thúc Ti :

— Nằm mày! Rên sao mà ón thế, giống là rên quá!

Ti âm ức :

— Tại đau chứ bộ... hu, hu! phải chỉ có má ở nhà !

Tèo tiếc rẻ :

— Ừa, có má sướng quá chời. Mình không sợ cái gì. Có má, chắc ma nó không dám làm gì đâu, chị Ti há?

Ti gắt : « Thôi đi ông! Sao hồi mai không nói thế đi ». Tèo cãi : « Thì thằng Ti thằng Tèo cũng vậy. Chị nữa, ai cũng mong má đi lâu ». Ti thút thít :

— Tại xôi ngon. Bây giờ em không thích xa má nữa. Có má, em đau chân được uống xi rô nữa, ngon ghê gớm. Cũng tại anh Tèo, rượt người ta, hu, hu, má ơi !

Tèo thở ra : « Ừa tao cũng vậy. Có má mình khỏi lo. Thôi, tao hết

mong má đi lâu rồi. Ti cũng thở ra : ờ, ờ, có má mình khỏi sợ ma. Mọi bữa có má, đánh cá ngựa vui ghê. Thằng Ti chắc cũng được má cho uống thuốc. Mình biết thuốc gì đâu ! Đêm nay ngủ sớm, khó ngủ quá. Và Ti nói với ba ông nhãi :

— Chắc tao không ngủ được.

Tèo than :

— Ừa, em cũng chắc ngủ không được. Biết đâu ma tới nó chun vào nằm với tụi mình thì sao ! Em hồi quá ! Hồi hận quá chời !

Bốn chị em ôm chặt nhau. Mặc cho nóng nực, mồ hôi vã ra như tắm. Thằng Ti chỉ còn rên ư ử.

Bốn cặp mắt thao láo nhìn lên đỉnh mùng. Chưa bao giờ chị em Ti mong có má bên cạnh như lúc này.

XUNG NHANG

GIÓ

Này bé Hồn Nhiên duyên dáng ơi !
Ta hái xong vài giải tơ trời
Màu hồng ta cài lên tóc nhé
Còn giải xanh gắn áo thành thoi
Chao ! Bé xinh quá xinh xắn quá
Cô tiên bé nhỏ của ta ơi
Tóc bé tơ trời bay đẹp lạ !
Lộng giữa lòng ta xinh quá thôi

MÂY

Em cũng thấy chị cài tơ hồng
Giữa lòng tóc mượt dài như sông
Và bỗng nhiên em thêm được gió
Dệt ánh sao làm áo hoàng nhung

TRÊN TIÊN GIỚI

NÀNG TIÊN NHỎ TÊN HỒN NHIÊN

Này gió hôm nay quá đẹp trời
Chúng ta vui thỏa thích rong chơi
Gió thổi cho mây bay mau nhé !
Mây hãy bay khắp cả bầu trời
Bầu trời hôm nay xanh trong ghê
Mây, gió thấy không vài giải tơ
Nuột nà xinh xinh ghê gió ạ
Hãy hái giùm Nhiên vài cánh tơ
Giải tơ cho nhiên cột tóc huyền
Tóc mây tiên mầu chải lược thiên
Tóc Nhiên đẹp chứ — cô mây nhi ?
Chắc cột nơ hồng xinh xắn thêm !

NÀNG TIÊN TÊN HỒN NHIÊN

Gió, Mây xem đó giải Ngân hà
Sao sáng thanh trinh muôn đóa hoa
Trắng màu trinh bạch áo tiên nữ
Chảy rất êm đầm qua trời mơ.
Gió ạ, bác có nhìn thấy trăng ?
Mọc sớm — bây giờ mới hoàng hôn
Trắng hôm nay trông duyên dáng lắm
Mặc áo vàng, hoa nhặt màu sông !

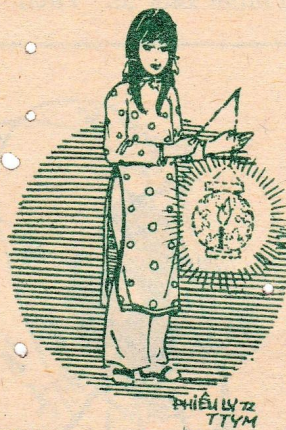
MÂY

Vâng ! bây giờ bác mặt trời sắp lặn
Trời ánh một màu hồng nắng thu
Sương bắt đầu xuống vành trong trắng
Chúng mình tiếp tục cuộc mộng du!
CA DAO (bản Hoa Tiên)

NHỮNG MẪU TEM TRÚNG GIẢI của anh VI VI do Tổng Nha Bưu Điện tổ chức năm 1972.

- NGƯỜI CÀY CỎ RUỘNG VÀ KẾ HOẠCH 5 NĂM PHÁT TRIỂN KINH TẾ NÔNG THÔN : Giải nhì
- KỶ NIỆM 50 INTERPOL : Giải nhất và giải nhì
- NGÀY VIỄN THÔNG THẾ GIỚI : Giải nhất và giải ba
- THƯ VIỆN QUỐC GIA : Giải nhất
- CONTRA : Giải nhất
- CỎ LÁI ĐỎ : Giải nhì
- DU LỊCH : Giải nhất

ANH SÁNG ĐẸP LỜI NÓI

Các bạn thân,

Trong số 21, chị Đỗ phương Khanh có viết về lời nói và giới thiệu hai quyển sách: «**ĐẮC NHÂN TÂM**» và «**THUẬT XỬ THẾ CỦA NGƯỜI NAY**». Nếu các bạn có xem quyển **Đắc nhân Tâm** thì mới thấy nó là hay, trong đó ông DALE CARNEGIE sẽ chỉ cho chúng ta những điều rất hay, hành động rất tốt, và rất đúng tâm lý của chúng ta. Bây giờ, Nghĩa xin phép ghi lại các «**danh ngôn**» của các bậc vĩ nhân về cách ăn nói, lời nói, và tiếng nói :

— Nói mà không nghĩ cũng như bấn mà không nhắm

Cervantès

— Người có đức ắt nói hay, những kẻ nói hay vị tất đã có đức.

Khổng Tử

— Tạo hóa phú cho ta hai tay và một miệng là có ý dạy ta nên nghe nhiều mà nói ít vậy.

Zénon

— Nói nhiều và nói đúng là hai điều khác nhau

Sophocle

— Miệng thường làm cho người ta xấu hổ

Thư Kinh

— Đương khi vui mừng chớ có nói nhiều, đương khi đắc chí chớ có thay đổi công việc.

Châu Hy

— Câu nói như tên, không nên bắn bậy, đã lọt vào tai ai, không tài nào rút ra được.

Lục tài tử

— Người nào biết giữ gìn lời nói của mình thì tránh được nhiều mối khổ tâm.

Grimm

— Bệnh do miệng ăn, họa do miệng nói :

(Bệnh trùng khẩu nhập, họa trùng khẩu xuất).

Tổ thư

— Chim khôn kêu tiếng rảnh rang Người khôn nói tiếng dịu dàng dễ nghe.

Ca dao

Xem vậy, lời nói quan trọng dường nào rồi phải không các bạn. Cho nên chúng ta cần phải sửa đổi lại một chút. Nghĩa xin chúc lời nói của các bạn được... thơm ho mãi.

Đặng Sĩ Nghĩa

Bướm Muôn Màu

Hàng tuần, qua thư từ của các em gửi về, tòa soạn thấy dòng tư tưởng của các em khi thì ngộ nghĩnh hồn nhiên khi thì thâm trầm sâu sắc, lại cũng có nhiều em phát biểu những ý kiến thật đặc biệt độc đáo. Đề cho toàn thể các em có dịp chia sẻ những ý nghĩ đó, kể từ số này, tòa soạn trích lại những đoạn thư do các em gửi về hàng tuần. Mong tất cả các em sẽ tìm thấy ở đây hoặc những ý tưởng làm các em phải suy nghĩ, hoặc những hoàn cảnh mà bạn đồng lứa của các em phải chịu đựng, hoặc đôi khi lại có thể là những nụ cười được về hồn nhiên, ý nhị. Tất cả đều như những cánh bướm muôn màu sẽ bay đi theo hương gió ngàn phương...

Em đồ chị chứ bức thư này là bức thư thứ mấy đó. Mà làm sao chị biết được há. Vậy thì em xin bật mí nghe chị

Bức thư này là bức thư thứ mười ba đó chị! Mấy bức thư trước em không dám gửi nhưng đến bức thư thứ 12 thì em gởi đi. Nhưng em tin chắc là nó thất lạc.

Hôm số báo 45 có một độc giả đòi bỏ mục «Vườn hồng» và «Bướm trong vườn» dù em chưa là:

«Công dân của Vườn hồng».

«Là độc giả của thiếu nhi».

Em cương quyết bảo vệ tờ báo thiếu nhi của ta sống mãi mãi nha chị,

T.T.P.L (Hóc Môn)

Tuần báo Thiếu Nhi. Em thấy có nhiều tiết mục rất hay song em muốn cho tờ báo hấp dẫn hơn, ý em muốn nói là, em có một ý kiến nhỏ. Chú Nhật Tiến có thể thêm vào một vài tiết mục như: giới thiệu danh nhân thế giới, các nhà bác học trang thiên văn... đây là ý kiến của em. Chỉ cần có một hình ảnh nhỏ và vài hàng tiêu sử thôi. Riêng về trang thiên văn, em biết ở tuổi các em rất thích đọc và biết về các tinh tú xa xôi, những khối vân tinh trong vũ trụ, bắt đầu từ thái dương hệ đến giải ngân hà. Chưa chắc trong giải ngân hà kia trong một hành tinh nào đó lại có người anh em của chúng ta phải không hở chị? Ý kiến của em vậy đó. Em rất muốn những tờ báo như báo Thiếu Nhi của chúng ta được nhiều tiết mục, đọc nhiều hiểu lắm chị ạ!

TVT (Đà Nẵng)

Em có một ^{chuyện} câu cười lắm chị ạ: Hôm đó đang học trong lớp, không biết làm sao thầy thấy được cuốn Thiếu Nhi em đang giấu trong hộp bàn. Em sợ thầy la, nhưng một lúc sau khi xem xét, thầy hỏi mượn về nhà để coi gì đó, em mừng quá gật đầu cái rụp.

TMĐ (Ba Xuyên)

H. có chuyện này vui lắm đề H. kể chị nghe nhé: Số là sáng hôm qua (thứ hai 11-09-72) H. có việc phải vào bệnh viện Cộng Hòa và H. có cầm theo cuốn T.N (vì T.N mới số 55 H. chưa xem) lúc đi qua một trại (H. không biết tên) thì có một tốp khoảng 5-6 anh thương binh đang ngồi nói chuyện nơi hành lang, của Linh Thủy (Trương Võ Bình Xuân) trong Tuổi Hoa số 123, em anh í chặn H. lại và đòi mượn, lúc đầu H. tưởng các anh í phá nên lo ghê, sau thấy các anh có vẻ thành thật nên H. trao T.N cho anh, các anh ấy chuyền tay nhau, mỗi người đọc một lúc, làm H. chờ sốt cả ruột, chị làm gì? Bỗng em nghĩ là: Nếu định biếu luôn cuốn T.N nhưng thật là bất ngờ chị ạ, các anh ấy khen T.N nào là hay, trình bày đẹp, toàn là những mục bổ ích v.v... H. nghe mà sướng ghê vì không ngờ 1 tuần

báo nhỏ bé như T.N mà lại được các anh í (là những người rất ghét báo chí, H. nghe các anh nói như vậy) khen như vậy. H. vội bảo: «Nếu các anh thích thì giúp T.N đi, bằng cách các anh mua T.N và cò động mí các anh khác.» Các anh bằng lòng cái rụp và nhờ H. mua mỗi người 1 cuốn T.N sau khi đã hứa là theo dõi T.N hàng tuần.

Chị nghĩ sao về cảm tình mà các anh í đã dành cho T.N, riêng H. thì cảm động ghê lắm và mong sao tất cả mọi người đều «sáng suốt» nhận định như các (đề) anh T.N được phổ biến khắp mọi giới.

N.T.H (Mẫu-Đơn)
(Sài Gòn)

Sau nữa là em có vài ý kiến muốn canh tân tờ báo Thiếu Nhi như sau:

1) Bỏ hai mục «Thắc mắc của em» và mục «Trang giải trí» để mở rộng thêm ba trang sáng tác.

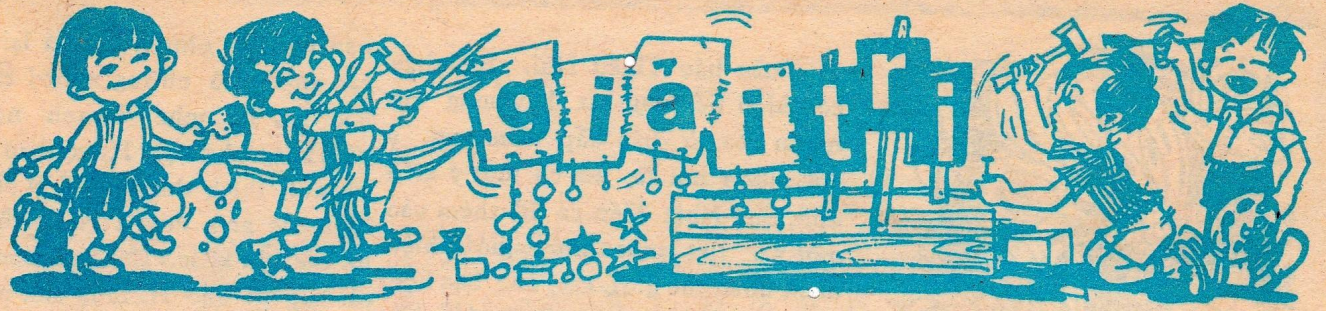
2) Em muốn Thiếu Nhi được cải tiến toàn diện bằng cách: in chữ mới, làm bìa mới, trình bày kiểu mới xinh xắn, dễ thương và nếu có thể thay luôn khổ mới sao cho vuông vắn, nhỏ như khổ của tờ: «Thế giới tự do».

3) Về phần offset cho thêm nhiều màu như: tím, vàng, xanh, đỏ, nâu. v.v...

Những ý kiến của em nêu trên mong được nhận với một sự hài lòng và thích thú.

Tô-thị-T.
(Đà Kao-Sài Gòn)

Em rất ngạc nhiên, khi đọc bài thơ «Mộng lên Khơi» của Soan Hương (QHVD) đăng trong Thiếu Nhi số 48. Vì bài thơ đó là bài thơ đang ngồi nói chuyện nơi hành lang, của Linh Thủy (Trương Võ Bình Xuân) trong Tuổi Hoa số 123, em đã đọc từng hàng chữ một, không sai một câu, hay một chữ nào cả... Soan Hương đã khôn ngoan bỏ hết một đoạn.... Em đọc thấy từ lâu, nhưng em chẳng muốn «tố cáo» với chị làm gì? Bỗng em nghĩ là: Nếu không «tố cáo» cho chị biết thì tờ báo Thiếu Nhi của chúng em dễ bị ngã gục, vì những bài thơ không do chính «tác giả» sáng tác mà lại đi (xem tiếp trang 31)

Ô CHỮ LỊCH SỬ

TRẦN BẠCH ĐĂNG

TRẦN HƯNG ĐẠO

(Hình vẽ theo sách Quốc Sử)

NGANG :

- 1— Phơi ra, dãi ra để húng gió cho mau khô
- 2— Bằng lòng
- 3— Ghế của vua ngồi trong Triều.
- 4— GBN
- 5— Giống cây to sống lâu thường trồng ở đình — Bò con.
- 6— Đầu vắn — Cao hơn nốt sol một bậc
- 7— Vòng tròn — EC
- 8— Vững bền lớn
- 9— Sưng — Tác giả quyển « mười điều tâm niệm » (viết tắt)
- 10— Số không — Chỉ cây cối hay

hoa lá héo mất tươi

- 11— Ngó (viết ngược)
- 12— Phép vận chuyển cho bắp thịt cứng lên, đâm chém không sợ sát

DỌC :

- a— Vị tướng đệ nhất công thần triều Trần phá quân Nguyên tại sông Bạch Đằng.
- b— Người sanh ra cha mẹ — Một là mã — Ấn loát
- c— Chận lại — Trạng ăn
- d— Rê — Cây gậy — Con sông quân Nguyên đại bại.

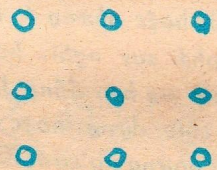
TRẦN LINH NGÀ

TRẢ LỜI ĐỐ VUI KỲ TRƯỚC

Muốn cân con mèo không chịu ngồi yên một chỗ, bạn hãy cân bạn trước. Rồi bạn ôm mèo trên tay đứng lên cân bạn. Đem trừ số kí hai lần, bạn sẽ được trọng lượng của con mèo đó.

ĐỐ VUI KỲ NÀY

Với 9 ô tròn vẽ sau đây; làm thế nào bạn nối được lại với nhau bằng 4 đường vạch thẳng, điều kiện cần là khi vẽ các vạch thẳng bạn không được nhắc tay lên, nghĩa là phải đưa nét bút đi liên tục.

(Xem trả lời kỳ sau)

ĐỐ VUI

MAI THỊ CẨM PHÚ

1) Khi đục như nước bát hồ
Khi trong leo lẻo như tô địa bàn
Khi xanh như đám cỏ Lan
Khi đỏ rực rỡ như vàng trời cho.

Là gì ?

2) Bốn bên là bốn bức tường cao
Có xe có nước, cá không vào ?
Xe ngựa đi đến đó dừng chân lại
Triều đình không biết nghĩ làm sao ?

Là cái gì ?

3) Lưng đằng trước, bụng đằng sau
Hai mắt ở dưới, cái đầu ở trên

Là cái gì ?

4) Có thân có quả, có hoa
Bởi vì không lá, chẻ già, chẻ non

Là cái gì ?

(Xem trả lời kỳ sau)

CÂY BÚT CHÌ BIẾT KHÓC

Trình diễn: Giờ trước khán giả một cây bút chì. Đoạn bạn co cánh tay trái lại, dùng tay phải cầm bút chì cọ lên tay áo — Hình 1 — (Để gây sự chú ý của khán giả vào cây bút chì). Sau đó dùng cả hai bàn tay dựng đứng cây bút lên. Khán giả ngạc nhiên khi thấy cây bút bắt đầu nhỏ từng giọt lệ như biết khóc (hình 2). Một lát, bạn đưa cây bút chì cho khán giả coi để chứng tỏ không có dàn cảnh nào ở trong cây bút.

Xảo thuật:

1) Bạn đề sẵn một miếng bông gòn tẩm nước ở bên tay trái (hình 3)

2) Lúc co khủy tay lại để cọ cây bút chì, lợi dụng lúc khán giả chú ý vào cây bút, bạn kẹp miếng bông gòn vào giữa 2 ngón của bàn tay trái (hình 4).

3) Bây giờ bạn dựng cây bút lên, bóp nhẹ nhẹ, nước từ bông gòn sẽ chảy ra (hình 4).

4) Khi đưa cây bút cho khán giả coi, lợi dụng lúc khán giả chú ý xem trong cây bút có chứa gì không, bạn giấu miếng bông gòn đi.

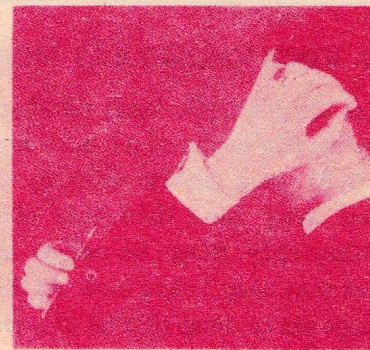
(1)

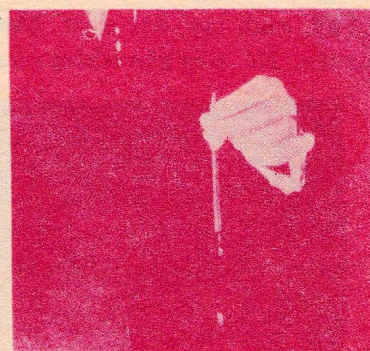
(2)

(3)

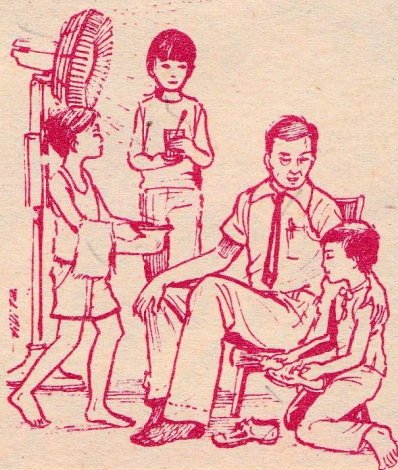
(4)

(5)

TRANH ĐỒ 7 ĐIỂM KHÁC NHAU BỐ ĐI LÀM VỀ

Ông thợ khắc bản kẽm, sau khi thực hiện tấm ảnh sau... có làm 7 điểm khác với bức vẽ trước của anh Vi Vi. Các em tìm hộ nhé.

(xem trả lời trang 23)

HOA HUỆ ĐỔI MÀU

Chúng ta hãy làm cho người «nhờ» một phen mê tít. Là đổi màu hoa Huệ đấy các bạn ạ! Muốn hoa Huệ đổi thành màu vàng, xanh, hay đỏ (tùy ý).

Chúng ta bắt đầu thí nghiệm:

Bạn tìm một ly nước, và nhuộm nước trong ly màu đỏ đi các bạn nhé. Rồi dzọt nhanh ra vườn hái một cành Huệ trắng cắm vào. (Huệ Đà-Lạt càng tốt)... Vài giờ sau hoa Huệ sẽ đổi thành màu đỏ.

Và... chúng ta sẽ biến hết hoa Huệ trong vườn của chị Khanh thêm rực rỡ, các bạn nhé.

L.T. BẢO HƯƠNG
—an giang 72—
thiều nhi/9

Thêm một Thiên Tài trong giới Thiếu Nhi

NGƯỜI MÁY ĐA DỤNG

● Nó lừng lững tiến vào, lăm lăm như một vật vô tri nhưng lại biết giơ bàn tay sắt lên quờ lên mặt bà Golden (Côn Dân). Bà ta rú lên gần ngất xỉu.

● Thêm một công trình của một Thiếu Nhi 17 tuổi: Người máy «ARTHUR» (A-thơ).

• TÚY HÀ

MỘT KINH KHỦNG BẤT NGỜ

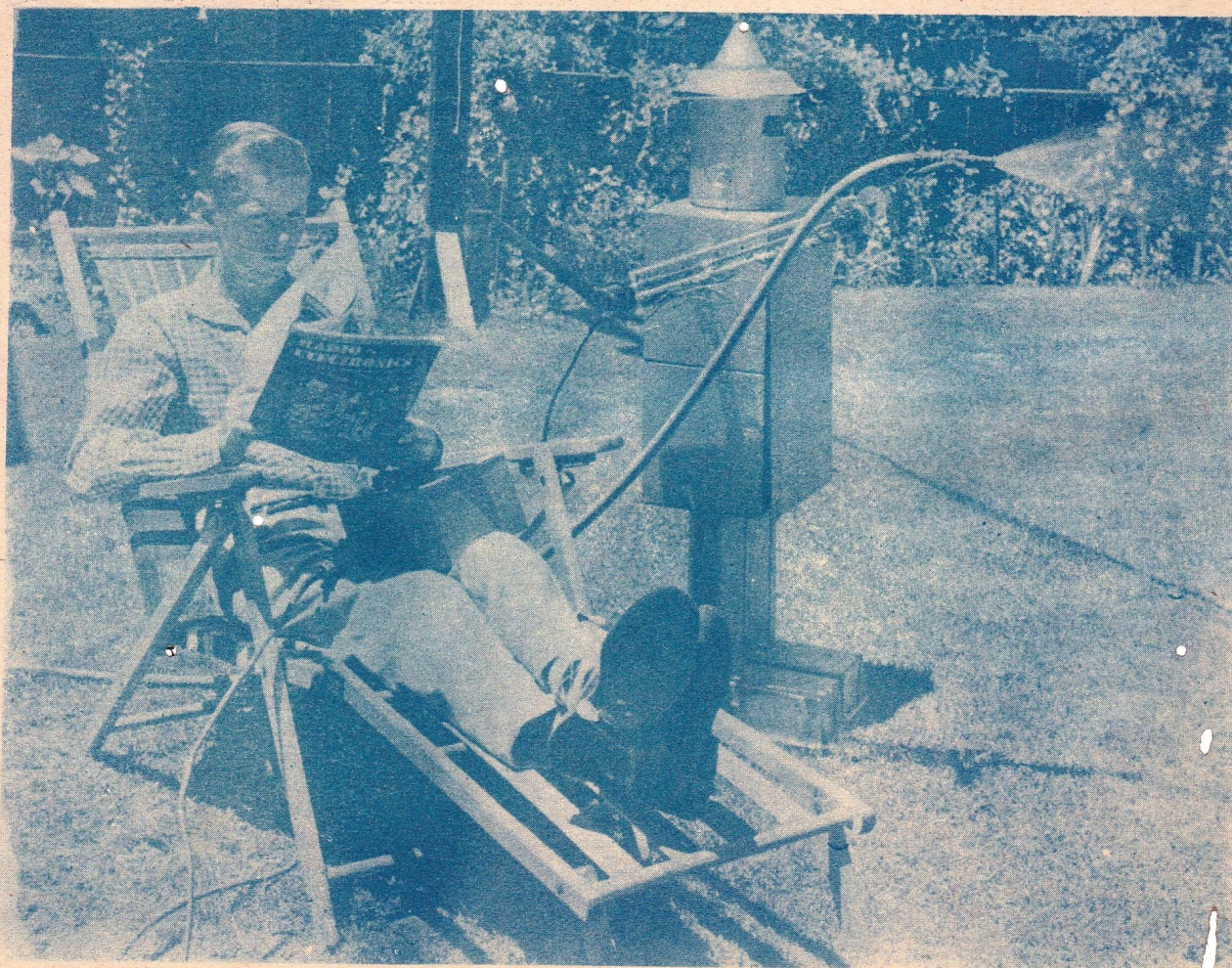
Tại Oakland (Ốc-lăng) tiểu bang California (Ca-li-pho-ni-a), quen như mọi buổi sáng thông thường, bà Golden đang bình thần, làm công việc hàng ngày. Bỗng bà ngừng lên và cảm thấy bàng hoàng kinh sợ khi thấy một vật lạ lừng lững tiến lại gần bà. «Nó» cao 1 thước 2, hai ống chân to bằng ống lò sưởi, đầu là một hộp sơn cũ kỹ, cánh tay độc nhất bằng sắt giơ lên. Nó tiến gần thêm nữa.

Và bây giờ thì nó hỗn xược véo bàn tay kỳ lạ lên mặt của bà. Bà sợ hãi tưởng như muốn ngất xỉu. Nhưng đồng thời có tiếng cười quen thuộc của Kurt (Kóc) vang lên ở đằng sau cánh cửa. Cậu ta vừa điều khiển những cái nút trên một tấm bảng, vừa nhìn mẹ với vẻ mãn nguyện của một kẻ đã hoàn tất một công trình.

ARTHUR (A-THƠ) KỂ TÔI TỚ TRUNG THÀNH

Kurt Golden năm nay mới 17

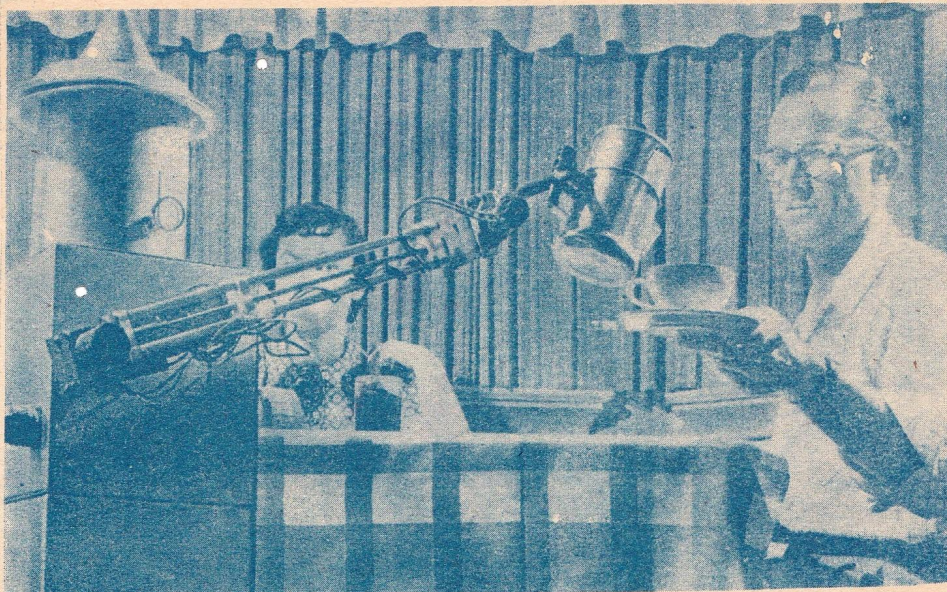
tuổi. Cậu là một chuyên viên tập sự về ngành điện. Mong ước của cậu là hoàn tất một người máy có thể làm được nhiều công việc trong nhà, hầu đỡ đầu mẹ cậu cho bớt cực nhọc. Trong 6 tháng liền cặm cụi, cậu đã dành dụm để mua hàng nửa tá động cơ nhỏ và các dụng cụ linh tinh về điện. Cậu đã cắt các tấm nhôm, ráp thành những bánh xe răng cưa, xếp đặt thành một hệ thống đã tính toán trước, kể cả các bộ phận tăng giảm tốc độ đề điều

Kurt ngồi thành thạo vừa đọc sách, vừa điều khiển Arthur phun nước trong vườn bằng một thiếu nhi/10

khởi động của người máy cho chính xác. Và sau cùng, Nó đã ra đời và được Kurt đặt tên cho là Arthur. Arthur sinh ra là đã biết nghĩ. Nó không nghĩ bằng óc ở đầu mà lại nghĩ bằng chân. Các bộ phận điều khiển đều được đặt ở dưới chân. Khi Arthur trái gió trở trời, làm việc uể oải, Kurt chỉ việc bắt Arthur nằm lên giường, tháo các bộ phận ra sửa chữa. Arthur lành bệnh ngay và lại tiếp tục làm việc. Phạm vi hoạt động của Arthur không xa quá sợi dây nối từ mình nó tới tấm bảng điều khiển. Nó cũng chưa tính vì đến độ có thể có được trí nhớ và tự động làm các công việc. Kurt hy vọng sẽ biến đổi nó thành một người máy hoàn hảo hơn, đủ trí khôn hơn để làm những công việc khó khăn hơn.

Nhưng trong thời buổi này, và nhất là ở một xứ mà nhân công rất mắc giá như ở Hoa Kỳ, Arthur đã trở thành một người giúp việc đắc lực: làm li, im lặng, nhưng lại rất dễ bảo mặc dầu cơ thể chỉ là một đám sắt vụn vặt. «Lương» trả cho Arthur rất rẻ. Bởi nó chỉ cần «ăn» rất ít điện. Lâu lâu nếu cu cậu mệt mỏi thì Kurt chỉ việc bơm vô một ít dầu mỡ là xong. Bù lại, Arthur làm được đủ thứ chuyện: tưới nước trong sân cỏ, dọn bàn, rót cà phê vào ly cho mọi người, và quá lắm nữa, lúc Kurt đi nằm đọc sách, cậu ta bắt Arthur cầm giùm cuốn sách; giờ lên

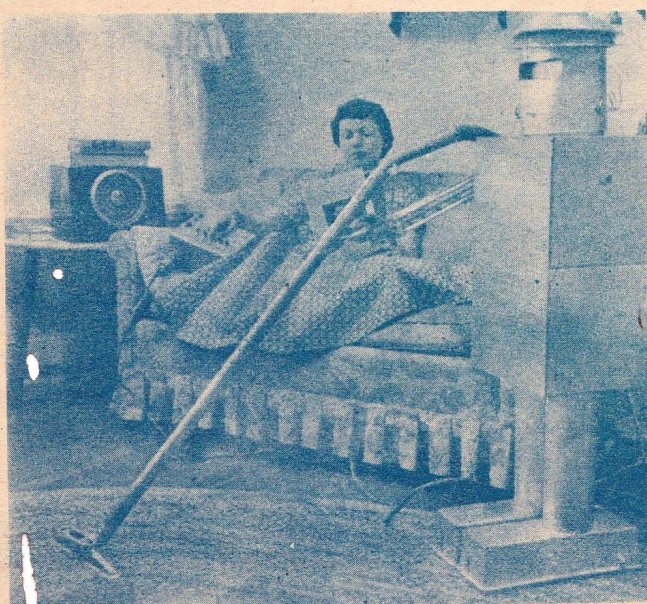

— Arthur rất khéo léo. Nó rót cà phê cho ba không làm đổ một giọt !

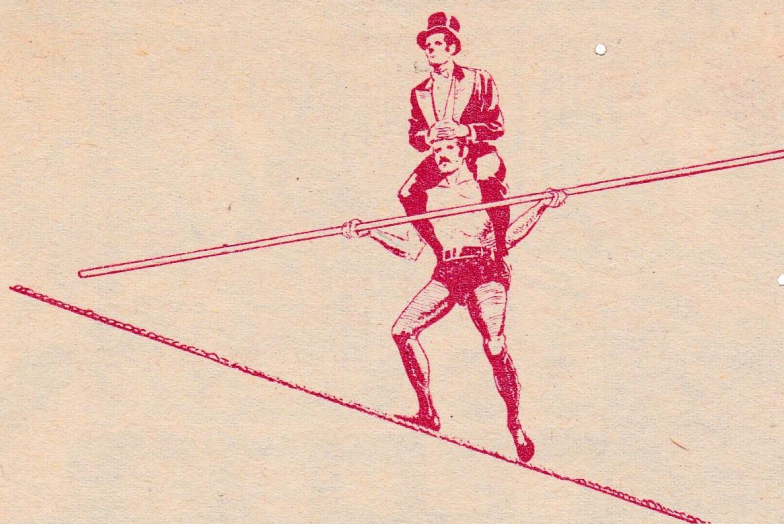
cho cậu đọc. Nhưng Arthur Cả lo chu đáo mà không mỏi mệt. Tuy vậy, bà Golden không mấy ưa Arthur. Bà chê Arthur làm ăn chậm chạp. Minh mảy lại dây dây nhợ tồn ten, bà bảo nó hay làm quần chân bà và có phen có thể vương té gãy chân vì nó. Nhưng dẫu sao khi Arthur làm giùm đôi ba việc trong khi bận bịu, bà cũng cảm thấy dễ chịu hơn nhiều.

TÚY HÀ

— Bắt «người ta» cầm sách cho mình đọc, vậy là cậu Kurt quá ông trời rồi ! —>

Arthur hút bụi trong phòng, chuyển đĩa tới cho bà Golden lau chùi. Vậy cũng là dễ chịu đấy chứ.

VUA ĐI DÂY

TRÊN THÁC NIAGARA

ĐẶNG HOÀNG (sưu tầm)

Câu tục ngữ Việt Nam «sinh nghề tử nghiệp» thường dùng để chỉ những người chuyên sống về nghề gì thì sớm muộn cũng sẽ chết vì nghề đó. Tuy nhiên ý nghĩa này không hẳn lúc nào cũng đúng như vậy, vì vẫn có trường hợp ngoại lệ mà câu chuyện nhà nghệ sĩ tài ba dưới đây là một dẫn chứng.

Thác Niagara (Ni-a-ga-ra) một khúc sông Saint Laurent (Xanh-Lô-răng) bắc Mỹ Châu — nằm giữa Gia nã Đại (hữu ngạn) và Hoa Kỳ (tả ngạn) — là ngọn thác nổi tiếng trên thế giới về vẻ đẹp uy nghi, hùng vĩ. Chiều ngang con thác rộng từ ba trăm tới năm ngàn thước, và từ ở độ cao năm chục thước nước — từ hồ Erié (Ơ-ri-ê) cuộn cuộn đổ xuống những mỏm đá lởm chởm nằm rải rác mãi tới dưới sâu, trong tiếng réo ầm ầm, bọt tủa trắng xóa cả một vùng rộng lớn trước khi tới hồ Ontario (Ông-tô-ri-ô) để xuôi ra biển.

Với địa điểm và phong cảnh nên thiêu nhi / 12

thơ hữu tình như vậy, hàng năm, thác Niagara lôi cuốn không biết bao nhiêu du khách từ khắp nơi tới thăm viếng, nhưng đồng thời nó cũng quyến rũ nhiều kẻ gan lì hoặc háo danh, khờ dại tới đây kiếm tiền bằng những cuộc mạo hiểm đùa rờn với tử thần trên giòng thác vĩ đại này qua các cuộc thi bơi, chèo thuyền, chui vào thùng rỗng thả trôi theo giòng nước, đi trên một sợi dây thừng căng ngang con thác v.v... Kết quả, hầu như những tay liều mạng đó, còn dịp rút kinh nghiệm nữa, vì người thì bị nước cuốn đi mất tích, người thì văng ra khỏi thuyền chới vói ngụp lặn rồi chìm lìm, người thì rơi xuống ghềnh đá tan xác, kẻ thì chết đuối lúc thùng gỗ vỡ ra từng mảnh v.v... Mãi tới thế kỷ XIX, một nghệ sĩ tên Blondin (Bờ-lông-đanh) (1) thuộc gánh xiếc Âu châu là người duy nhất thành công rực rỡ, tiếng tăm vang dội khắp nơi nhờ biểu diễn nhiều lần liên tiếp với đủ mọi màn đặc sắc khi ông trở tài trên sợi dây thừng độc nhất căng ngang giòng nước.

Ngay sau khi được biết Blondin dự tính sang Mỹ Châu và chọn chính ngọn thác Niagara làm nơi thử lửa, báo chí trên thế giới hồi đó đều đăng tin rầm rộ khiến nhiều người chen chúc nhau mua vé xe lửa hay tàu thủy tới địa điểm trên chờ đợi trước cả tuần lễ.

Tại Niagara, Blondin lựa khúc sông hẹp nhất rồi dùng một sợi dây thừng lớn, đường kính cỡ bầy, tám phân, dài ba trăm năm chục thước. Một đầu buộc chặt vào núi đá (phía Gia nã Đại) còn bờ bên kia (phía Hoa Kỳ) mắc vào một máy kéo cho sợi dây luôn luôn được căng thẳng. Để bảo đảm chắc chắn hơn nữa mỗi bên cách bờ tới sáu thước, người ta buộc nhiều bao muối thật nặng giúp sợi dây thừng khỏi bị dúng, vậy mà ở đoạn giữa giòng thác nó vẫn còn võng xuống chỉ còn cách mặt nước năm, sáu chục thước.

Ngày 30-6-1859, Blondin chính thức xuất hiện lần đầu tiên trước hàng trăm ngàn khán giả đông nghẹt hai bên bờ, trong số này có cả hoàng tử Wales (Anh Quốc) cựu tổng thống Millard Fillmore (Hoa Kỳ) nhân viên chính phủ cùng nhiều nhà triệu phú thuộc các quốc gia Anh, Pháp, Hoa Kỳ và Gia Nã Đại. Tất cả đều nín thở, hồi hộp theo dõi nhà nghệ sĩ quốc tịch Pháp này từ bờ hữu ngạn bước ra trên tay cầm cây sào dài bảy tám thước, nặng gần ba trăm «gram» để giữ thăng bằng. Gần tới giữa thác, Blondin ngồi xuống, buông thõng hai chân đóng đưa một lát, đoạn đứng dậy đi thêm vài bước nữa. Tới đây ông nằm dài trên sợi dây thừng và đặt cây sào lên ngang ngực. Lát sau, ông nhóm dậy làm vài pha nhào lộn trước khi tới bờ bên kia. Ngay lúc đó, ban nhạc Gia Nã Đại cử bài quốc ca Pháp chào mừng, nhưng không lấn áp nổi tiếng reo hò tán thưởng của toàn thể khán giả.

Sau hai chục phút nghỉ ngơi, Blondin đi trở lại mang theo một chiếc ghế dựa. Tới chỗ ưng ý, ông đặt chiếc ghế lên sợi dây thừng cho

1) Blondin tên thật là Jean François Gravelet (giăng phăng-xoa Gô-ra-vơ-lê) sinh tại Saint-Omer (Xanh Ô-mê) Pháp năm 1824 và chết tại Luân Đôn (Anh) năm 1897.

thật ngay ngắn xong nhẹ nhàng leo lên ngồi ngắm cảnh suốt một tiếng đồng hồ, nét mặt hết sức bình thản.

Trong hai ngày 4-7 và nhất là hôm 14-7 -1860 (nhằm ngày lễ lớn của Pháp) Blondin trở tài nhiều màn đặc sắc. Đối với ông, trồng cây chuối hay khiêu vũ trên sợi dây thừng theo nhịp kèn không nghĩa lý gì cả. Ông mang ra giữa giòng thác một chiếc ghế và một chiếc bàn nhỏ rồi thích thú ngồi ăn điềm tâm. Ngoạn mục hơn nữa là ông cạp theo một cái chảo, một quả trứng, một khúc bánh mì và một bùi nhùi tằm dầu rồi tự tay làm món «oeuf sur plat» (ô-xuya-pô-la) để «nhá» với bánh mì một cách ngon lành.

Chưa hết, một đêm kia ông đang trình diễn dưới vầng ánh sáng của một ngọn đèn pha trên đầu máy xe lửa, thì có kẻ nghịch ngợm tắt phụt ngọn đèn, vậy mà ông vẫn tiếp tục đi giật lùi, chán lại đi cà khêu trên giấy và — để chứng tỏ không ngán bóng tối — ông bằng lòng để người ta bịt mắt bằng một chiếc khăn tay rồi lần mò ra giữa giòng thác. Tới đây ông mới chịu mở mắt để thông một sợi dây nhỏ có buộc một ngọn đèn xuống chiếc tàu «Maid of the Mist» (Mê-ô-dờ-Mít) quan sát, sau khi đã kéo một ly nước lên uống cho đỡ khát.

Nhưng điều làm mọi người thần phục nhất khi Blondin ngỏ ý bằng lòng trả một số tiền lớn cho bất cứ ai trong số khán giả dám leo lên cưỡi trên cổ ông trong lúc ông trình diễn. Lúc đầu rất nhiều người tình nguyện nhưng rồi tất cả đều rút lui

có trật tự vì quá sợ. Cuối cùng, chỉ có viên phụ tá Blondin là Harry Colcord (Ha-ri Côn co) nhận lời.

Colcord đội mũ quả dưa, mặc áo đuôi thỏ leo lên vai Blondin, trong lúc Blondin cầm cây sào từ từ bước ra. Đi được bốn, năm chục thước Blondin ngừng lại và bảo Colcord tụt xuống để cả hai đứng nghỉ một lát cho đỡ mỏi. Colcord sợ tái mặt, nhưng vẫn phải tuân lệnh, vì nếu không cả hai sẽ chết lập tức.

Sau một lát khỏe khoắn, Blondin bảo Colcord : «Leo lên lưng tôi để còn tiếp tục nữa chứ !» Tới địa điểm định sẵn, Blondin giơ chiếc mũ của Colcord ra. Từ dưới chiếc tàu «Maid of the Mist», một nhân viên khác trong đoàn xiếc của ông có tài thiện xạ, rút súng bắn lên. Sau hai lần quan sát, Blondin ra hiệu : «Chưa trúng !» Tới phát thứ ba, lòng chiếc mũ rách toạc từng mảnh.

Ra đến giữa giòng, Blondin nhận thấy sợi giây thừng chao đi chao lại khác thường, nên ông phải chạy lẹ vào bờ vừa đúng lúc sợi giây thừng chùng hẳn xuống. Về sau, người ta được biết có kẻ đã dă tâm muốn giết Blondin nên đã lén cắt sợi giây thừng.

Dù sao, sau màn trình diễn lần chót này, Blondin và Colcord được

mọi người hoan hô nồng nhiệt, nhiều kẻ quá hăm mộ tới công kênh cả hai lên vai trong tiếng reo hò vang dậy.

Bốn chục năm sau, Colcord viết trong trang nhật ký : «Cho tới ngày nay, ý tưởng ghê rợn bữa đó vẫn còn ám ảnh trong tôi. Thật vậy, từ trên cao ngó xuống đám khán giả đen kịt hai bên bờ và phía dưới là giòng nước cuộn, cuộn làm thành những xoáy lớn chảy xiết, tôi muốn nghẹt thở. Đã vậy, lúc Blondin run run, loạng choạng cố giữ thăng bằng cho tới khi ông nhận ra sự khác thường nơi sợi dây thừng và còn đủ bình tĩnh để kịp thời chạy nhanh vào bờ, thử thực, dù đã nhẩy xuống đất rồi mà mồ hôi tôi vẫn toát ra như tắm...»

Sau chuyến viễn du đó, Blondin trở về Âu Châu, rồi sang Anh trình diễn hàng đêm tại rạp CRYSTAL PALACE (Cờ-rít-tan Pa-lát).

Năm 1896, mặc dù đã 72 tuổi, sức yếu, Blondin vẫn còn tiếp tục hoạt động khắp nơi, nhất là trong kỳ chợ phiên ở Belfast (Ben phát)

Năm 1897, ông chết — không phải chết vì tai nạn nghề nghiệp — mà chết trên giường bệnh tại Anh Quốc, thọ 73 tuổi.

ĐẶNG HOÀNG

TAI NẠN XE HƠI HI HỮU

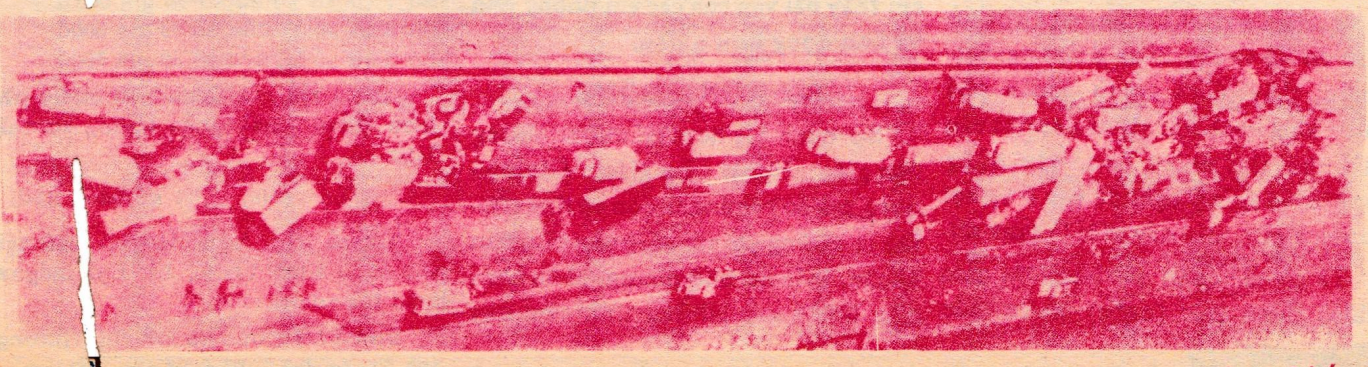
Một đám mây mù dày đặc bao phủ xa lộ M1 từ Luân Đôn đi Leeds (Li-đờ) ở Anh Quốc đã gây tai

nạn lưu thông khủng khiếp hồi tháng 3 năm 1972.

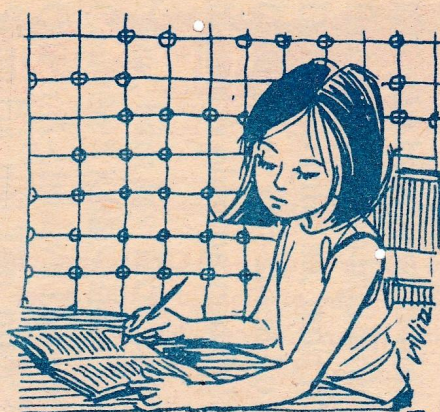
Tổng cộng trước sau có tới 150 xe hơi đủ loại húc vào nhau

thành từng đống. tan nát ngổn ngang trên xa lộ.

Kết quả : 9 người chết và 40 người bị thương

Trong nỗ lực thường xuyên cải tiến nội dung của tờ báo, đề Thiếu Nhi luôn luôn xứng đáng với sự ủng hộ nồng nhiệt của các em, kể từ số này tòa soạn lại hân hạnh công bố cùng các em một tiết mục mới: «EM TẬP VIẾT VĂN». Xuyên qua các bài sáng tác do các em gửi về, tòa soạn nhận thấy các em đã vấp phải nhiều khiếm khuyết. Những khiếm khuyết này vì không có người hướng dẫn chỉ bảo nên khả năng của các em không tiến bộ được. Một khác biệt vô gút đi lại bị loại đi quá nhiều, khiến các em trở nên dễ chán nản, và mất tính tự tin. Bởi vậy đối với các em yêu thích sáng tác văn chương, mục này sẽ trình bày với các em những lời khuyên hữu ích, những kinh nghiệm thu thập được trong sự sáng tác của nhiều nhà văn đi trước.

EM TẬP VIẾT VĂN

(ngửi) xúc giác (sờ mó) vị giác (nếm). Sự nhìn cho ta nhận biết về màu sắc, ánh sáng, hình dạng của sự vật. Sự nghe cho ta ghi nhận về âm thanh, sự ngửi cho mùi, sự nếm có vị, và sự sờ mó cho ta cảm giác nóng, lạnh, trơn, nhám v.v...

Các em nhận xét đoạn văn sau đây để thấy tác giả đã sử dụng cả 5 giác quan để diễn tả:

«Cor vật tròn mình qua kẽ lá và bỏ lại gần tôi. Thân hình nó bóng nhẫy, lốm đốm điểm những khoang màu đất nung xen lẫn màu rêu xám. Nó phun phì phì, thỉnh thoảng lại rít lên những tiếng kỳ lạ. Quanh nó tỏa ra một mùi hôi nồng nặc. Tôi đứng như chôn chân tại đó. Sự sợ hãi làm cổ tôi khô lại, đắng nghét và chân tay tôi lạnh ngắt như đồng».

Các em thấy những ý:

— Bóng nhẫy, lốm đốm, màu đất nung, màu rêu xám là do sự nhìn.

— Phun phì phì, rít lên những tiếng kỳ lạ là do sự nghe.

— Hôi nồng nặc do sự ngửi.

— Khô lại, đắng nghét do sự nếm.

— Chân tay lạnh ngắt do sự sờ mó.

Như vậy nếu chịu quan sát, các em thấy bài văn của các em phong phú và linh động hơn nhiều.

SỰ RUNG ĐỘNG

Sự quan sát đem lại cho ta những cảm giác. Ngoài cảm giác, (do ngũ quan mà có) chúng ta còn có tình cảm. Đó là những sự vui vẻ, buồn rầu, băn khoăn, lo lắng, nhớ nhung, phấn khởi, giận hờn v.v... Những tình cảm này

đều có ẩn trong tâm hồn ta, và xuất hiện tùy từng trường hợp. Đó là những lúc ta rung động trước mỗi hoàn cảnh. Có hoàn cảnh khiến ta vui, có hoàn cảnh khiến ta buồn. Diễn tả những tình cảm vui buồn đó cũng là một phương cách để bài văn dồi dào thêm ý tưởng. Các em hãy đọc đoạn văn sau đây của nhà văn Lê Tất Điều trong cuốn Đêm Dài Một Đời diễn tả tâm trạng của Thương, một em bé mù:

«Anh đặt một bàn tay lên vai tôi bóp nhẹ thân mật:

— Tôi sẽ cố gắng đến thăm Thương.

Câu nói đó khiến tôi sung sướng lại rơi được cả tuần. Sau bốn tuần lễ mất công sửa soạn, chờ đợi, hồi hộp, tôi mới hoàn toàn thất vọng. Thêm một lần nữa niềm vui biến vào bóng tối mịt mù. Nhưng tôi còn giữ được một cảm giác về một bàn tay đầy, chắc và một giọng nói khàn khàn. Những thứ nhỏ nhỏ đó góp nhặt lại đôi khi cũng giúp mình cảm thấy bớt cô đơn.

Đã quen với sự tuyệt vọng, sự hụt hẫng, lạnh nhạt, tôi cũng dần dần làm quen được với những chiều thứ bảy không có bạn. Tôi ngại việc dự cuộc họp mặt ở các lớp học. Mình bị coi như cái bàn cái ghế. Nghĩa thiên hạ cười, tự nhiên mình muốn khóc».

(Đêm Dài Một Đời trang 91)

Hãy các em thấy ý tưởng dồi dào đã đến với tác giả bằng những cảm giác và những tình cảm xúc động. Vậy hãy chịu khó vận dụng những khả năng ấy, việc tìm ý đối với các em sẽ trở nên không mấy khó khăn như các em vẫn thường nghĩ và cho rằng «Nặng óc hoài mà không ra được ý gì cả».

KỲ SAU: Vấn đề chi tiết và tình tiết trong tác phẩm.

Giá báo:

Từ số 1 đến số 30: 40 đ mỗi số
Từ số 31 trở đi: 50 đ mỗi số

Báo đóng bộ mỗi cuốn 10 số

Bộ 1 từ số 1 đến số 10 giá 500 đ

Bộ 2 từ số 11 đến số 20 giá 500 đ

Bộ 3 từ số 21 đến số 30 giá 500 đ

Ở xa xin gửi thêm tiền cước phí bảo đảm (chắc chắn không sợ thất lạc)

1 bộ 1500 đ — 1 số báo 15 đ.

Tất cả báo trên đều có bán tại Nhà Sách Khai Trí 62 Lê Lợi Saigon hoặc tòa soạn.

Bưu phiếu đề: Bà Đỗ thị Phương
159 Thiệu Trị — Phú Nhuận Saigon.

Bài 2:

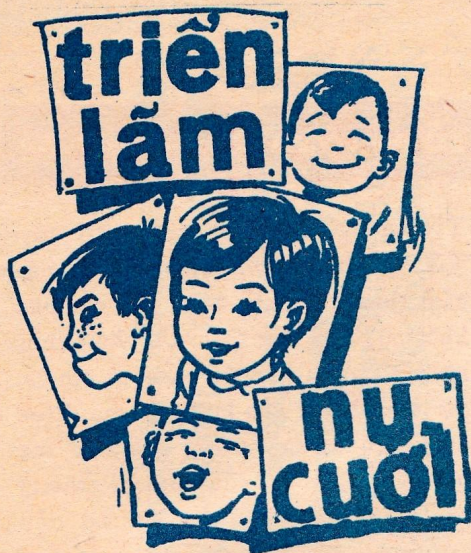
TÌM Ý THỂ NÀO?

Ý là linh hồn của bài văn. Một bài văn ít ý sẽ trở nên nghèo nàn, nhạt nhẽo. Nhưng đối với phần đông các em, việc tìm ý là một vấn đề nan giải. Làm thế nào để tìm ra ý? Làm thế nào để ý trở nên phong phú, mới lạ, và không tầm thường? Gạt bỏ yếu tố về khả năng thiên phú, chúng ta nhận thấy vẫn có những phương cách để làm ý đến với ta một cách dồi dào. Đó là sự quan sát, sự rung động, sự vận dụng ký ức để hồi tưởng quá khứ hay kinh nghiệm, và nhiều khi trực giác đã đóng góp một phần không nhỏ trong việc giúp ta tìm được những ý đặc sắc.

SỰ QUAN SÁT

Quan sát không phải thấy, cũng không phải nhìn. Thấy chỉ là một cử động thoáng qua, không chú ý. Nhìn có sự chú ý hơn thấy, nhưng chưa đủ mức độ để ta tìm hiểu được sự vật. Muốn thấy rõ và muốn khám phá nhiều khía cạnh đặc sắc của sự vật cần phải chú tâm nhiều hơn, vận dụng cảm giác và sự suy nghĩ để tìm ở sự vật những ý mới mẻ, đầy mới là quan sát.

Ta có thể quan sát bằng thị giác (nhìn) thính giác (nghe) khứu giác

CẤP BỤC

Một anh binh nhì nọ đi đường gặp vị Đại tá. Đại tá cười và bắt tay anh ta:

— Chào anh, anh là một anh lính can đảm trong đơn vị, tôi có lời ban khen anh đó!

Anh binh nhì lễ phép:

— Cảm ơn Đại tá!

Đại tá khuyên:

— Anh có thể viết thư cho cha anh biết là anh có vinh dự được một Đại tá bắt tay nhé!

— Vâng, thưa Đại tá tôi sẽ viết.

— Cha anh làm nghề gì?

— Dạ! Cha tôi là Trung tướng ạ!

TRẦN-CẢNH-ĐỨC

DIỄN

Ông Giám đốc nhà thương diễn muốn thử xem hai bệnh nhân của mình đã khỏi chưa bèn nói:

Bây giờ anh A giả làm người mua thịt và anh B làm người bán thịt,

— Anh A: Bán cho tôi 1 lít thịt.

Anh B liền cười phá lên. Ông Giám đốc bèn hỏi:

— Tại sao anh cười?

Anh B đáp:

— Hi hi! Tôi cười là vì hân mua 1 lít thịt mà không mang chai thì lấy gì mà đựng... buồn cười quá hi hi...

HUYNH-ANH-TUẤN

BẠN

Viên thanh tra hỏi một em học sinh tiểu học.

— Em có biết Lê Lai không?

Sau một phút suy nghĩ, học sinh nọ trả lời.

— Dạ biết. Nó là bạn học cùng lớp với em.

Viên thanh tra: ???!

DAY GIỎI

Hai Giáo sư gặp nhau nói về lớp luyện thi Tú Tài.

A: Thế nào, lớp anh đỗ cao không? Lớp tôi đỗ tới tám mươi phần trăm đấy! Tài không? Thế còn anh?

B: Tôi hả, tôi đỗ cao hơn anh nhiều trăm phần trăm lận.

A: Giỏi nhỉ! Thế lớp anh có mấy người?

B: Một người.

A: ???!

NGUYỄN-NGỌC-QUANG

KHÔNG HỌC BƠI ĐỜI CŨNG BỎ

Trong xóm nọ có anh chàng tên là Yên học hành thật giỏi, nhưng có một tật xấu là lúc nào cũng cho mình là người có học. Một hôm anh đến làng nọ phải qua một con sông rộng, nên phải đi dò qua. Thấy bác lái đò người khù khờ. Anh hỏi:

— Khi nhỏ bác có đi học không?

— Không.

Anh Yên nói:

— Lúc nhỏ không học đời như bỏ.

Bác lái đò thản nhiên chẳng nói gì cả. Khi đò ra đến giữa sông bác ta cứ lắc thuyền qua đò lại làm cho anh Yên phải một lần hồn bay tận trời xanh.

Anh Yên vội la lớn: Bác làm gì vậy, thuyền chìm bây giờ.

Bây giờ bác lái đò lên tiếng—Cậu lúc nhỏ có học bơi không?

— Không.

— Vậy lúc nhỏ cậu không học bơi đời cũng bỏ.

VUI-VUI

VÉ LÁI HEO

Một bác lái heo từ quê lên Saigon, một hôm muốn đi xem hát, bác đến trước rạp chiếu bóng, định mua vé thì thấy 1 quân nhân đến mua vé:

— Bán cho tôi 1 vé quân nhân. Rồi đến 1 cậu học sinh đến mua vé:

— Bán cho tôi 1 vé học sinh.

Chẳng ngần ngại bác bảo cô bán vé:

— Bán cho tôi 1 vé lái heo.

— !!!?

GẦN CHƯA

Trên phi cơ, một nữ tiếp viên hỏi một tu sĩ:

— Thưa ngài dùng gì?

— Ờ! Ờ... cho một ly whisky đi.

Nữ tiếp viên nọ liền mang đến cho

vị tu sĩ một ly whisky. Nửa giờ sau, cô ta lại đến hỏi vị tu sĩ dùng gì.

— Thì cứ đưa một ly whisky đi!

Nửa giờ sau cô nữ tiếp viên lại đến hỏi vị tu sĩ dùng gì. Lần này ông hỏi lại:

— Cho biết độ cao của phi cơ.

— Thưa 12.000 thước.

— Ồ! Quá gần Thượng đế rồi, thôi cho một ly nước cam đi!

LÊ-THANH-BÌNH

KHOE NHÀ MỚI

Khánh thành nhà mới. Tuần mới rất đông bạn bè tới nhậu nhẹt xong rồi dẫn các bạn thăm các phòng trong nhà. Phòng ăn, phòng khách, nhà bếp, phòng tắm. Khi vào tới phòng ngủ trong lúc Tuấn đang ba hoa khoe đèn ngủ, tủ quần áo, máy lạnh, thì tại một góc một người bạn đứng trước một tấm thảm lỗ chỗ những chấm đen.

Ông khách hỏi, người bồi phòng đứng gần đó:

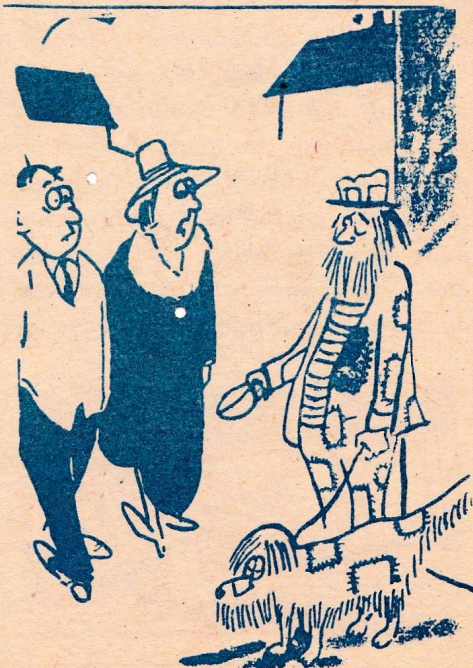
— Đây những chấm đen ấy là cái gì thế?

Người bồi phòng trả lời:

— Dễ biết lắm. Bây giờ ông cứ tới gần vỗ tay một cái. Nếu những chấm đen bay lên thì đó là ruồi, nếu chúng vẫn nằm yên thì là rệp.

GIẢI ĐÁP ĐỐ VUI

- 1) Đám ruộng 2) Bàn cờ tướng
- 3) Cái bắp vẽ chân (2 mắt là 2 mắt cá chân, đầu là đầu gối) 4) Cái cân

— Tội nghiệp, nghèo quá!

thiếu nhi/15

ĐỖ PHƯƠNG KHANH phụ trách

Thư của em NTK — Gò Vấp:

HỎI : ... Ngày... là sinh nhật của TN bạn rất thân của em. Nhà TN giàu ghê lắm, nhưng TN không bao giờ ý giàu mà coi thường em. Trái lại, có hôm TN theo em về nhà mượn sách, gặp bữa cơm, mẹ em mời chơi, dè dặt TN ngồi luôn xuống ăn rất ngon lành. Không bao giờ TN tỏ ý phân biệt gì cả. TN bảo em nếu sinh nhật TN mà em không đến mừng N thì N giận. Em sợ N giận lắm. Mà đến thì em ngại quá đi. Có bữa em đến nhà N chơi, thấy gia đình N người nào cũng sang trọng quá. Chị giúp việc mở cửa nhìn em với vẻ dò hỏi làm em ngượng ghê. Lại thêm cái quà mừng nữa chị. Em thấy NH cũng là bạn TN và bạn em luôn, tính sẽ tặng TN con chó bông trắng giá tới trên hai ngàn đồng. Vậy em tặng gì bây giờ chị. Em chỉ có thể tặng món quà chừng hai, ba trăm mà thôi. Sợ món quà rẻ tiền sẽ bị hắt hủi thì tội lắm. Mà em còn sợ buổi sinh nhật đó TN sẽ mời nhiều bạn khác, hoặc bạn của gia đình TN cũng giàu có như nhà TN, rồi họ nhìn em ra sao. Em có thể mặc áo dài trắng đồng phục tới được không chị, có sợ nhà N kiếng không chị, em chỉ sợ mọi người nhìn em, thấy em nghèo rồi

khinh bỉ em, cho là em ham chơi với con nhà giàu thì em ngượng chết. Mà ngoài áo dài đồng phục, em không còn áo nào hết chị à. Nhà em nghèo lắm, má em bán sạp chuối ngoài chợ. Chị rán trả lời gấp cho em kéo trễ. Em mong lắm....

Trả lời :

Em ơi! Chị thương em quá đi. Quả thật là trường hợp của em rất khó xử. TN sẽ không thể hiểu nổi khổ tâm của em. Vì TN ở địa vị ông vua trong truyện «Sao không ăn cháo thịt». Truyện đại khái thế này: «Có một ông vua, nhân một năm trời làm thiên tai, dân chúng đói quá cướp bóc lung tung. Một hôm có một tên cướp bị điệu đến đền vua xử tội vì hãm bị bắt quả tang cướp giết giữa chợ. Vua mới hỏi: «Sao không ở nhà cho khỏe mà lại đi cướp giết như thế». Tên cướp meo máo: «Tâu bệ hạ, tại đói quá» Vua đập bàn quát: «Đói sao không nấu cháo thịt mà ăn». Đối với vua thì không thể có chuyện đói, và nếu đói thì ít nhất là phải có cháo thịt chứ không thể nào để bao tử trống rỗng được. TN không thể cảm thông với những ưu tư của em đâu. Và nếu em không đến, TN sẽ giận thật. Qua thư, chị biết TN rất ngây thơ, gặp chuyện không vừa ý là TN sẽ giận ngay vì đã quen được chiều chuộng. Nhưng có nhiều trường hợp không thể chiều được tất cả mọi người. Và ta phải lựa một giải pháp tương đối dễ chịu nhất. Trong việc này, TN vì quá ngây thơ nên đã không có sự tế nhị. Đáng lẽ

TN không nên buộc em phải tới. TN phải biết tránh cho em cái mặc cảm thua kém khi đứng gần các bạn khác của TN. Sự thực thì chưa chắc những người bạn đó hơn gì em cả. Sự giàu sang của họ là vì họ được may mắn thừa hưởng của cha mẹ mà thôi. Giá trị con người không bao giờ ở nơi quần áo. Nhưng dầu sao, giữa bầu không khí quá sang trọng, em sẽ có cảm tưởng lẻ loi. Nếu không có lòng tự tin, em sẽ bị bối rối và tủi thân. Vậy tốt hơn hết em đừng tới. Mất một buổi để ngồi chịu trận trong bầu không khí xa lạ,

đầy nỗi thắc mắc, lòng lo lắng, băn khoăn, chắc là em không vui gì, hoàn toàn chỉ để chiều N mà thôi. Cũng được. Nhưng chị thấy không cần thiết. Một buổi đó, em dành để dắt các em nhỏ ra bãi cỏ chạy đuổi, hay dạy hát, bày trò chơi, làm giúp má, chắc em đã sử dụng thời giờ thích đáng hơn. Nghèo không bao giờ là điều đáng khinh — Trang Tử xưa nghèo mạt tới nỗi có phen suýt chết đói, cả đời chỉ đi dếp rơm, mà tên tuổi lừng danh hậu thế, dù Vua Chúa cũng thêm được địa vị của Ngài —

VƯỜN HỒNG & VƯỜN HỒNG & VƯỜN HỒNG & VƯỜN HỒNG & VƯỜN HỒNG

Nhưng sẽ rất thảm thê khi ta thấy thêm thường được giấu có, chối bỏ thực tế mà đua đòi làm sang, nó sẽ nửa mùa, kịch cỡm rất là tội nghiệp. Em không nên thắc mắc về món quà. Quà tặng cốt ở tấm lòng. Vậy món gì cũng quý hết. Chị đề nghị thế này. Bữa đó, em mua một cuốn sách nào đó, loại Học Làm Người, thí dụ như cuốn «Sống 24 giờ trong một ngày» em gói lại đẹp đẽ, kèm theo lời chúc tụng TN được ngày sinh nhật vui vẻ. Món quà sẽ chỉ tốn trong vòng hai trăm, mà sẽ quý hơn con chó bông cả ngàn lần. Nếu TN chịu học hỏi thì món quà đó sẽ bồi dưỡng cho tinh thần của TN vươn lên, TN sẽ biết sử dụng cuộc đời một cách đắc lực hơn. Em cương quyết không đi dự, nói thẳng là em ngại đám đông. Nếu N có giận, chỉ vài ngày sau N sẽ hết. Mà em sẽ tránh được sự buồn phiền (nếu có) sẽ kéo dài thêm mấy ngày.

Chị ĐPK

BẠN

— Người ta dò một con sông trước khi xuống nước. Hãy dò xét trái tim một người bạn trước khi hoàn toàn tin tưởng họ.

Monsabré

— Tình bạn ? Một linh hồn giống nhau ở trong hai thân thể.

Aristote

— Ta không nên sợ kẻ thù công kích ta, mà rất nên sợ những người bạn nịnh ta.

Obregon

— Ai tưởng mình có mười bạn thân sẽ không có người nào.

Malesherbes

— Về toán học : $1+1=2$; nhưng về tình bằng hữu : $1+1=1$.

Vô danh

NGUYỄN ĐÌNH NHUẬN
« lượm » đề cho Ngự.

Khu vườn của chúng ta mới có thêm 1 bàn tay ngọc nữa, bàn tay khéo ghê lắm cơ, tay chị Lam Vân đấy. Ngoài tài bếp núc, chị còn có biệt tài làm hoa giấy y như hoa thật, các em muốn tập thì xuống đường kéo đến cửa nhà chị mà đòi. Rồi mỗi em làm 1 bông cầm tay bữa nào đại hội, ta cầm giờ lên, sẽ giống hết một vườn hồng lưu động đấy các em ạ.

Chị Đ.P.K

Đậu phộng da cá

Vật liệu :

Đậu phộng 200gr
bột mì số 11 : 3 muỗng súp đầy
đường 1 muỗng súp đầy (=40gr)
muối 1 muỗng café đầy (=10gr)

Cách làm :

— Đậu ngâm nước nửa giờ cho nở, nhặt hết hạt thối. Vớt ra để cho ráo nước.

— Đổ đậu vào một cái tô, rồi đổ đường và muối vào trộn cho thấm đều.

— Đổ một muỗng bột vào rá

(cái rá có lỗ nhỏ dùng để vo gạo 1 mà) cho bột phủ hết đáy rá. Đổ đậu lên trên, rồi đến một muỗng bột nữa. Sàng cho đều. Vẩy thêm nước vào cho ướt hạt đậu, rồi cho một muỗng bột nữa. Sàng đều đến khi bột bọc đều quanh hạt đậu.

— Đề chảo dầu thật nóng mới cho đậu vào chiên, (dầu phải ngập đậu), đừng quấy vội, để một chút cho bột dính cứng vào mới lấy dĩa quấy nhẹ.

Sau đó quấy luôn tay cho vàng đều hạt đậu là được. Vớt ra đổ lên trên giấy pelure (giấy mỏng để viết thư) cho thấm bớt dầu.

Đề nguội ăn mới ngon. Trường hợp làm nhiều, ăn không hết, em có thể cất trong túi nylon buộc kín.

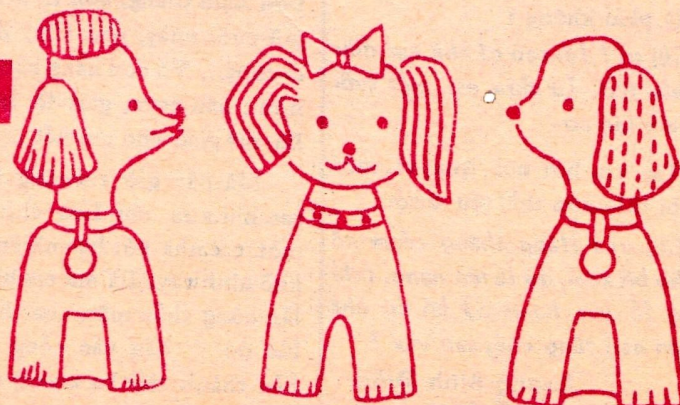
Lưu ý : Nếu nhà có cân thì các em cân đường và muối theo phân lượng như chị đã cho. Trường hợp nhà em nào không có cân thì đong bằng muỗng. Muỗng súp cũng như muỗng cà-phê, có nhiều cỡ khác nhau. Nên rất có thể lần đầu em làm không được vừa miệng. Vậy nếu thấy vừa ngọt vừa mặn thì lần sau em dùng cái muỗng nhỏ hơn để đong. Nếu thấy nhạt quá thì lần sau em dùng cái muỗng lớn hơn để đong.

Còn bột mì thì không cần thiết phải đong đúng phân lượng. Các em cứ sàng cho bột đủ bọc kín quanh hạt đậu là được. Chúc các em thành công.

Chị Lam Vân

MẪU

THÊU

CHỊ LỤA

Lâu lắm rồi, từ trong vùng xa mờ kỷ niệm, ngày đó em còn bé quá không đủ để nhớ rõ ràng chuyện ngày xưa.

Hồi đó, nhà em chật vật. Tuổi thơ tụi em không gần gũi nhiều với ba mẹ. Bởi ba má em còn lo làm ăn nuôi con cái. Chẳng hiểu đang lúc ấy, nhà đang nghèo mà còn nhận nuôi một người con người quen. chị Lụa, nếu em nhớ không lầm, vì không lâu lắm thì chị xa gia đình em luôn đến bây giờ. Nhưng không phải má nuôi chị mà là tiện dịp chị giúp việc nhà, nấu cơm, trông chừng em, giữ bé D... Khởi công chuyện cho chị, thật nhọc.

Lâu quá rồi không ai gặp chị — mười mấy năm nay — thỉnh thoảng những câu chuyện khơi dĩ vãng, ba má em không quên nhắc nhở đến chị ấy. Năm trước nghe đâu quê chị phải chạy loạn, có người nói má chị Lụa chết trên đường tản cư. Còn chị, chẳng biết ra sao. Nếu giờ chị còn sống, chắc cũng có gia đình, hai ba bé nhỏ... và vì tuổi chị cũng chừng ba mươi — cái tuổi cũng sắp già rồi, làm người lớn.

Vâng! Người lớn ngày đó, với em thì chỉ có chị Lụa. Suốt ngày chỉ quen mặt chị Lụa. Em vui vịnh, em chơi đùa, khóc lóc... gì cũng với một mình chị Lụa. Và một mình chị lo đủ thứ cho em: ăn cơm, quà, tắm rửa, tối em ngủ với chị... Phải chỉ mình em thôi sao, còn nhỏ D. nữa, mới bốn năm tháng, còn tí xíu. Chị phải giữ suốt ngày, pha sữa, dỗ ngủ, bế đi chơi... Và còn hằng bao công việc nữa: nấu cơm, giặt đồ, lo nhà cửa... Ba má giao cho chị hết...

Mà bây giờ em cũng không hiểu sao khi xưa chị Lụa chịu sống với một cái nhà với bao nhiêu là cực, là khổ như vậy. Bà má em hình như đôi lần cũng thắc mắc, ba bảo, với lại lúc đó... đâu vào công việc, lo nợ nần thành thử ba không để ý... Má

nói, chưa có dịp đền ơn chị ấy, nếu hồi đó không có chị thì tụi em đã bị gửi vào viện sống đỡ rồi...

Chị Lụa, em cũng không nhớ rõ từng điếm về chị. Chỉ lơ mờ nhớ là chị xấu, không có một cái gì là đẹp hết. Chị thật là đen, tóc dài, chân chị hình như có vài nốt ghẻ nhỏ nhỏ, và ở đâu đó trên khuôn mặt chị có một nốt ruồi thật to, nhưng khó làm người ta để ý, vì màu da của chị. Chị xấu, nhưng hiền, thật là hiền, em nhớ là chị không quen ai hết ở gần nhà hồi đó. Và có điều là chị hay khóc. Ngày đó em không đủ trí khôn để nghĩ rằng những đêm em nằm bên nghe nước mắt chị lăn xuống ấm tay em, và thỉnh thoảng chị nấc lên một tiếng nhỏ nghẹn ngào dù cố giữ, là chị đang có chuyện buồn. Em đâu hiểu cho chị. Em ngồi dậy lay chị và hỏi, đề sau đó nghe chị vỗ về rồi ngủ tiếp.

Sau này, em mới nghĩ ra chắc hồi đó chị hay có chuyện buồn lắm, mới khóc như vậy. Chị khóc thường lắm mà toàn là ban đêm. Nhưng ban ngày thì chị vẫn ít cười, ít nói. Chị hiền, thật thà dù nhân dáng xấu. Má hay nói tương chị chắc khổ suốt đời, mỗi lần nhắc chị...

Chị Lụa! Mười mấy năm, âm đó chỉ đề nói chứ không có gọi đó chị! Em nhớ hồi đó cứ suốt ngày kêu chị Lụa..!

Chị Lụa, em cũng không nhớ là hồi đó chị có nói là chị biết đọc không nữa (?) Em vái sao cho chị hồi nhỏ có đi học. Và với một tình cờ chị đọc được mấy dòng này... Em không biết sẽ... là những gì sau đó nữa (?) Chắc chị sẽ cười... Hồi nhỏ em ít thấy chị cười. Mà cũng không biết là chị có khổ như lời má em nói không?

Mười mấy năm rồi còn gì... Mỗi lần nhắc chị là mỗi lần em hỏi hận và nao nao...

Dù gì kỷ niệm tuổi nhỏ của em cũng có bóng dáng chị, dù xấu, dù chẳng dễ thương..., nhưng chị hiền và thương tụi em..

L.T. Lạc Thủy (Gò Công)

● *Chị ơi! Sao em ít khi pha trò với bạn quá vậy. Ai nói gì em cũng cười trừ. Em không biết tìm câu nói để câu chuyện trở nên vui hơn.*

Anh Đào, Saigon

— *Tại em có khuynh hướng mở tiệm kim hoàn, vì im lặng là vàng mà.*

● *Chị ơi! Có thuốc nào trị bệnh lười không?*

H.V.T. Thủ Đức

— *Khởi tim, má sẽ cho một liều chồi lông gà là hết bệnh.*

● *Chị ơi! Sao em hay mơ mộng ghê?*

M.C Biên Hòa

— *Tại vì trùng lười đã xâm nhập đến thời kỳ thứ ba.*

● *Chị ơi! sao em hay bị mẹ mắng vì «rửa cái bát nào là quăng cái đó».*

M.C Biên Hòa

— *Tại em có phần hùn với tiệm bán chén bát phải không?*

● *Chị ơi! Tại sao cả nhà em đều mắc bệnh tếu. Từ đứa em một tuổi đến bố em lặn cơ.*

— *Tại em hơi nói quá, vì mới một tuổi thì chưa thể tếu được.*

● *Chị ơi! Hàng tháng đem số điếm cho bố xem, dù là lên hạng. (thí dụ hạng 15 lên hạng 8) bố cứ chê hoài, lần nào cũng chê, sao vậy?*

Lương Bình Điền
Saigon

(xem tiếp trang 31)

bướm TRONG VƯỜN

MÙA THU

(trao về P.V. Tiếp Thu và Nhật L.)

Bây giờ thu đã sang
Lá rơi khắp nẻo đường
Vàng phai màu lá úa
Như nhuộm cả màu tang
Mùa thu trời âm đạm
Gió mùa thu miên man,
Mùa thu ai không cảm
Khúc nhạc thu trầm vang
Cây trơ cành tả tơi
Mây đầy cả khung trời
Heo may về đây đó
Ta nghe hồn... chơi vơi
Hương thu đầy nhưng nhỏ
Mây thu trôi lững lờ
Mưa thu buồn muôn thuở
Hồn thu là bài thơ...

THẾ LINH

Thôn Diêm Th Sang

GỌI THU

Ta gọi mùa thu tới
Có lá vàng tả tơi
Cho vơi nỗi đơn côi
Chín mươi ngày chia đôi
Ta gọi mùa thu tới
Ngập tràn màu áo mới
Nhí nhảnh tiếng reo cười.

TRỌNG VŨ (Đà Nẵng)

bướm trong vườn • bướm trong vườn • bướm trong vườn

ĐI HỌC

Mẹ mặc áo hoa cà
Nụ cười sa môi đỏ
Tung tăng con bé nhỏ
Trên nắng lụa đến trường
Hoa mồm mím dễ thương
Nở tràn đường tim dại
Bướm chập chờn qua lại
Vội vũ điệu chào mừng
Trường học thật tưng bừng
Tiếng cười như nắng vỡ
Trống một hồi bỗng dưng
Con khê thỏ thẻ rằng :
«Mẹ đợi con ngoài sân
Vào giờ tan học nhé !».

—NGUYỄN THÁI HẢI—

MÙA THU

Gió thu hiu hắt xuyên màn
Trăng thu sáng tỏ trên nhánh sao mờ
Mây thu giăng kín trời thơ
Khói thu mù mịt ươm mơ ngọc ngà
Nặng thu hong lá thu vàng
Cho hồn rạo rắt cung đàn phiếm du.

ĐẶNG HOÀNG LAN
(G.L.)

TRĂNG RỪNG

Gió thoảng như lời ru véo von
Đêm thâu vắng vặc ánh trăng tròn
Gom lá cho đầy hơi lửa ấm
Cho trống thu len nhẹ vào hồn

Ngập ngừng nhẹ đáp những nhánh
Hơi sương lấp lánh hạt trong lành
Lững lờ giòng suối lên màu biếc
Cho lá thu làm trắng vỡ tan

Trăng thu ơi ! Xin muôn đời bát ngát
Cho lời thơ rung động những tâm hồn
Cho lũ nai ngơ ngác tròn xanh mắt
Được sống mãi trong tuổi ngọc thiên đường.

TÂM-GIAO

CUỘC SỐNG THÔN QUÊ

Nhà em sau lũy tre làng
Giữa bờ dâm bụi hai hàng dừa xanh
Con sông uốn khúc chảy quanh

Nước trong gợn sóng chòng chành
đưa

Cá kho, rau luộc sớm trưa
Buổi chiều khi nắng mới vừa đứng yên

Chúng em quây quả bên hiên
Canh cơm ngồi với mẹ hiền lữ em
Thôn quê cuộc sống êm đềm
Còn hơn thành thị về đêm muôn màu
Ở đây chỉ có vì sao
Có ông trăng sáng núp sau mái đình
Thôn quê là chốn hữu tình
Em yêu em quý quê mình luôn luôn.

HOÀI-LINH-VŨ

Bút nhóm TTST Hòa Lạc—Gò Công

SỤT HẠNG

Tháng này bé mãi ham chơi
Bé không lo học, cãi lời mẹ răn
Cho nên bé đứng hạng năm
Về nhà mẹ mắng, ba hăm đánh đòn

ANH-SON

SỤT HẠNG

Tan trường em ôm cặp
Chạy về nhà thật nhanh
Chao ơi là xấu hổ
Với mọi người chung quanh

Chỉ vì em lười học
Bài vở không chịu làm
Lo đánh chuyen chạy nhảy
Cho nên mới sụt hạng

Một chút làm sao nói
Với ba em bây giờ
Ba ơi ! Con có tội
Với ba nhiều ghê cơ !

Con hứa sẽ học chuyên
Đề ba khỏi buồn phiền
Ba ơi ! Xin tha tội
Cho lỗi lầm đầu tiên...

TRẦN-THỊ-NGUYỆT-MAI

MƠ MỘNG

Trên bầu trời bao la
Mơ thấy đàn tiên Nga
Vừa tha thướt bay qua
Giờ bóng dáng đã xa.

ĐỖ-THỊ-HẠNH

bướm trong vườn • bướm trong vườn • bướm trong vườn • bướm trong vườn

VIẾT VỀ NHỮNG KỶ NIỆM HỌC TRÒ

CUỘC THI

SÁNG TÁC

GIẤ TỪ DẤU YÊU

♣ NHÀ AN

Uyên trở lại trường xưa vào một buổi chiều cuối thu, trời thật âm đạm. Hành lang thư viện vắng đìu hiu. Uyên thoáng thấy một vài chị đi qua mượn sách rồi mấy cái tà áo trắng xa dần. «Siêu thị» của chúng mình còn đây, mấy bụi trúc xanh còn đó. Mới năm tháng cách xa thì cảnh vật đâu có gì thay đổi.

Uyên nhớ Giang ngày nào thơ ngây trong tà áo trắng, mái tóc ngắn với đôi mắt trong, nhớ nụ cười xinh từ chiếc mồm hay bị bô trong lớp mà chỉ thấy Cương dọa dấn bằng keo mới chịu ngừng hoạt động. Kỷ niệm của mình thì nhiều quá. Nhớ ngày cuối của niên học, Uyên trao cho Giang tờ thư với lời giã biệt, hai đứa cùng khóc rờn dưới bụi trúc xanh trước lớp. Ai đi qua cũng nhìn mà không hiểu điều chi. Rồi trong ba tháng hè, cảnh trí không có gì thay đổi mà cuộc đời người lại có lắm sự đổi thay không ngờ. Bây giờ Uyên mang tâm trạng của một kẻ chuyển trường và Giang thân ái của Uyên thì sẽ không bao giờ Uyên còn được gặp...

Uyên không muốn trở lại trường xưa làm chi cho thêm buồn, nhưng Uyên muốn thu tất cả cái khung cảnh dấu yêu này vào lòng Uyên một lần nữa để muôn đời Uyên được nhớ. Trong chuyến về Saigon hôm nay, Uyên không gặp được Giang bằng

xương bằng thịt, nhưng hình ảnh của Giang sống mãi trong lòng Uyên; cũng như không có một câu nói nào của Giang ngày xưa mà Uyên không nhớ...

«Cái gì cũng qua, cái gì cũng mất, chỉ có kỷ niệm là còn».

—Ừ, câu đó hay đó, ở đâu Giang biết vậy?

Giang lấy tay che miệng:

—Ở trong...

—Suyt, cô nhìn... một chút nói.

—(...!)

Lớp 8Pr im phăng phắc. Tất cả đều hướng về cô Phượng Như đang thao giảng một đề luận. Nhưng trong cái bầu không khí lặng trang đó, lâu lâu cũng vẫn có nổi lên những tiếng rừ rừ, thật khẽ...

—Nè Uyên, câu đó trong cuốn tập danh ngôn của chị Giang á!

Uyên vừa che miệng vừa nói cho cô không thấy:

—Của chị Lâm đó hả? Hôm nào đem cuốn đó vô cho Uyên mượn nha?

—Ừ, nhưng mà...

—Suyt, cô nhìn!

Giang vẫn thì thào:

—Chị Giang cất kỹ lắm, hôm qua...

—Suyt, cô!

Nhưng nhỏ Giang ngồi cạnh Uyên nó cứ luôn rọ rạy, nó cứ luôn khơi mào những chuyện không đâu. Uyên phải suyt suyt nhỏ hai, ba lần nhỏ mới ngồi yên được một lát. Nhỏ chống tay lên cằm, lấy tay xuống rồi lại chống tay lên... và, khi cô Phượng Như vừa quay lưng viết dàn bài luận lên bảng, thì Giang nhả ta mới thò tay vào bóp viết, lòi ngay cái compa ra, chích vào cò Thúy Hà ngồi bàn trên một cái nhé.

—Ui da!

Hậu quả thực là tai hại, tội nghiệp nhỏ Giang bị cho ra ngoài hiên đứng đến hết giờ Quốc văn về tội «phá rối trị an».

Thế là đến giờ chơi Uyên phải đỡ nhỏ hết lời, khô cả cổ, mà Giang vẫn cứ ngồi khóc tí tí...

—Con nhỏ Giang là chúa nghịch mà

Hiên cận trên làm con bé đứng

phát dậy. Rồi đến Minh đuôi ngựa đi ngang qua:

—Giang mắt nai hay làm nũng quá!

Trình thần đồng cũng tiến tới:

—Nước mắt mùa thu khóc ai trong chiều.

Mỗi đứa một câu làm Giang khô nước mắt. Hai đứa dắt nhau ra «siêu thị» uống nước đá và mua hai trái cóc thật to. «Siêu thị» là tên mà Hiên cận đã đặt để gọi cái hàng quà của trường. Trong đó có hàng bánh mì, hàng nước đá, hàng cóc, me, ổi, bánh chuối, bánh gai, linh tinh và loạn xạ...

Trưa nào Uyên cũng lóc cóc tới nhà Giang tán dóc thật sớm cho đến giờ 30ph mới đi học. Có lần đó hai đứa vừa đi vừa đọc bài chung. Đến khi đi ngang một tiệm buôn nhìn thấy đồng hồ chỉ hai giờ kém năm, hai đứa hoảng hốt nắm tay nhau chạy. Vừa đến cổng thì chuông vào học, cũng vừa reo và Giang thì cũng vừa bị đứt guốc. Giang nhét đôi guốc vào cặp và đi chân không vô lớp. Hôm ấy vào giờ thầy Cương. Thầy hỏi ngay:

—Giang đi học sao đề chân không vậy hở?

Giang lúi cúi guốc trong cặp ra, đáp lí nhí:

—Dạ thưa thầy, con bị đứt guốc.

Thầy Cương nhăn mặt rồi cười, cho Giang về chỗ ngồi. Minh đuôi ngựa nói khẽ:

—Trông Giang giống như một mụ nhà quê.

Thế là suốt một buổi đó, Giang cứ lọ mọ với chiếc guốc đứt, làm cho con Điệp ở bàn trên cứ ngó Giang hoài rồi lại quay lên cười. Hai giờ sau là giờ bà Anh Thư, nhỏ cười ba, bốn lần. Bà Anh Thư dọa sẽ tống cô nó ra khỏi lớp nếu còn cười một lần nữa.

Nhớ nhất một lần trong phòng triển lãm tranh ảnh, trong lúc các bạn của mình được thầy Bùi chỉ dẫn xem tranh, tha hồ phê bình, cười nói, thì Uyên và Giang lại ngồi hệt ở một góc phòng học trời chết bài địa lý dài đúng hai trang. Ấy cũng chỉ vì hai đứa cứ ngỡ là đi xem triển

lắm hết cả bốn giờ nên không học bài địa của bà Mai Khanh hai giờ sau. Nhưng cũng may, cả hai tuy ngỡ vậy mà đều mang theo tập. Thế là hai đứa vừa học mà vừa run vì không có lần nào đi học mà không thuộc bài. Uyên còn nhớ điệu bộ hai đứa lúc đó trông thật buồn cười: Giang thì lấy tập che mặt lại, mắt nhắm nghiền, mồm đọc lia lịa, còn Uyên thì xoay vô vách tường, mắt trợn dọc.

Nhưng « thông minh vốn sẵn tính trời » Hai giờ sau, bà Mai Khanh giờ sô ra gọi đúng tên Đỗ Phượng Uyên. Bà Mai Khanh hỏi có ba câu, thấy Uyên trả lời trôi chảy bèn cho Uyên về chỗ. Trở lại chỗ ngồi, hai đứa nắm chặt tay nhau, nổi run sợ vẫn chưa tiêu tán.

Lúc tan học, trên đường về nhà, hai đứa cứ nghĩ đến cuộc triền lãm mà tiếc hùi hụi. Hôm ấy là ngày thứ bảy. Uyên hãy còn chưa quên.

Những ngày gần cuối niên học, có chiều trời mưa tầm tã, trong lớp bị cúp điện mà giáo sư lại vắng. Cả lớp bèn có một sự mất trật tự nhè, thay đổi vị trí tự do. Bàn trên quay xuống bàn dưới. Chỗ này Hà, Hồng Diệp thì coi chỉ tay, chỗ kia Minh, Hòa, Diệp, Thủy bàn chuyện phim ciné; hai dãy bàn giữa lại tập hát nhạc quê hương của Trịnh Công Sơn. Trịnh thần đồng thì lúc nào cũng cầm cú với phượng trình, với hình học. Hiền cận cũng lắm le một quyển sách dày cộm trong tay. Một số nữa lại lên ra thăm « siêu thị ».

Mai, tay cầm năm, sáu cây cà rem từ « siêu thị » về lớp, mồm bi bô:

— Kem đây... Kem đây! Ai ăn cà rem?

Hai cái bàn giữa lại trời giông:

— Rừng núi đang tay nổi lại biển xa, ta đi vòng tay lớn mãi...

Trường ban trật tự, kỷ luật Hạnh lùn ào lên:

— Mấy chị nói chuyện nhỏ nhỏ vậy! Mấy chị kia đừng có hát nữa, mấy chị im lặng đi. Lớp mình gần văn phòng bà Hiệu Trưởng đó!

— Mưa thì làm sao trên văn phòng nghe được?

Hạnh lùn trợn mắt:

— Rủi bà Hiệu Trưởng đi ngang thì sao?

Im lặng được 1 phút...

Uyên và Giang dẫn nhau lên hành lang thư viện, hai đứa chỉ thích nhìn mưa rơi. Thích nghe tiếng mưa thánh thót, du dương rớt đều như một cung đàn tuyệt diệu. Có lúc âu sầu và rích, nhưng lại có lúc dồn dập như điên cuồng. Cả hai cùng lặng yên ngắm những sợi nước mưa trắng xóa, trông mỏng manh, tha thướt như những sợi rèm phủ từ thiên đàng đến tận thế gian, bao trùm cảnh vật thành một khối mông lung mơ hồ và huyền ảo.

Trong lúc này, một đứa mang một ý nghĩ. Uyên muốn nói với Giang một điều nhưng Uyên sợ... Nhìn đôi mắt của bạn với cảnh tượng u buồn kia mà lại nói lên một điều không vui nữa, thì cả hai chắc sẽ không ngăn được nước mắt đâu. Nhưng việc gì đến nó phải đến.

Mưa len qua đám lá trúc xanh dày đặc, chảy dọc xuống những ống thân vàng ánh. Một luồng gió lạnh thoảng qua, bụi trúc bỗng rung mình cành lá lao xao, buông rơi muôn nghìn giọt nước li ti đọng trên những cái lá xanh bé tí. Uyên đã vò nát mấy chiếc lá trúc non trong tay mà chỉ nghĩ đến hai chữ « xa nhau » — Lâu thật lâu, Uyên mới cất tiếng:

— Còn có hơn tháng nữa là bãi trường há Giang?

— Ừ... Buồn quá hé ?!

Giang hứng những giọt nước

mưa đọng trên một cành trúc, đựng đầy trong lòng bàn tay rồi cho rơi theo từng kẽ ngón.

Mưa chỉ còn lất phất, thật nhẹ nhàng, rơi một cách khoan thai, yếu đuối như sắp đưa tay vẫy chào để trả lại cho thế gian một bầu trời thật trong và sáng lạng.

Uyên vói tay hái một lá trúc khác:

— Cái nhà của Uyên đang ở bị chủ cũ đòi lại, Uyên sợ ba má Uyên dọn nhà, mua nhà khác ở Sài Gòn thì Uyên phải học ở T.V hay G.L.

Giang có vẻ buồn (nhưng hai đứa đâu có ngờ rằng về sau Uyên đi Đà Lạt) — Đôi mắt nai chột ngó xuống, rồi mở to lên. Uyên thoáng thấy ánh nước long lanh, u buồn, thật đẹp.

— Đề chút nữa vào lớp Uyên chép tặng Giang mấy câu thơ vịnh mắt Giang nha!

Giang phụng phịu:

— Thôi nói bây giờ đi.

— Ừ, như vậy nè:

Trên trời có bốn ngôi sao

Hai ngôi lạc mất phương nào

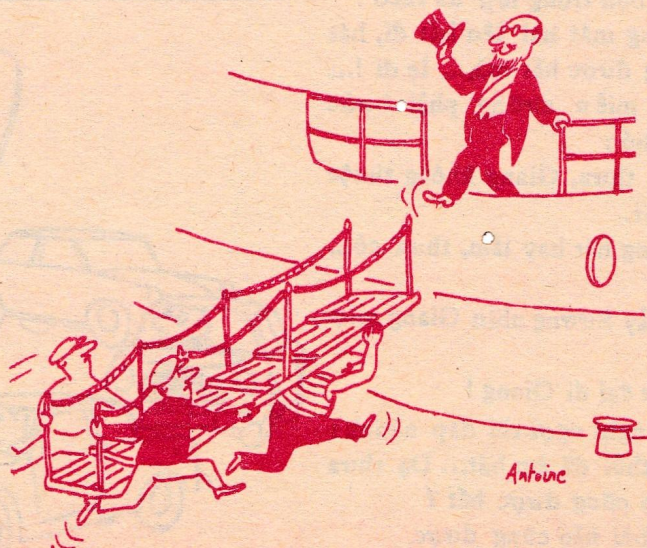
Còn hai ngôi nữa rơi vào mắt Giang!

Phải mắt Giang sáng như hai vì tinh tú trên trời cao không?

Cả hai cùng cười.

Trang lưu bút đầu tiên này Uyên dành cho Giang. Ảnh của Giang đẹp ghê. Chị Hoàng của Uyên nhìn hình cứ khen mãi.

Rồi mùa chia tay đến. Ngày cuối

— Lẹ lên! Ông xuống tới rồi.

của niên học có cả cái vui lẫn buồn. Buồn vì mình sắp phải xa nhau. Vui vì Uyên được lãnh phần thưởng hạng nhì, Giang cũng được hạng tư, Trinh thần đồng năm nào cũng về vang về nhất. Buổi hôm đó, cô Thủy Sương và thầy Cương hướng dẫn lớp, Trưởng ban văn nghệ Yến-Hồng đứng đứng bước lên bục gỗ :

— Dạ thưa thầy, thưa cô. cùng các bạn. Tiếp theo đây là một màn văn nghệ giúp vui. Trước hết xin giới thiệu cùng thầy cô và các bạn: Đỗ-Phượng-Uyên...

— Hoan hô ! Hoan hô !

Tiếp theo đó, một tràng pháo tay nổ lớp bốp. Uyên run quá, Giang đây Uyên hai, ba lần. Uyên nhớ lúc đó Giang cũng về hòa cùng các bạn thúc hối Uyên lên hát. Uyên tức Giang vô cùng.

— Phượng Uyên hát hay lắm, lên hát đi, lên đi... Uyên hát cái bài hôm bữa đó !

Rồi Uyên cũng nhắm mắt hát một hơi hết bài «Mùa Thu Đông Kinh» chẳng ăn nhằm gì đến ngày chia tay cả.

Rồi đến phiên Uyên trả thù Giang :

— Thưa thầy cô, các bạn, em xin giới thiệu tiếp theo là chị Hoàng-thị Bích-Giang !

Ài chà ! Cô bé tái xanh mày mặt, không dám lên.

Thầy Cương phải nhắc :

— Giang, Bích Giang đâu, lên đi chứ !

Rồi cả bọn trong lớp ủa theo :

— Giang mắt nai lên hát đi, hát bài gì cũng được hết mà... lẹ đi !...

Giang miễn cưỡng phải bước lên nhún nhó :

— Dạ thưa, Giang không thuộc bài nào hết.

— Giang hát hay lắm, thưa cô... thầy...

Cô Thủy Sương nhìn Giang mỉm cười :

— Hát đại đi Giang !

Giang nghĩ ngợi rồi đáp nhanh :

— Dạ thôi để em hát... Dạ thưa hát bài nào cũng được hết ?

— Ừ, bài nào cũng được.

— Dạ... hồi tiểu học tới giờ, em biết có một bài mà em hát khá lắm, thiếu nhi / 22

đúng giọng, đúng nhịp...

Cả lớp nhao nhao :

— Bài gì?... Bài gì?...

— Dạ đó là bài «Quốc Ca Việt Nam».

Rồi không chờ phản ứng. Giang nhà ta cao giọng làm một hơi !

«Này công dân ơi... nòi giống xứng danh ngàn năm giồng giồng Lạc Hồng».

✱

Thế rồi chia tay.

Ai có biết lần xa nhau này là lần xa nhau vĩnh viễn. Hai tháng sau, Uyên ở Đà Lạt nhận được cái thư của chị Bích Lâm của Giang báo tin Giang mất sau cơn bệnh Thương Hàn thật nặng. Uyên thấy cả trời Đà Lạt quay cuồng, đầu óc của Uyên đảo lộn. Tất cả đều mờ dần, nhạt nhòa bởi nước mắt của Uyên... Giang của Uyên đã chết... Thật Uyên không ngờ. Nếu không có lá thư này thì chẳng bao giờ Uyên tin.

Ba tháng sau nữa. Nhân chị Hoàng về Sài Gòn có chút việc. Uyên mới xin bố và mẹ để được theo chị Hoàng về thăm mộ của Giang...

Đây là nơi yên nghỉ của Giang : nắm đất vàng phủ xanh xanh nền cỏ đại. Lòng mộ tối om này lấp kín một Giang yêu đời tràn đầy mạch sống, chôn chặt lứa tuổi thanh xuân còn đang chớm — Lứa tuổi ươm mơ, ngọc ngà.

Bây giờ Giang đã về đâu ? Giang ở đâu ? Có biết Uyên đang đứng đây,

trong cái nghĩa trang buồn hiu hắt này mà nước mắt của Uyên cứ tãi nhau tuôn chảy. Uyên biết nói gì với Giang đây ? Kỷ niệm của chúng mình thì kè làm sao cho hết ? Giang thân ái của Uyên, Giang có cùng tiếc rẻ những tháng ngày mình còn ở bên nhau ? Giang có cùng khóc với Uyên dưới mộ ?...

Mấy ngọn cỏ đại trên mồ Giang sẽ lung lay mà Uyên tưởng hồn Giang đang phảng phất... Phải Giang đây không ? Phải Giang về đây không?... Uyên còn nghe gì ngoài tiếng côn trùng đang rì rả, tiếng gió vi vu thổi rợn ngờ.

Thế là hết. Vĩnh biệt Giang dấu yêu. Vĩnh biệt đôi mắt nai buồn : hai vì tình tú đã vội tắt đi một chiều...

Thế là không còn được trông thấy nhau muôn đời và mãi mãi...

●

Uyên bước ra khỏi cổng trường, mỗi bước chân Uyên làm muôn ngàn viên sỏi kêu lên đau đớn. Ngày mai Uyên phải về Đà Lạt, mang theo một nỗi buồn mênh mông cùng biết bao hình ảnh êm đềm của thuở chúng mình còn ngồi lớp 8.

Nào Giang mắt nai, nào Minh đuôi ngựa, Hiền cận với Trinh thần đồng, Hạnh, Hà, Hồng, Diệp ; Cô, thầy cùng mái trường dấu yêu rồi cũng già từ, già từ tất cả.

... Cái gì cũng qua, cái gì cũng mất, chỉ có kỷ niệm là còn !...

Khả An

— Ê ! Lái cho đừng hoảng nghe ! cấm vượt lộn xộn !

Xuất hiện trên cao nguyên nơi trồng cỏ và cây cối rậm rạp hay trong các thung lũng thuộc vùng rừng núi thâm u, đôi khi dám lẫn mò về đồng bằng — có đất phù sa — để sinh sống, chồn đền là con vật hiền lành, dạn dĩ, dễ thương. Hiện nay giống này trở nên khan hiếm nếu không muốn nói bị diệt chủng vì người ta thấy chỉ còn lại rất ít tại một vài địa điểm ở Âu Châu, Phi Châu, miền Tiểu Á và Á Châu mà thôi.

TRẢ LỜI TRANH 7 ĐIỂM KHÁC NHAU

- 1— Thiếu núm quay trên cánh quạt máy
- 2— Quần cậu bé dài hơn
- 3— Khăn mặt trên tay cậu bé thiếu lần đọc
- 4— Cờ áo cô chị tròn hơn
- 5— Chiếc thìa trong ly dài hơn
- 6— Cờ áo người cha to rộng hơn
- 7— Thiếu một chân ghế.

LÀM THƠM MIỆNG

— Nếu bạn ăn tỏi hôi miệng bạn hãy nhai 1 hạt cà phê, cam đoan hơi thở sẽ thơm tho trở lại liền hà.

TRƯƠNG THỊ KIM LOAN

CON CHỒN ĐỀN

Vốn thuộc loài ăn thịt, dài khoảng tám tấc tới một thước, ấy là chưa kể tới chiếc đuôi dầy, dài từ ba tới năm mươi phân, cao quãng hai tấc, nặng bảy tám ký lô, chồn đền đầu ngắn, tai tròn lại nhỏ, mắt bé, mõm nhọn, chân thấp gồm năm ngón với những móng vuốt sắc bén (nhưng không có tính đàn hồi như ở loài mèo).

Toàn thân chồn đền mang một bộ lông màu nâu rất đẹp, và đó chính là nguyên nhân khiến các tay thợ săn đồ xô đi lùng kiếm nên loài này bị sát hại khá nhiều. Thêm vào đó chó sói, linh miêu, đại bàng và sơn cầu cũng thích rình bắt chồn đền để ăn thịt. Bởi vậy, nó rất ít khi đi tìm mồi lúc ban ngày mà thường dành về đêm, vì lẽ chúng hay kéo cả gia đình ra khỏi hang đào sâu dưới lòng đất để sục sạo tìm kiếm tất cả các con vật thuộc loài gặm nhấm (như chuột; sóc, thỏ, ngan thử... v.v...) và

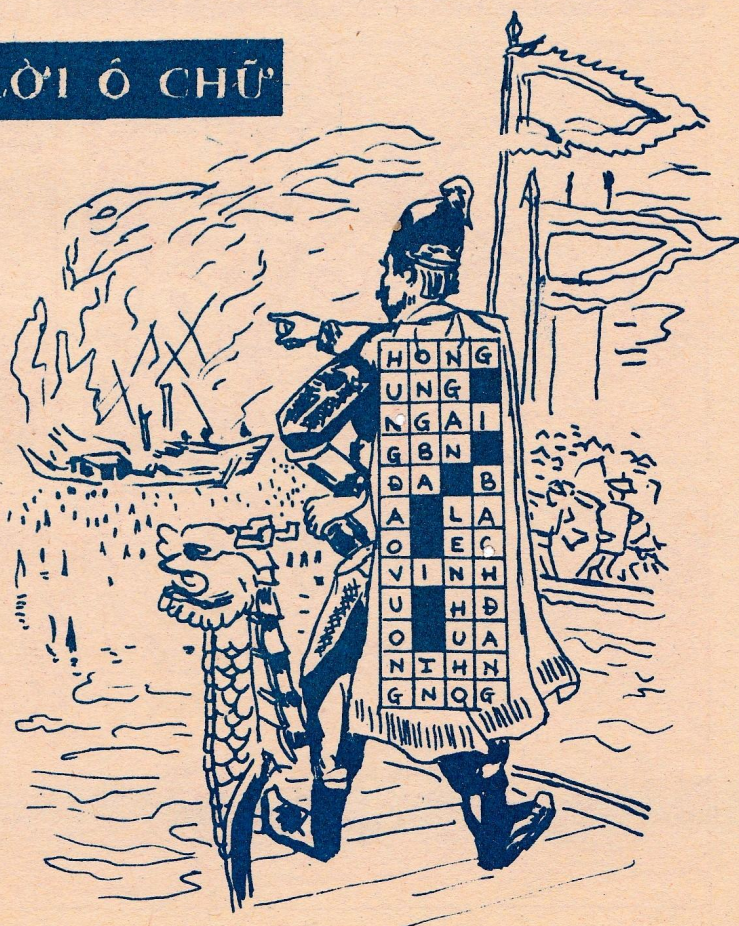
bò sát (như rắn, kỳ nhông, tắc kè nhất là rắn) Chồn đền cũng ưa săn bắt chim ròi tìm đến tận tổ để ăn trứng, ngoài những lúc mò tôm, tép, cua, cá, ốc bên dòng suối hay sông, hồ.

Chồn đền cái thường đẻ từ hai tới bốn con. Tất cả đều sống chung với nhau thành một bầy chứ ít chịu ở riêng rẽ. Cũng vì gia đình chồn đền sống đông đảo tại một tổ như vậy nên không thể tránh khỏi thiệt hại khi địa điểm này bị khám phá. Lúc đó, chồn đền rít lên những âm thanh chói chói tựa hồ tiếng sáo cao vút với một điệu đều đều buồn tẻ trong lòng của thợ săn.

Một trong số hai chục loại chồn đền còn sót lại ngày nay là loài chồn đền sống tại Phi Châu và Á Châu. Hiện loài chồn đền đang được bảo vệ triệt để trong những khu vực tập trung ngũ hầu tránh bị diệt chủng.

● ĐẶNG HOÀNG (sưu tầm)

TRẢ LỜI Ô CHỮ

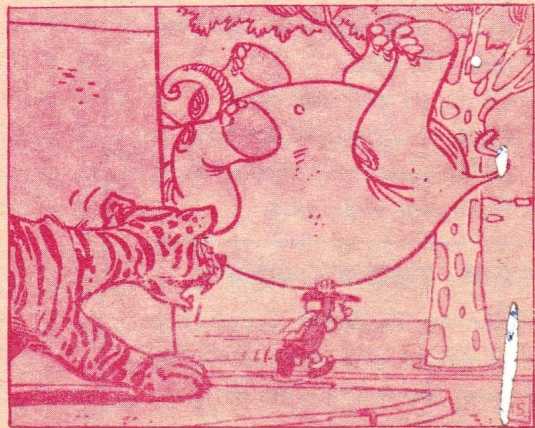
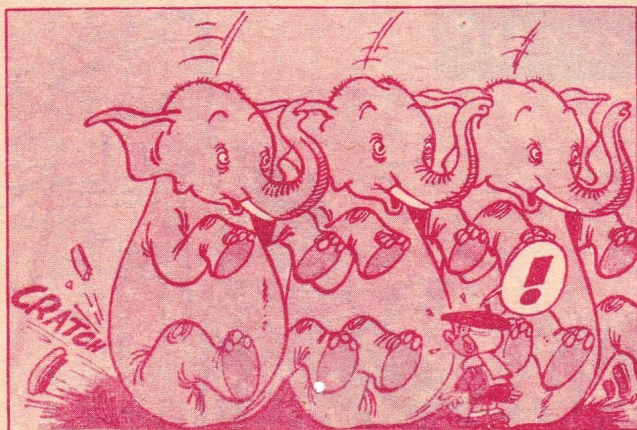
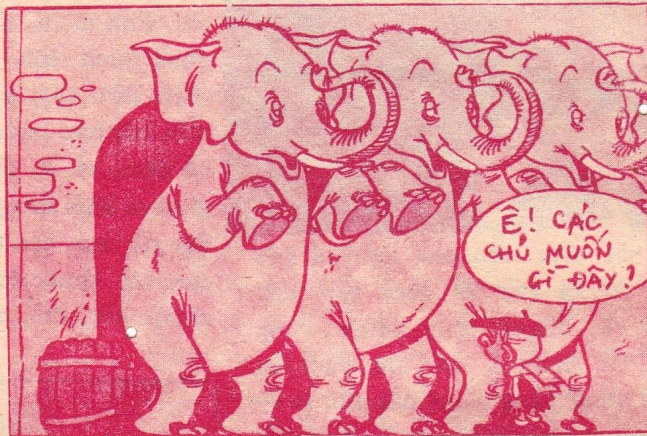
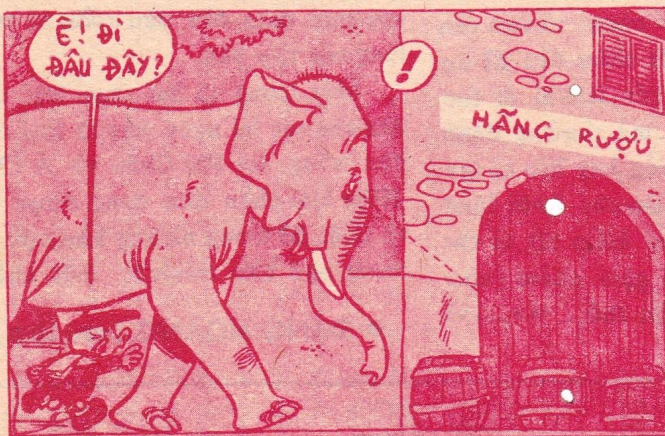
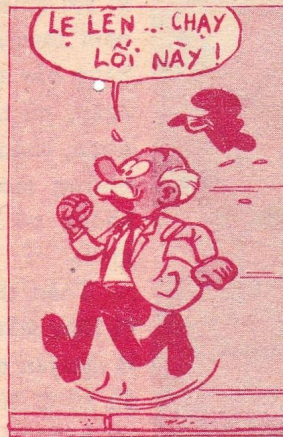
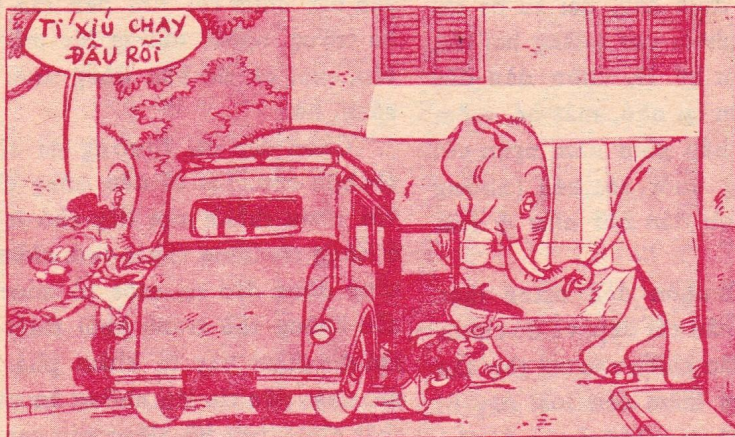

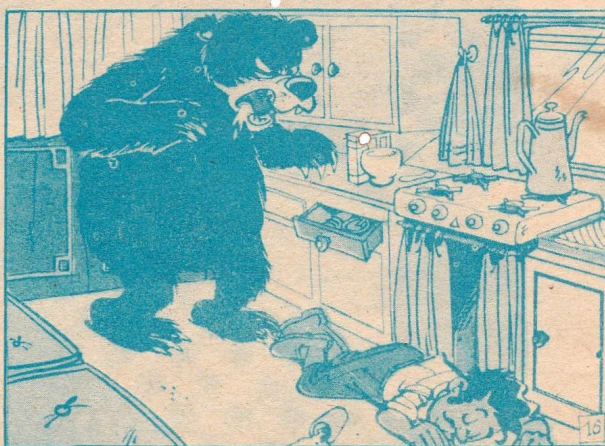
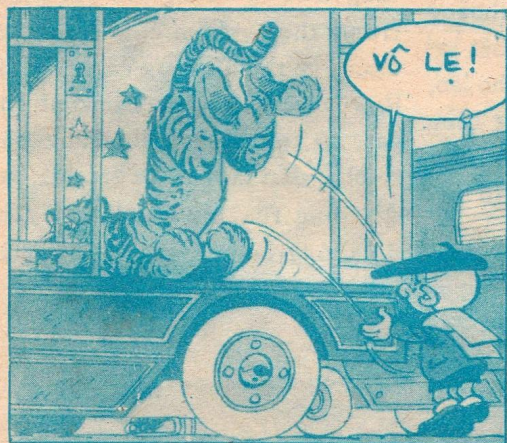
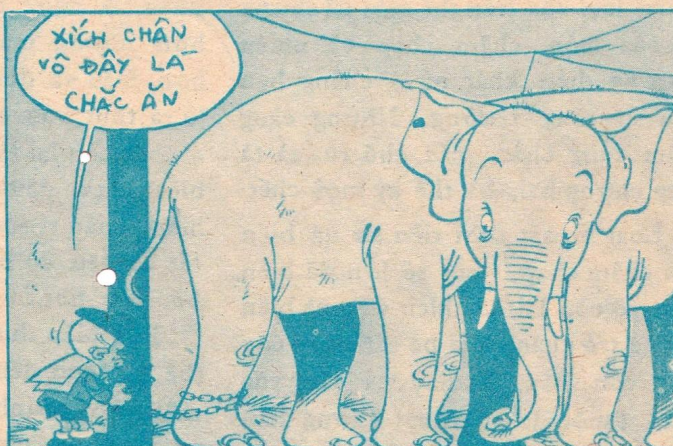
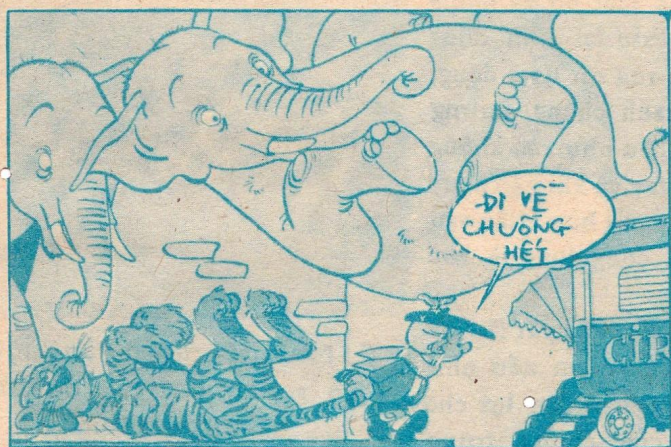
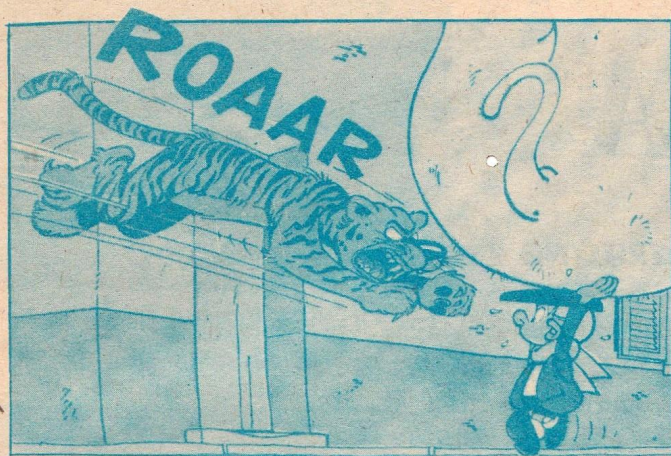
TÌ XÍU ĐẠI THẦN LỰC

với bức văn tự kỳ khôi

TRANH của PEYO và WALTHERY

CHU QUÂN chuyên ngữ

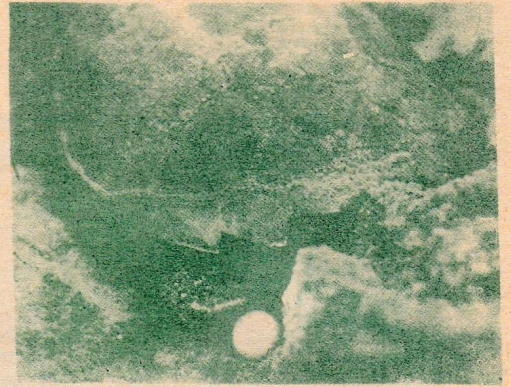

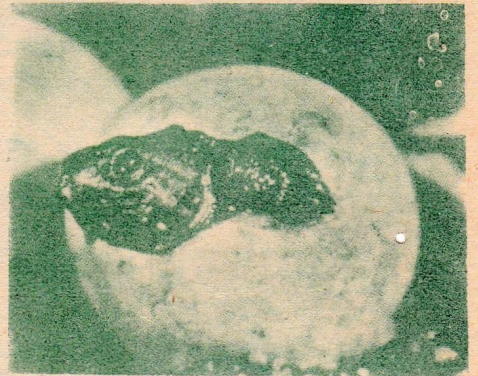
CHUYỆN

CON RÙA

✦ TRƯỜNG KỲ

1. Rùa mẹ lùa trứng vào
đóng cát và bỏ đi...

2. Nhờ sức nóng của mặt trời
và sự ẩm ướt của đất phủ
rùa con đã nở ra.

tăng trưởng chúng cần rất nhiều vôi trong thực phẩm của chúng do đó chúng có thể ăn ngay cả sò, ốc biển... Rùa mẹ đẻ trứng trong những hố cát, số trứng thay đổi hàng năm từ 10 cho đến một ngàn trứng, sau khi đẻ xong rùa lùa cát lấp đầy hố bỏ đi không hề thắc mắc về số phận của

Cuộc chạy đua giữa Rùa và Thỏ cho dù có đem lại thắng lợi về cho rùa nhưng rùa vẫn mang tiếng là chậm chạp. Các cuộc nghiên cứu về nhiều loại rùa trên thế giới đã chứng tỏ rùa còn chậm chạp về nhiều phương diện khác nữa, chẳng hạn như sự tăng trưởng. Nhưng càng chậm càng chắc, các chú rùa tà tà sống chừng hai, ba thế kỷ mới chết.

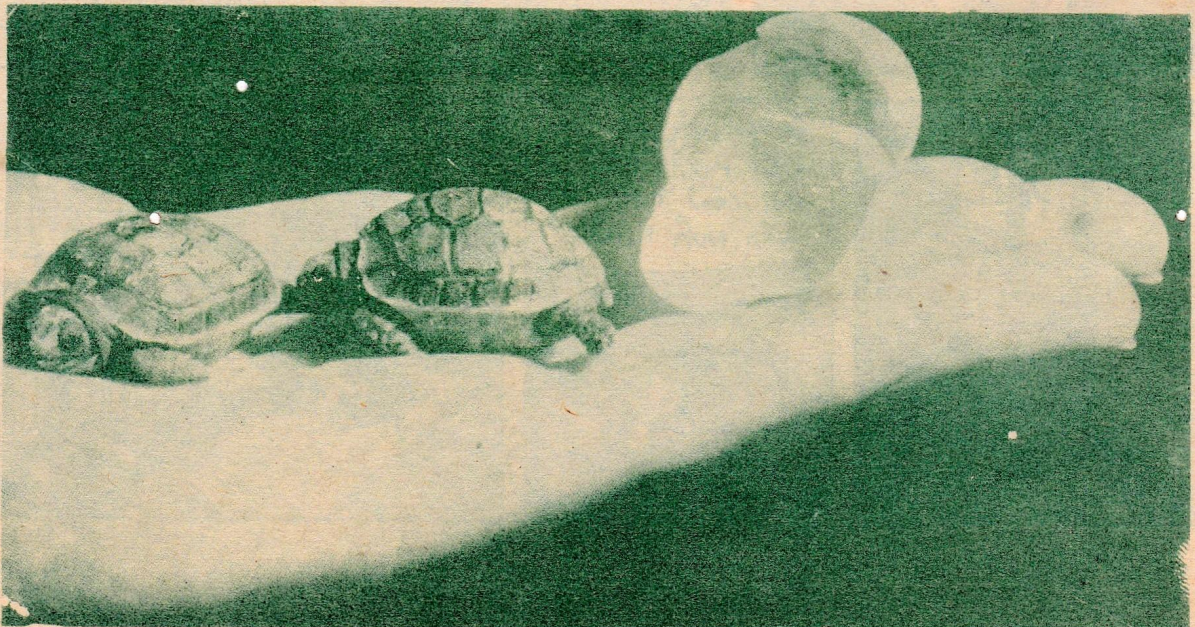
Loài bò sát thời tiền sử đã biến hóa chậm chạp, một số lớn đã biến mất, số còn lại đã thích ứng và biến đổi để trở thành loại bò sát ngày nay như con thằn lằn hay cá sấu, rùa cũng thuộc loại bò sát nhưng hầu như người ta chưa tìm thấy được sự tiến hóa nào đáng kể vì mai rùa càng ngày càng phát triển hầu như mỗi năm một lớp vỏ mới được thành lập trừ ra một loại rùa biển có tên là rùa Linh có sự tiến hóa đôi chút.

Rùa có nhiều loại khác nhau như ba ba, đồi mồi, rùa biển, rùa đất,

rùa lưỡng thê... đặc biệt đồi mồi là loại rùa có nhiều màu sắc óng ả nhất, mai đồi mồi gồm những tấm cứng như xương hình đa giác màu sắc khác nhau, ở ngực các tấm đó da mỏng hơn nhưng màu sắc lại linh động hơn. Đầu và đuôi rùa rất hoạt động, ló ra thụt vào nhanh chóng, nhưng 4 chân cựa lại thì hầu như rùa không biết dấu ở đâu ngay cả khi gặp nguy hiểm, chân trước ngắn hơn chân sau tất cả đều có hai công dụng là vừa bò, vừa bơi.

Rùa biển thường sống rất lâu có thể từ 200 đến 300 năm nếu như môi trường sinh sống thuận lợi cho sự tăng trưởng của chúng, trung bình rùa biển chỉ thọ được khoảng 200 năm, chúng thường chết vì những bệnh tăng trưởng hoặc ho lao, rùa biển sống trong các vùng biển nhiệt đới, chúng bơi lội giống như cá voi, nhưng người ta dễ phân biệt nhờ màu sắc óng ả của bộ mai, muốn

Khi mới nở ra, rùa con rất nhỏ bé và dễ «vỡ»

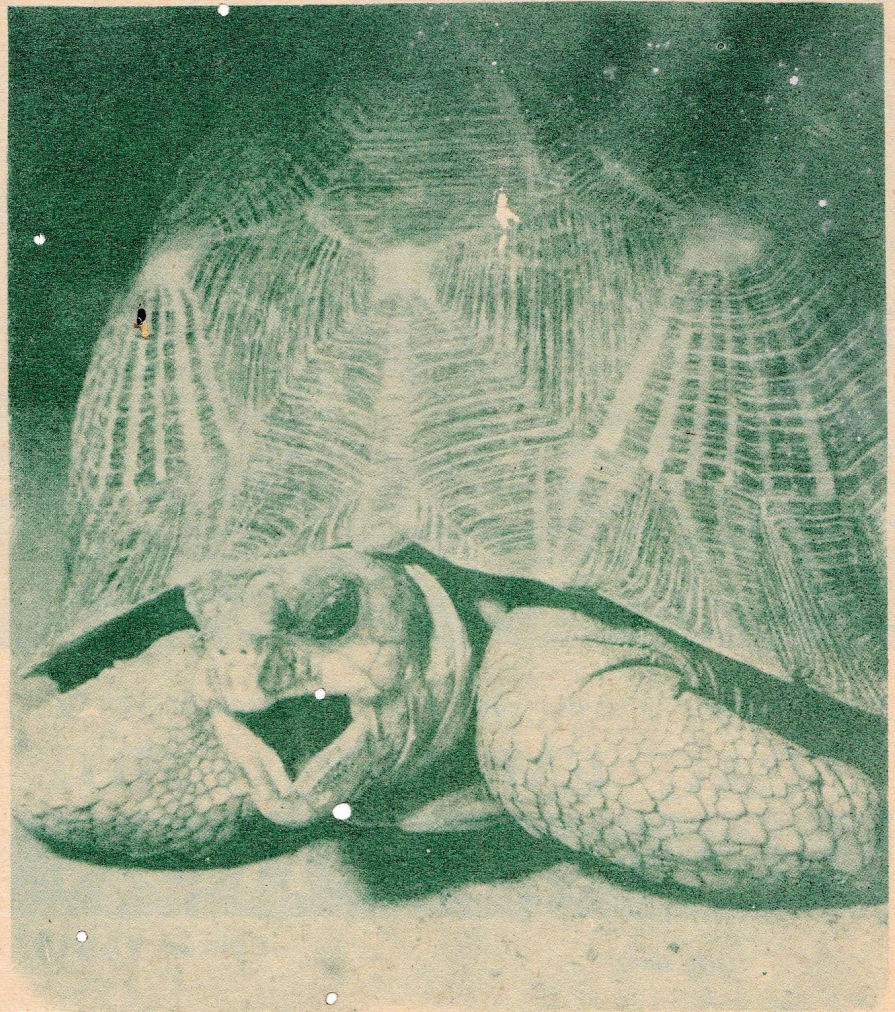

lừa con ra sao, nhờ may rủi và sức năng, độ ẩm của cát, rùa con có thể nở ra ba tháng sau đó.

Một loại rùa có tên là rùa xanh sống tại vùng biển Franlbre nước Pháp có vóc dáng rất to lớn, đường kính của mai rùa khoảng 1m30 và chúng cân nặng trung bình từ 150 đến 180 kilo vào thời kỳ đẻ, rùa mẹ đẻ liên tiếp ba lần, cách nhau 15 ngày khoảng 500 trứng vào chung một hố. Trứng rùa rất ngon cũng như thịt rùa do đó các ngư phủ thường chờ đợi chúng trên bãi cát trong mùa đẻ để bắt cả rùa lẫn trứng sửa soạn những bữa tiệc ngon lành. Do đó một thời kỳ người ta có cảm tưởng loại rùa biển này biến mất và chính phủ Pháp đã can thiệp để ngăn chặn hành vi của các ngư phủ. Người ta cũng săn rùa bằng thuyền tam bản với một người chèo và hai người kia sẵn sàng lật ngửa chú rùa đang lội trên nước, nhưng dù sao phương pháp này cũng nguy hiểm, do đó tại vùng Antilles và Madagascar người ta câu rùa bằng những sợi dây thật dài và chắc dĩ nhiên là chỉ có thể bắt được loại rùa nhỏ bé cân từ 5 tới 10 kilo mà thôi.

Đồi mồi là một loại rùa biển nhưng nhỏ bé hơn, dài từ 80 đến 90cm, chúng thường sống trong các hốc đá ven biển, mai đồi mồi thường có màu nâu, óng ánh rất đẹp mắt. Các ngư phủ thường bắt chúng để lấy thịt và mai được dùng làm đồ trang sức. Loại đồi mồi Luth hay còn gọi là đồi mồi «da». Vì mai của nó không còn cứng và nặng nề nữa mà được thay thế bằng lớp da dày các nhà sinh vật học cho rằng đây là một loại rùa tiến hóa nhất. Những ngư phủ già đã sống nhiều năm tại ven biển vùng Nam Mỹ đã thuật lại, họ đã bắt được những con rùa loại này và chúng thường dài đến 2m2 và nặng trên 500kg.

Loại rùa Lưỡng Thê vừa sống trên cạn vừa sống dưới nước, hàng ngày chúng sống trên bờ bên cạnh những hốc đá vôi và khi nắng lên chúng lại xuống nước bơi lội và kiếm thức ăn, loại này có răng rất nhọn, khi chúng bơi lội thì các tuyến hơi

Con rùa khổng lồ này cân nặng 450kg và dài 1m50.

trong cơ thể phồng lên và tiết ra một chất nhờn chống nước vào cơ thể và áp suất, loại rùa này có rất nhiều tại vùng Địa Trung Hải, vùng Đông Nam Á Châu. Chúng còn có tên là rùa đất vì màu sắc của mai gần giống màu đất, vóc dáng chúng tương đối nhỏ bé hơn hết, con lớn nhất chỉ dài khoảng 50cm. Thực phẩm của chúng có thể là cá, trứng, ếch, nhái... Rùa mẹ đẻ khoảng 12 trứng vào một hố đất, nhờ ánh sáng mặt trời rùa con sẽ nở ra khoảng 15 tuần lễ sau đó. Sự tăng trưởng đối với loài rùa rất chậm chạp, sau một năm rùa con chỉ cân nặng khoảng 5g, hai năm chúng nặng khoảng 12g, ba năm 20g, và khi chúng nặng được 100g thì phải mất 9 năm trời, rùa được coi là trưởng thành khi chúng được 12 tuổi, còn rùa cái có thể đẻ được khi chúng

được 18 tuổi. Loại rùa này chỉ sống lâu khoảng từ 50 đến 100 năm.

Với vóc dáng mạnh mẽ, rùa chịu đựng rất giỏi, loại rùa biển có thể chịu đựng một sức nặng đến 10 tấn đè lên trên mà không hề hấn gì. Nhưng đối với những con rùa mới nở chúng lại dễ «vỡ» vì lớp da bên ngoài chỉ là một lớp như vỏ trứng, bởi đó loài rùa đã chứng kiến những cảnh tàn sát man rợ nhất tại vùng biển Madagascar, hàng ngàn con rùa con mồ vò đè chạy tung tăng trên bãi cát trong khi đó loài ó biển đã chờ sẵn, chúng chỉ cần lượn một vòng hàng chục rùa con đã rơi vào bao tử.

Rùa cung cấp cho con người những bữa ăn thịnh soạn và ngon lành nhất, đồng thời rùa còn được dùng làm đồ trang trí, hoặc nuôi làm thú chơi trong nhà.

Trung vệ Sơn chịu cú dứt của mũi tên vàng Nguyễn văn Tư

CÁC EM HỌC CHƠI BANH TRÒN

(tiếp theo)

BÀI CỦA VẠN LÝ

Thủ quân: vai trò khó khăn nhất.

Trận đấu chưa bắt đầu, người thủ quân là đường giây liên lạc giữa nhà diu dặt và cầu thủ: Thường thường thủ quân của một hội phải do các cầu thủ bầu ra. Ngoài những đức tính cần phải có như vui vẻ, am tường luật lệ bóng tròn, được cảm tình với các bạn đồng đội, được các bạn tin tưởng về sự sáng suốt trong mọi vấn đề kể cả những chuyện ngoài cuộc chơi.

Không thể dựa vào tài nghệ để bầu cầu thủ lãnh vai thủ quân, tuy nhiên cũng cần phải có một khả năng nghệ thuật tương đối hầu làm vững tin trong cuộc đấu. Điều bắt buộc là thủ quân phải có một lối chơi đều đặn, để luôn luôn bất cứ trận đấu nào cũng có mặt. Khi tiếng còi bắt đầu, thủ quân ngoài việc ghi tên các cầu thủ vào biên bản ký tên khiêu nại, xuất trình thẻ cầu thủ, bắt thăm chọn sân, người thủ quân bắt đầu

thống lãnh toàn quyền trọng trách đội cầu mình về chiến thuật chiến lược và tinh thần của đồng đội trong trận. Đó là thủ quân của một hội tranh giải, riêng các trận giao hữu thủ quân tương đối không có phần khó khăn về tinh thần cũng như về mọi mặt.

Dù sao người thủ quân cần phải:

1) Tế nhị:

Để ngăn chặn mọi đụng chạm giữa các cầu thủ trong cũng như ngoài trận đấu ở giờ giải lao. Hướng dẫn những sơ hở của đồng đội cũng như khai thác lỗi lầm của địch thủ. Chận đứng cường độ trận đấu có thể xảy ra ầu ầu.

2) Sáng suốt:

Để khiêu nại đúng với trọng tài về điều lệ của giải cũng như kỹ thuật bóng tròn. Kịp thời thay đổi chiến pháp để thay đổi cuộc diện tranh đấu. Điều này đòi hỏi thủ quân có một nhận xét tinh tường để nhận rõ cá nhân cũng như toàn

đội của hội nhà cũng như hội bạn.

3) Kinh nghiệm:

Để đối phó với mọi biến chuyển của trận đấu hầu nắm vững thế trận và đối ứng với từng cá nhân của đối phương. Muốn có được điều này, thủ quân phải lớn tuổi có một số trận trội hẳn các bạn đồng đội.

4) Cảm tình:

Để thu phục cảm tình của khán giả. Mặc dù sự thành bại này cảm tình của khán giả phải do toàn đội tạo nên, nhưng người thủ quân phải nắm vững đồng đội về cảm tình cũng như cử chỉ và tài nghệ của họ. Phải biết bình tĩnh dù thắng không kiêu, bại không nản. Trong trận đấu đang thua tìm cách khuyến khích đồng đội chơi hòa nhã để chuyển bại thành thắng cũng như đang thắng ý y đề đối phương lật ngược thế cờ.

Tóm lại làm thủ quân là điều hân hạnh khi được tiếp xúc cũng đại diện cầu thủ, đề bù lại là gánh nặng lấy cả mọi trọng trách về tinh thần. Người thủ quân đang được mến mộ hiện thời là Võ bá Hùng tự Toàn của đội Cảnh sát quốc gia.

Các chiến pháp.

Túc cầu là môn chơi toàn đội, đại khái là chúng ta chỉ cốt làm sao đem banh đến vùng đất cấm và tung lưới đối phương. Vì vậy phổ trương kỹ thuật nhồi bóng không phải cốt làm nổi bật cá nhân. Cầu tướng phải gắn bó với nhau tạo sự liên lạc nếu ta không làm bàn được thì phải trao banh cho đồng đội đứng vì một chút danh dự hảo mà «cổ ăn» tức mình cố gắng làm bằng một mình. Một thế liên hoàn tạo được tức đã làm thành bức tường ngăn chặn đối phương thắng điểm. Vì vậy cầu tướng ngoài sức khỏe cần phải tôi luyện và một sự tinh trí khôn ngoan và một tinh thần thượng võ cao độ.

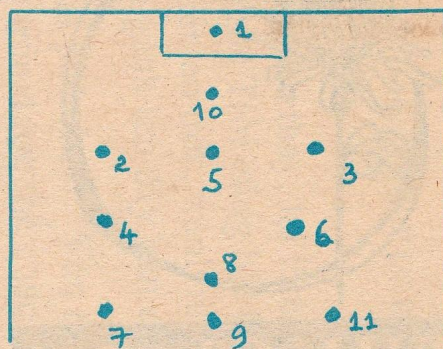
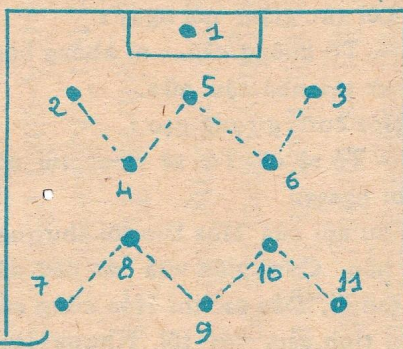
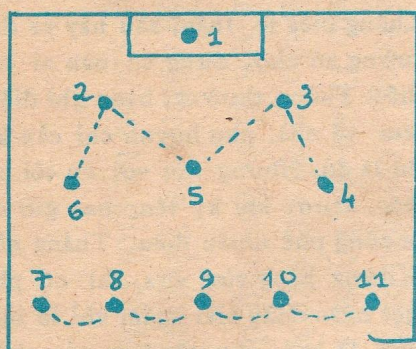
Môn chơi nào cũng đòi hỏi công phu luyện tập, có khổ luyện chúng ta mới thành công. Nhưng nếu thất bại cũng là con đường sẽ đưa đến thành công.

Sự ăn ý không, chưa đủ, mỗi đội cầu cần phải thuần một chiến thuật. Sau đây là đại khái một số chiến thuật mà các em nên biết sơ qua:

I— Chiến thuật WM
II— Chiến thuật bê «tông»

III— Chiến thuật 1244
IV— Chiến thuật «thên cửa»

V— Chiến thuật Bồ đào Nha
VI— Chiến thuật quả trám
VII— Chiến thuật 424.

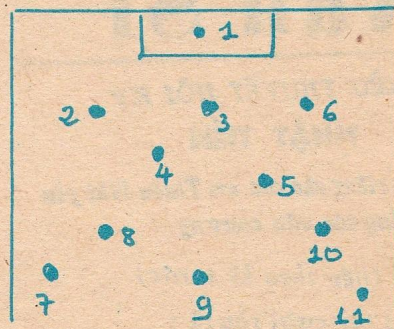
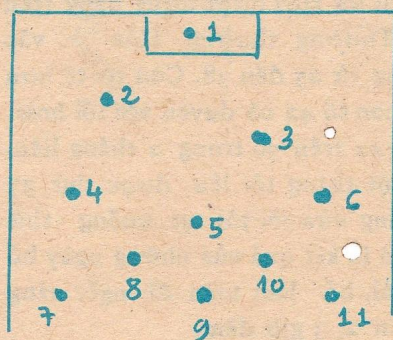
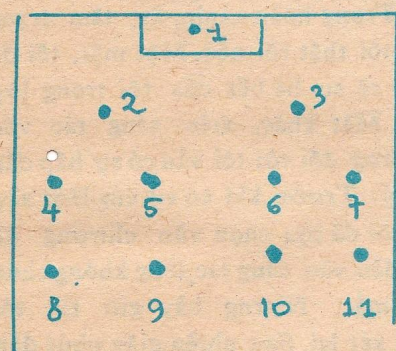

Hình I

Khi giao banh trước.

Khi không được giao banh.

Chiến thuật WM cổ điển.

Hình III

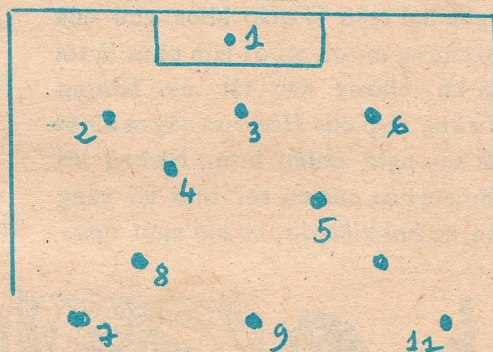
Chiến thuật 1244 thiên về công

Hình IV

Chiến thuật then cửa áp dụng lối 1 kèm 1 theo sát đối phương.

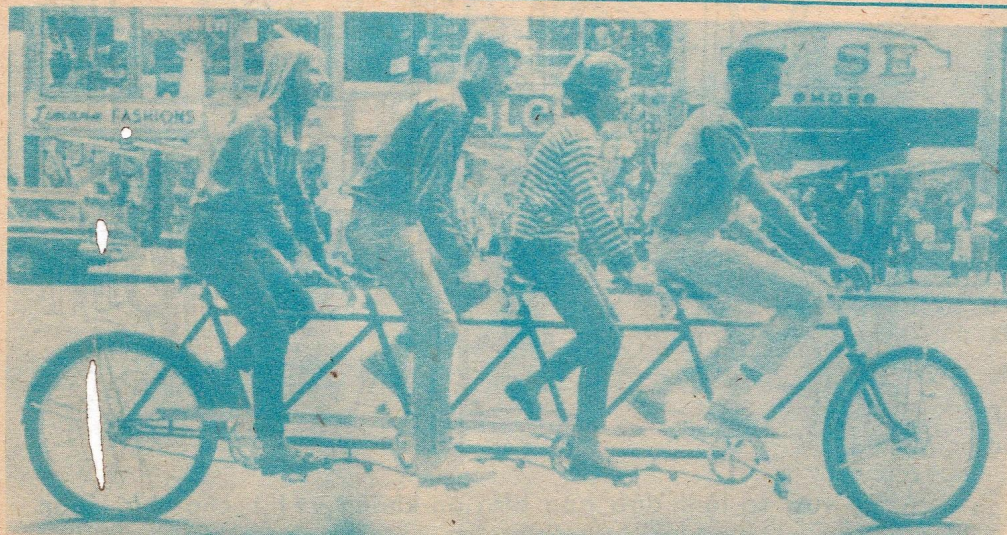
Hình V

Chiến thuật quả trám bít kín cửa thành áp dụng lối đá chặt.

Hình VI

Chiến thuật Bồ đào Nha cổ điển

Một kiểu xe đạp rất tiện
cho từng nhóm các bạn
khí đi cắm trại hay thăm
viếng các thắng cảnh gần
thành phố

THƯƠ' MƠ làm Văn Sĩ

TIỂU THUYẾT HỒI KỶ NHẬT TIẾN

*Viết riêng cho các em Thiếu Nhi yêu
thích sáng tác văn chương.*

(tiếp theo kỳ trước)

Chị tôi cười ròn rã :

— Thế thì may cho cậu rồi. Ở nhà hôm nay cũng không có đề phần cơm. Cụ vừa ra lệnh đưa nào bữa ăn không về cho nhịn đói luôn.

Tôi thấy cơn tức ứ đầy lên cổ, lại thêm cái đói bắt đầu hoành hành, nhưng tôi vẫn vênh váo :

— Em việc gì mà phải nhịn đói. Giỗ nhà nó to, giết cả mười mấy con gà, ăn căng bụng không hết.

Nói rồi tôi vùng vằng đi vào. Cái sự nhà không đề phần cơm cho tôi làm tôi đói thêm lên. Bụng tôi cồn cào. Hai chân, hai tay bắt đầu thấy run. Trong tình thế này muốn hết run chỉ còn cách là đi pha một ly nước trà đường. Nhưng sui sẻo thay, lúc sờ tới hũ đường thì chỉ còn thấy mấy con kiến đen chạy nhốn nháo ở đáy lọ y hệt cái cảnh nhà vừa dọn đi, đồ đạc trống rỗng, trẻ con nhảy huỳnh huých từ phòng này qua phòng khác một cách tự do như gió trời !

Ngày hôm sau đi học lại, tôi đã chờ đợi cái giây phút bi thảm mà tôi biết là nó sẽ tới. Quả nhiên vừa gặp tôi, Hòa đã nói bằng một giọng buồn rầu :

— Me tớ ra điều kiện là trong
thiếu nhi/30

3 tháng liền nếu đứng từ hạng 5 trở lên thì mới được cho cậu tới chơi. Còn từ nay tới đó thì... thì...

Tôi tức giận, nói ngay :

— Tớ không cần... sẽ không bao giờ tớ tới nhà cậu nữa.

Hòa cười gượng gạo :

— Tớ sẽ cố. Tớ sẽ vượt tụi nó sẽ lên hạng 5.

Câu nói của Hòa làm tôi thương mến hẳn. Cơn giận vừa ủa đến đã vụt tan đi. Dầu sao thì Hòa cũng có nhiều tình cảm với tôi. Nhưng lời hứa của Hòa chỉ là một cách biểu lộ cái tình cảm ấy. Còn khả năng của Hòa thì tôi dự biết. Trong suốt mấy tháng đầu của niên học, chưa bao giờ tôi và Hòa được đứng hạng trên 30. Thường thường Hòa ở vào khoảng từ 25 đến 38. Còn tôi tệ hơn hẳn, con số 42 có duyên với tôi hoài. Hạng 42 trên 50 trong 2 tháng liền, có một tháng tôi lên được thứ 37 và tháng vừa rồi tôi tụt xuống thứ 45. Đó là kết quả của những ngày bỏ học bài, bỏ làm toán đề ngồi sáng tác đến 2, 3 giờ đêm.

Những lần trước, cầm bằng xếp hạng về xin chữ ký, tôi chỉ bản khoản trước lúc trao cho cụ thân sinh trong vòng nửa giờ. Và sau khi nghe bài luận lý giáo khoa thư của cụ chừng mười mười lăm phút là tôi đã lại chứng nào tật ấy. Nhưng trường hợp của Hòa vừa xảy ra khiến tôi suy nghĩ nhiều hơn. Những lời khuyên bảo của cụ tôi như lại văng lên, có khi giận dữ, có khi ngọt ngào,

nhiều lần trước cái tính lì lợm lười biếng của tôi, cụ nói chán rồi trở thành giận hờn : « Có thân thì lo đấy. Không biết lo thân, sau này ra đầu đường xó chợ, đừng có oán ai hết nhớ ». Thông thường, bằng ghi điểm đem về nhà, phụ huynh chỉ cần ký tên là đủ. Nhưng đối với cụ tôi thì khác, trước khi ký tên, bao giờ cụ tôi cũng phê nhiều điều. Tháng nào tôi đứng hạng vừa vừa, thì cụ phê ngọt ngào « Hãy biết chăm chỉ lo học hành đề khỏi phụ công ơn của thầy giáo và lòng kỳ vọng của cha mẹ ». Tháng nào giận quá, cụ chỉ ghi vắn tắt một câu : « Bé không học, lớn làm gì ? ».

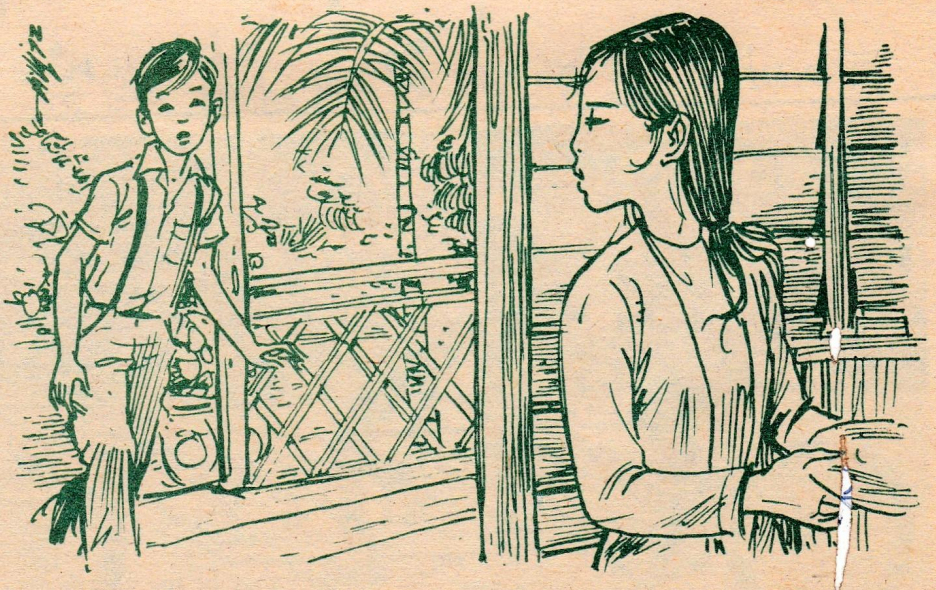
Trong hoàn cảnh ấy, tâm trạng của tôi thật rối bời. Một mặt, tôi đã thấy rõ sự bê bối của tôi trong lớp học. Mặt khác, việc sáng tác văn chương đối với tôi vẫn có sự hấp dẫn lạ kỳ. Trước khi có vụ của Hòa xảy ra, tôi đã lựa chọn văn chương đề vui đầu vào sáng tác, lòng không chút thắc mắc. Nhưng bây giờ thì tôi phải xét lại. Sau nhiều giây phút đắn đo, tôi đã tìm được giải pháp dung hòa. Nghĩa là không bỏ cái này, cũng không mài miệt với cái kia. Tôi đã thiết lập một thời khắc biểu như sau :

Sáng :

6 giờ : Dậy.

6g—6g30 : Tập thể dục.

7g—9g : Học bài, làm bài (nếu thuộc bài trước hạn định thì đi chơi,

— Cụ vừa ra lệnh đưa nào bữa ăn không về thì cho nhịn luôn

tùy theo).

9g30—11g30: Sáng tác, hay đọc sách, đọc truyện.

Chiều:

Đi học ở trường.

Tối:

8g—10g: Học ôn lại bài (nếu thuộc rồi thì đọc truyện).

10g—12g: Sáng tác.

Tôi rất hài lòng và phấn khởi trước quyết định «làm lại cuộc đời» của mình.

Hôm ấy đi học về, tôi cầm cuộn trình bày cái thời khắc biểu ấy bằng đủ thứ màu xanh đỏ, rồi đem dán ngay ở trước bàn học. (còn nữa)

BƯỞM

Muôn Màu

(tiếp theo trang 7)

«đạo văn» của người khác... Mà bài thơ đó lại được đăng trên Tuổi Hoa rồi... Mong chị và chú Nhật Tiến bác bỏ những bài «đạo văn» đi, để cho tuần báo được vững chắc.

Á.D.T.T (Sài Gòn)

Ghi chú của tòa soạn: Đã nhiều lần tòa soạn lên tiếng về những vụ tương tự. Nhưng các em hiểu rằng thơ vẫn in trên các báo có hàng cả trăm ngàn bài không có cách nào tòa soạn có thể đọc hết để khám phá kịp thời. Vậy cuối cùng chỉ còn trông cậy ở sự ngay thẳng của các em đồng thời xin các em hãy tiếp tục phát giác giùm tòa soạn những con Bướm Ma trong vườn đề thơ báo của chúng ta mỗi ngày một thêm hoàn toàn hơn.

Giữa loài người và cầm thú ại giỏi hơn

Tại Thế vận hội MUNICH vừa rồi, nhiều môn điền kinh đã được phá kỷ lục thế giới một cách bất ngờ.

Nhưng nếu có một Thế vận hội thế giới giữa nhân loại và loài cầm thú, thì con người chắc chắn thua xa lác xa lơ.

Sau đây là bảng so sánh những môn điền kinh giữa người và thú:

I) NHẢY CAO:

- Cá heo 6 mét.
- Puma, một loại beo Mỹ Châu 4m,50
- Cá hồi (saumon) 3m,60
- Kangourou xám 3m,15
- Loài người (Pat Matzdorf, người Mỹ) 2m,29
- Coyotte, một giống chó sói Mỹ Châu 1m,20

(Chú ý: Con cào cào Phi Châu, nếu có tầm vóc con người, sẽ nhảy cao đến 630 mét).

II) NHẢY DÀI:

- Kangourou đỏ 12m,60
- Impala, một loại nai 12m,20
- Beo gnépard 9m
- Loài người (Bob Beamon, người Mỹ) 8m,90
- Chó giống chó sói (chien-loup) 7m,50
- Nhái Phi Châu 3m,90

(Chú ý: Con rận, nếu có tầm vóc con người, sẽ nhảy dài tới 540 mét).

III) CHẠY ĐUA 200 mét:

- Beo gnépard, và sơn dương, đồng hạng 100km/giờ
- Thỏ rừng 74km/giờ
- Kangourou đỏ 72km/giờ

- Ngựa đua 70km800/giờ
- Chó săn thỏ rừng (lévrier) 64km/giờ
- Đà điều 59km5/giờ
- Loài người (John Smith người Mỹ) 37km/giờ.

IV) CHẠY ĐUA 1.500 mét:

- Impala, một loại nai 80km/giờ
- Lừa rừng 56km/giờ
- Coyotte, giống chó sói Mỹ Châu 48km/giờ
- Tuần lộc (renne) 40km/giờ
- Lạc đà một bướu 25km4/giờ
- Loài người (Jim Ryun, người Mỹ) 25km4/giờ.

V) CHẠY ĐUA ĐƯỜNG TRƯỜNG 40km (Marathon):

- Sơn dương 57km5/giờ
- Linh dương Mông cổ 56km/giờ
- Tuần lộc (renne) 40km/giờ
- Ngựa đua 27km/giờ
- Loài người (Abebe Bikila người Ethiopic) 19km2/giờ
- Lạc đà một bướu 17km5/giờ.

VI) BƠI LỘI 100 mét TỰ DO:

- Cá wahoo (một loại cá ngừ) 80km/giờ
- Cá épaulard (một giống cá he) 57km5/giờ
- Chim manchot, miền Nam Cực 37km/giờ
- Con rùa 35km/giờ
- Cá hồi 32km/giờ
- Loài người (Mark Spitz người Mỹ) 7km/giờ.

VII) CỬ TẠ!

Nếu con kiến to lớn bằng con người, nó sẽ giở nổi quả tạ nặng ước độ 3.900 kilô.

MINH-CAO

CHỊ OI!

(tiếp theo trang 18)

— Tại bố muốn khen khi em tới hạng nhất.

● Chị ơi! Em có tính dể nổi giận lắm, chị bớt thuốc dùm em đi.

Đặng Linh. Quảng Tín

— Tầy uống ngay một ly nước lạnh khi cơn giận vừa kéo tới.

● Chị ơi! Sao mỗi khi mưa em hay buồn quá hử chị.

Ka bình Phương

— Tại trời sinh ra thế.

● Chị ơi! Em ăn nhiều lắm mà sao vẫn gầy?

Ưu Thảo, Mỹ Tho

— Vậy thử ăn ít đi coi kết quả có ngược lại không?

● Chị ơi! Trung thu này chị Hằng Nga có xuống chơi với các em Thiếu Nhi Việt Nam không hử chị?

— Chú Cuội bảo là chị Hằng có xuống. Em tin không?

Chị Mai Loan

— Lẹ lên chứ!

thiếu nhi / 31

HỘP THƯ

Chị ĐỖ PHƯƠNG KHANH trả lời

Em Hoàng dân Trang, Ninh Hòa :

Em Nguyễn kim Yến ở Phan Rang có gửi về cái toa thuốc trị bệnh suyễn yêu cầu chị chuyển cho em. Yến bảo gia đình Yến đã thí nghiệm và khỏi bệnh. Chị đã gửi bưu điện, em nhận được chưa. Yoga là một phương thức tập luyện tinh thần, và điều hòa cơ thể. Bài Trung thu em gửi về trễ quá em à.

Em Nguyễn công Danh, Saigon :

Báo TN không nhúng mực bán kỹ lô, nên lúc nào cũng bán đúng giá. Các loại báo xuất bản mấy chục năm trước, nay muốn mua có khi em phải tốn cả ngàn một số báo đấy. Tìm được tờ báo cũ mình cần mà chỉ bán đúng giá, không tăng, là hên rồi em à. Địa chỉ tòa soạn ở ngay trang bìa đó em.

Em Bảo Hương, An Giang : Em đừng trích ở sách Song ngữ. Bài nhuộm hoa sẽ xuất hiện em nhé.

Em Ngọc Lan, Bình Dương : Cho biết địa chỉ để chị gửi số 46 chữ. Em đăng tri quá cứng à.

Em Lê Thu, Bình Dương : Như thế là em đã tìm thêm được 3 độc giả mới rồi. Chị rất vui nhận 3 em đó làm em tinh thần nghe em.

Em Hoài Thân, Hóc Môn : Có lẽ thư trước của em đã bị lạc mất em ạ. Mấy điều em muốn chị đã chuyển qua chú Nhật Tiến rồi đó em.

Em Minh Tâm, Chợ Lớn : Chị bận quá cứng à, đừng bắt chị gửi thư riêng nghe bé. Thẻ GDTN của em gửi đi rồi mà em.

Em Thanh Sơn, Đà Nẵng : Bích chương là tờ giấy dán lên tường, nội dung gồm chữ và hình vẽ có mục đích giới thiệu hay quảng cáo cho một vấn đề nào đó. Bích chương của Thiếu Nhi in 2 màu, lớn bằng 4 cái cặp tập. Em có lòng yêu nước đang quí lắm. Phân tích sự việc cũng rất rành mạch nữa chứ. Chị gửi lời khen đó nghe em.

Em Hoài Phương, Sa Đéc : Dấu tròn ở góc tờ Thiếu Nhi là dấu hiệu để tượng trưng cho tuổi thơ trong sáng. Nếu tình em không có loại sách Tuổi Thơ là vì nhà sách ở tỉnh em không đặt mua nên nhà xuất bản không gửi ra.

Nếu muốn có sách, em nói với nhà sách, nhà sách sẽ gửi thư về yêu cầu, sau đó nhà xuất bản sẽ cung cấp đủ em ạ. Sách dạy nhạc có nhiều, em coi nơi thư mục hoặc gửi thư về nhà sách Khai Trí 62, Lê Lợi, Saigon 1 sẽ được giải thích kỹ càng ; Ở chữ và thơ là do các em đóng góp cho vui mà thôi em ạ.

Em Hoàng Hôn, Đà Nẵng : Thiếu Nhi số 1 ra đời ngày 15-8-71. Chữ em không đẹp, phải viết tập thêm, em ạ.

Em Nguyễn thu Hoa, Saigon : Đọc thư em, chị gặp hai điều vui. Điều thứ nhất là thấy lý tưởng «làm tờ báo để các tâm hồn trong sáng đọc» của tòa soạn đã được cả các anh thương bệnh binh là những người đã đầu gối phong sương say mê thích thú. Thế mới biết tâm hồn trong sáng còn nhiều lắm, và chúng ta cứ vững tin ở tương lai của dân tộc. Thứ hai là chị thấy em rất xứng đáng là một thành phần của đại gia đình Thiếu Nhi. Em đã có một hành động tốt, khi em sốt sắng kể lại câu chuyện với mục đích khen ngợi việc làm tốt đẹp của người khác. Biết tán dương cái tốt của người khác là điều mà chỉ những người có lòng mới làm được em ạ.

Em Trang, Saigon : Góp ý kiến là điều rất hay. Tòa soạn sẽ rút tỉa trong ý kiến của các em những điều thích đáng để cải tiến cho tờ báo, hầu đáp ứng được lòng mong muốn của các em đến tối đa. Nhưng chị cũng lưu ý có bé vài điều nhé, là thí dụ như đang khi hăng say muốn đổi mới, em đòi hỏi in mực vàng, như vậy chữ in sẽ nhạt

tèo các em không thể đọc được. Còn theo khổ Thế Giới Tự Do sẽ có gì lợi hơn hã em. Bìa mới thì từ sau số 54 bìa đã hoàn toàn mới, màu mực thì thay đổi rất nhiều trong mỗi kỳ báo rồi. Hai mục em đòi bỏ là «thắc mắc của em» và «trang giải trí» thì để chị trưng cầu ý kiến coi các em khác nghĩ sao. Chị đồng ý rằng có nhiều cái cũ cần phải thay đổi, nhưng cũng đừng vội vã đòi thay đổi quá đến nỗi bỏ luôn cả món cơm là món cũ như trái đất, để thay bằng bánh mì, ăn sót ruột lắm em à.

Em Hồng Hương, Đà Nẵng : Em viết bài dự thi kỷ niệm học trò được lắm chứ. Nhớ đề tên thật và địa chỉ nhé. Đề nếu trúng giải thì dễ liên lạc ý mà. Tại em là dân mới nên chị phải dặn lại đó em.

Em Nhật Linh, Quảng Tín : O! cái nhà chú bé này ! Khi không đồ thừa cho chị giận chú. Chị giận chú hồi nào ? Rồi chú buồn, chú ăn hận, tội chưa ! Yên tâm nhé. Chị mến em lắm. Không có giận em đâu. Gửi lời thăm Phượng Linh nhé.

Em Cỏ Tim, Saigon : Em biết xúc động khi nhìn thấy các em nhỏ lượm lật cơm thừa như vậy là em có lòng nhân đạo, rất tốt. Phải giữ cái lòng

nhân đạo đó mãi mãi và khi gặp cơ hội, thì thực hiện ý muốn chia sẻ nỗi khổ của người khác em nhé. Có một câu ở một cuốn sách nào đó đại ý thế này : «Khi đã no mà ta còn ăn thêm, thì một người nào đó trên trái đất sẽ phải nhịn đói bằng cái phần ta ăn thêm đó.» Chị không bảo chỉ có 2 ông NS và XD làm thơ tự do hay, em làm đấy. Nhiều thi sĩ đương thời làm thơ tự do hay ghê lắm. Chị chỉ lưu ý các em rằng thơ tự do có qui luật của nó, qui luật tưởng như dễ mà khó đấy nhé, là lời phải nhịp nhàng du dương hoặc phải đánh thép tùy theo cảm hứng, và ý thì phải hàm súc, mới thành một bài thơ. Chú không phải lấy một đoạn văn rồi cắt vụn ra thành những đoạn dài ngắn không đều rồi bảo là thơ tự do được em ạ.

Em Sỏi Đá, Saigon : Đừng có phần chí như vậy em ơi ! Địa chỉ tòa soạn cũng dễ kiếm. Bằng chứng là mỗi ngày chủ nhật đều có gần 300 em tới mượn sách của thư viện cơ mà. Đọc lại số 46 sẽ rõ em nhé.

Em Quế-Thanh, Phú Phong : Em Gê chú N.T hay chị nơi bị thư cũng đều được cả. Bài sẽ do chú N.T lựa, hay thì sẽ đăng, dù em không ghi mục thì chú cũng sẽ phân loại ra mà. Chị không trả lời thư riêng được em vui lòng vậy nghe em.

Em Ka bình Phương, Mỹ Tho : Glycérine trong bài «Thổi bong bóng xà bông» là loại nguyên chất, lỏng, để trong lọ nhỏ, bán ngoài nhà thuốc tây ghi là glycérine pure. Nếu tất cả các em đều có tài thuyết phục như em thì Thiếu Nhi sẽ tràn ngập tất cả mọi nhà. Chắc tuần tới các em mới của chị nhận được thẻ rồi đấy, em ạ.

Em Thái Khanh, Saigon : Tờ HDM chú NT và chị chỉ cộng tác có 7 số đầu nên chị không thể trả lời em về câu hỏi «Tại sao tờ HDM lại chết.» Báo TN đề chủ nhật mà thứ sáu Saigon đã có là vì phải giao cho nhà phát hành ngày thứ sáu thì chủ nhật mới có ở các tỉnh. Và ngay khi nhận được báo, nhà phát hành bèn sốt sắng phục vụ độc giả sớm, như vậy càng tốt chứ, em nhỉ. Và lại nhiều tuần báo ngoại quốc cũng phát hành trước ngày ghi trong tờ báo, thí dụ tờ Paris Match, News Week, Time ra sớm hơn ngày ghi cả tuần lận cơ mà em gái.

Em Đăng-Linh, Quảng Tín : Đạo này Saigon cũng mưa to, gió lớn lạnh lắm em ạ. Chị thông cảm nỗi buồn của em khi nhìn thấy những người bị thương, bị chết. Chỉ bao giờ người ta biết tôn trọng đời sống của người khác, thì mới bớt chiến tranh được thôi em ạ.

Em Tý-Cận, Chợ Lớn : Bài phải hay mới đăng chứ, chú bé. Sao lại giận chị cái vụ bài không đăng được. Ở chữ viết hai hình và bài giải y như em viết là đúng đó. Nhỏ nhỏ thôi, mà phải vẽ đẹp cơ đấy nhé.

Em Rong Lam, Saigon : Đầu năm em định ngồi cùng bàn với A,B,C (chị tạm đặt thế) mà vì em đi trễ A và B là kéo X vào, bỏ rơi C. Như thế tức là A và B không thích C. Muốn C không buồn, giờ ra chơi, em đừng bỏ rơi C, đồng thời tìm cách gây thiện cảm giữa A,B và C. Nói cho C hiểu là không cần ngồi chung mới là thân. Giờ học đâu có nói chuyện được. Ra chơi đủ rồi. Em thương bạn như vậy thật là qui. Mong cả bốn em thân nhau mãi mãi các em nhé.

Em Võ hồng Thu, Tam Kỳ: Chủ Vi Vi gửi lời cảm ơn em. Em viết: «Nếu bác Nguyễn Hùng Trương, Chủ Nhật Tiến, chủ Vi Vi, chị và tòa soạn muốn, em sẽ học cho giỏi...» em ngây thơ quá, dĩ nhiên là mọi người đều muốn em học giỏi chứ. Cố gắng lên em nhé.

Em Tố Rôm : Em mới có mười tuổi mà em lại biết đánh máy, mà em lại chế nhạo chị viết chữ xấu, chị buồn, chị khóc bây giờ. Nhưng em đã biết vậy là em chạm tới tự ái chị, thì chị hết giận, hết buồn, hết khóc rồi, nghe cưng

Em Nguyễn tấn Lanh : Em có đức tính khiêm tốn, tốt lắm. Chữ em đẹp ghê đi. Đọc thêm nhiều thơ, em sẽ thấm nhuần cái chất thơ một phần nào, Thơ phải du dương, nghe như có một sự nhịp nhàng, dù là thơ tự do em ạ. Luôn luôn, em nhớ rằng «Thơ không phải là đoạn văn xuôi cắt vụn ra» nghe em.

Em En-Vê-Tê, Huế : Các em có câu: «chọn bạn mà chơi». Đọc thư em, chị thấy em rất lành mạnh. Nhưng em không biết chọn bạn. Không phải tất cả thanh niên 18 tuổi đều phải vào quán cà phê hoặc hút thuốc lá. Nhất là thời buổi khó khăn này, lại thêm em ở miền chiến tranh đang tàn phá, cần biết bao bàn tay xây dựng. Em tìm một nhóm bạn có thiện chí rồi cùng với họ dùng thời giờ rảnh rỗi vào công tác xã hội, hoặc làm đồ chơi thủ công gửi cho các em mồ côi v.v... Và cương quyết bỏ về khi bị rủ rê như em đang cương quyết. Đừng bao giờ nghĩ rằng một đôi khi có thể bước ra ngoài trật tự. Bởi vì không lâu, sự «một đôi khi» đó sẽ thành thói quen. Lúc đó thì đã quá trễ. Em sẽ trở thành kẻ bê tha phồng trà quán nước, sẽ nghiện thuốc lá, và sẽ hết cả chị em ơi!

Em Huỳnh hồng Châu, Chương Thiện: Cho chị kính lời cảm ơn má. Chị chưa được như lời má khen ngợi đâu, nhưng chị xin cố gắng. Chị đã gửi thêm bích chương, nhưng em cũng đừng quá vất vả về vụ dán bích chương em nhé.

Các em : Nguyễn đình Nghĩa, Saigon — Nguyễn văn Hùng, Saigon — Nguyễn văn Châu, Hiếu Thiện — Trịnh hoàng Trường Giang, Nha Trang — Nguyễn văn Cà Lơ, Phú Vinh — Uyên thủy Hòa, Biên Hòa — Hoàng vũ Linh, Đà Nẵng — Ngọc Sương, Saigon: Cảm ơn lòng quý mến của các em dành cho Thiếu Nhi và mong các em cùng cười với chị trong khu đại đoàn kết này nhé.

Thương mến tất cả các em
Chị Đ.P.K.

Bài nhận được từ ngày 18-9-72 đến ngày 23-9-72 của các em:

Nguyễn văn Mỹ, Hoàng Linh, LT Bảo Hương, Lại thị Ngọc Thư, Trịnh minh Đức, Lý lan Châu, Vân Sơn, Nguyễn đức Minh Tâm, Cổ Tiên, Trần thị Nguyệt Mai, Ng. văn Thanh, Trần thị Chiêu Tâm, Thùy Khanh, Ng. ngọc Quang, Trúc hoàng Lan, Bạc Hà, HN Vân, Đặng đan Anh, Ngọc Diệp, Huỳnh tấn Hậu, Kha Phan, Long Giang, Tô Minh, Đặng văn Dũng, Ng. hà Nguyễn, Ng. sơn Hải, Hoài linh Vũ, Hoài Chương, Đình văn Sơn, Tạ chí Thân, Hoài lăng Du, Vũ Linh Docota, Phương Cận, Phạm thái Bảo, Cổ Tiên, Thạch bích Sơn, Nguyễn trí Tài, Huỳnh trùy Diễm, Cao thị Tri Trí, Ng. trần Đạt, Huỳnh thị Ngọc Diệu, Minh Tâm, Lê viết Hoàng, Võ ngọc Liêm, Đỗ xuân Hội, Đỗ nguyệt Tú, En lơ Hát, Mậu mực Tim, Lê thị Thu Đông, Lê văn Toàn, Đinh sương Mù, Tô thị Trang, Huyền Thu, Trương đức Ngự, Châu Bá, Hắc Anh, Mây Mây, Đặng Linh, Diễm Phương, Ng. hữu Thanh, Hoài viễn Linh, BB Sầu muộn Thuở, Phạm thị Nhài, Trần ngọc Mỹ, Trần ngọc Ân, Trương thị Sen, Cúc Huyền, Hoàng kim Ngân, Nguyễn thị Nga, Bùi hồng Huệ. Hát tề Bình Phương, Ng. quốc Bảo, Hương Cúc, Thái thành Tri, Hoàng đại Vinh, Hoàng thị Tuyết Hồng, Vân Hương, Vĩ Hạ, Ng. hồng Vy Ly Ca, Ng. tề Hát Bình, Hải Ly, Thủy mắt Bi, Trịnh minh Đức, TVH, Thảo Vi, Kim Hùng, Ng. thành Lâm, Vân Sơn, Việt Linh, Trương Vân, Kiêm Thanh, Thanh Chi, Linh đa Đan Thu, Nguyễn đắc Thắng, Việt Tường, Đặng thị Quỳnh Hoa, Quy Sắc, Quốc Cường, Ng. thị Đoan Trâm, Mộng Thy, Lâm Vũ, Thương khải Hoàn, Thu Anh, Ng. thái Hải, Đặng văn Dũng, Nhất Văn, Mai văn Phụng, Ngô công Quỳnh, Tạ lệ Vân, Lê hồng Linh, Bạc Hà, Doãn Thương, Đức Nghĩa, Tuấn Sinh. Xê Bê, Đặng Sơn, Triều Lam, Thùy Liên, Trần cảnh Đức, Ng. thị Huỳnh Chi, Dương thanh Minh, Phạm hữu Chí, Long Hương.

BÀI DỰ THI SÁNG TÁC (tiếp theo)

126, Một lần du ngoạn, Anh Đào — 127, Buổi học lịch sử, Đặng văn Dũng — 128, Mầu áo trắng, Long Giang — 129, Nỗi buồn mất thầy, Kha Phan — 130, Những kỷ niệm hồng, Thảo Lam — 131, Phong «chảy», Ngọc Diệp — 132, Vì một phút lơ là, Đặng đan Anh — 133, Trường làng tôi và kỷ niệm, Ng. văn Thanh — 134, Mơ ước thuở còn đi học, Lý hồng Đức — 135, Kỷ niệm yêu, Trương Lương — 136, Những người bạn mến, Duy Tân — 137, Theo dấu trường xưa, Duy Tân — 138, Kỷ niệm những ngày khai giảng, HĐT, 139, Sự học toán, Đỗ chí Thiện — 140, Thoáng đời học trò, Châu Bá — 141, Ý niệm một sự chia ly, Kim Yến — 142, Trang lưu bút cho Viên, Trần cảnh Đức — 143, Con đường kỷ niệm, Trần chiếm Hùng — 144, Kỷ niệm ngày qua, Thái lynh Lăng — 145, Ganh đua, Đỗ chí Thiện — 146, Bài toán, Lê ngọc Trường — 147, Viết cho mẹ và kỷ niệm học trò, Đề tề em xê — 148, Một chiều mưa, Nhất Giang — 149, Cảm xúc, Ng. Trĩnh — 150, Chợt tắt, Ngô kim Khôi — 151, Chia tay, Hoài Khê — 152, Mái tóc cho kỷ niệm, Vương Hải — 153, Ân đền oán trả, Ao Sĩ, 154, Thư cho bạn, Quy Sắc — 155, Vườn cải, Hoài nam Toàn — 156, Tình bạn, Bu Bu. — 157, Kỷ niệm học trò thời thơ ấu, Dương Bé Tư — 158, Giờ học cuối niên, Thạch bích Sơn — 159, Rồi một kỷ niệm, Ng. thị Thu Hương — 160, Ân năn, Hoài Chương — 161, Trong giờ vụn vặt, Mai thủy Cẩm Phú — 162, Trong giờ Sứ địa, Mai thủy Cẩm Phú.

Nói lại cho rõ

Trong số đặc biệt Trung Thu, TN có đăng bài sưu tầm về Tết Thiếu Nhi Nhật Bản của Đặng Linh. Mặc dù em Đặng Linh đã ghi chú hai chữ sưu tầm, nhưng không cho biết rõ xuất xứ. Vì vậy tòa soạn nhận được thư của tác giả bài nói trên là ông Trịnh văn Tiến yêu cầu «nói lại cho rõ» đề sau này khỏi gây ngộ nhận khi ông xuất bản bài sưu tầm nói trên thành sách.

Tòa soạn xin chân thành cáo lỗi cùng ông Trịnh văn Tiến, và nhắn tin chung cùng các em là từ nay, khi gửi bài sưu tầm, tìm hiểu, mở mang kiến thức, xin các em nên ghi rõ xuất xứ của bài sưu tầm, và tòa soạn cũng chỉ chọn đăng các bài sưu tầm, tìm hiểu của độc giả có ghi rõ xuất xứ (trích dịch, phỏng dịch, phóng tác ở các tạp chí, các tài liệu của các tòa Đại sứ ở VN, hay ngoại quốc).

